BS

194 | BRABANT STRIP MAGAZINE

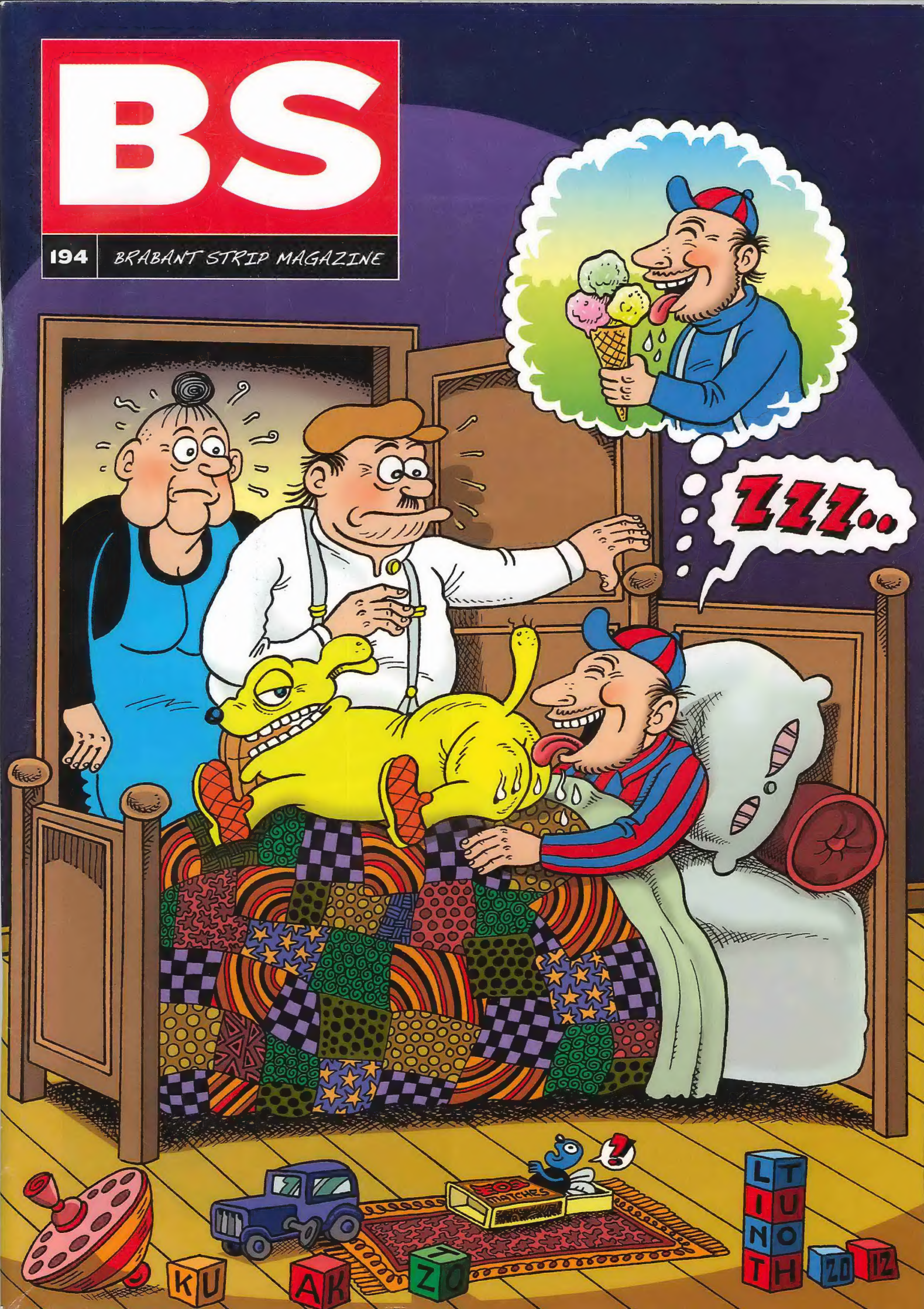

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

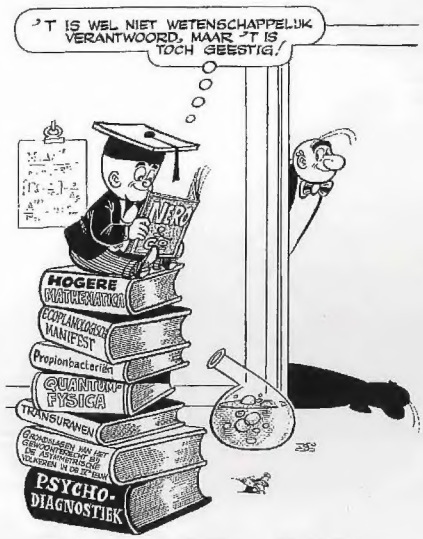

Stripwinkel TISTJEN DOP
www.tistjendop.be

Patersstraat 96 - 2300 Turnhout
0475.379968 - info@tistjendop.be

Ruime keuze in Engelstalige strips:
graphic novels, klassiekers, manga, humor
en underground.

De Striepclub
www.striepclub.be
Regelmatige updates met een stripveiling, promoties, acties, activiteiten, speciale uitgaven, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via De Striepclub.
BAM
VROOAAARRRR
TWEEWEKELIJKSE STRIPVEILING!
Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be
De Striep Brugge, Katelijnestraat 42, 8000 Brugge
De Striep Oostende, Paulusstraat 36, 8400 Oostende

STRIPWINKEL WONDERLAND

wonderland productions
Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

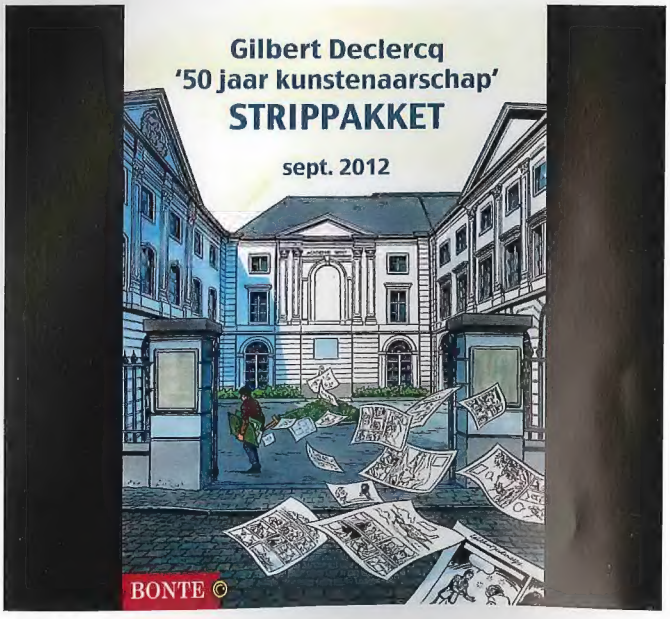

BS
BRABANT STRIP MAGAZINE

nr 194 (1) van 01/03/2013

Gratis voor leden van Brabant Strip vzw, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub.
Wordt niet los verkocht.

Bestuur
Joeri Delamane, Etienne Hauwaerts, Yves Kerremans, Jean Smits

Werkgroep
Joppe Broeckhoven, Marc de Lint, Kurt Morissens, Philippe Mouvet, Hendrik Neyts, Jozef Peeters, Roger Philippot, Yves Pieters, Bertrand Van Herp, Johan Van Ransbeeck, Patrick Vranken

Redactie en medewerkers
Jim Bella, Gert Bussens, DannY De LaeT, Léon den Hartog, Jeroen Denters, Willem Gay, Willy Geets, Jean-Pierre Legein, Chris Mouton, Antoine Ryckman, David Steenhuyse, Marc Van Lint, Ine en Martin van Meenen, Tom Vermeeren

Eindredactie
Kurt Morissens

Layout
Jeroen Denters

Cover
Urbanus (Willy Linthout)

Auteursrechten
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen of foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.
Alle Kuifjeafbeeldingen:
copyright Hergé/Moulinsart 2013

Lidgeld
Lidgeld 2013 B & NL: 25 euro
Rest van de wereld: op aanvraag
(B): 001-2980926-95
BIC GEBABEBB
IBAN BE76 0012 9809 2695
(NL): Giro 7616528
(altijd deze naam gebruiken:
Brabant Strip vzw)

Verantwoordelijke uitgever
Brabant Strip vzw, Dewandelaerstraat 8, 1930 Nossegem

NIEUW E-MAILADRES
brabant.strip@gmail.com

www.brabantstrip.be

Oplage
1.500 exemplaren

Feest in 2013

2013 wordt sowieso het jaar waarin we van de ene feestdis naar de andere mogen huppelen. Meest in het oog springend zijn uiteraard de viering van 100 jaar Willy Vandersteen én 75 jaar Robbedoes. Het spreekt voor zich dat Brabant Strip Magazine daar de nodige aandacht aan zal besteden. Te beginnen met dit nummer. Het feestgedruis van de Vandersteens en de Robbedoezen belet ons overigens absoluut niet om andere feestvarkens in de schijnwerpers te zetten. Willy Linthout bijvoorbeeld mag, nadat het 150ste album uit de Urbanus-reeks eind 2012 uitgebreid werd gevierd, de beentjes nog eens onder de feesttafel smijten om zijn 60ste verjaardag en 30 jaar Urbanus vieren. Linthout en Urbanus hebben hun plaats in de Vlaamse stripgeschiedenis alvast met verve verdiend. En nu we toch de Vlaamse strippprehistorie te berde hebben gebracht, kan ik u met veel plezier de albums van de Fenix Collectie aanraden die Brabant Strip in 2013 zal uitbrengen. Het mag niet verbazen dat daar iets van de vrolijke Vandersteenbengels Suske en Wiske tussen steekt. Weer feest dus voor uw striplezende ogen! Die feesthoed houden we dus best het hele jaar door op...

Uw feestende hoofdredacteur,
Kurt Morissens

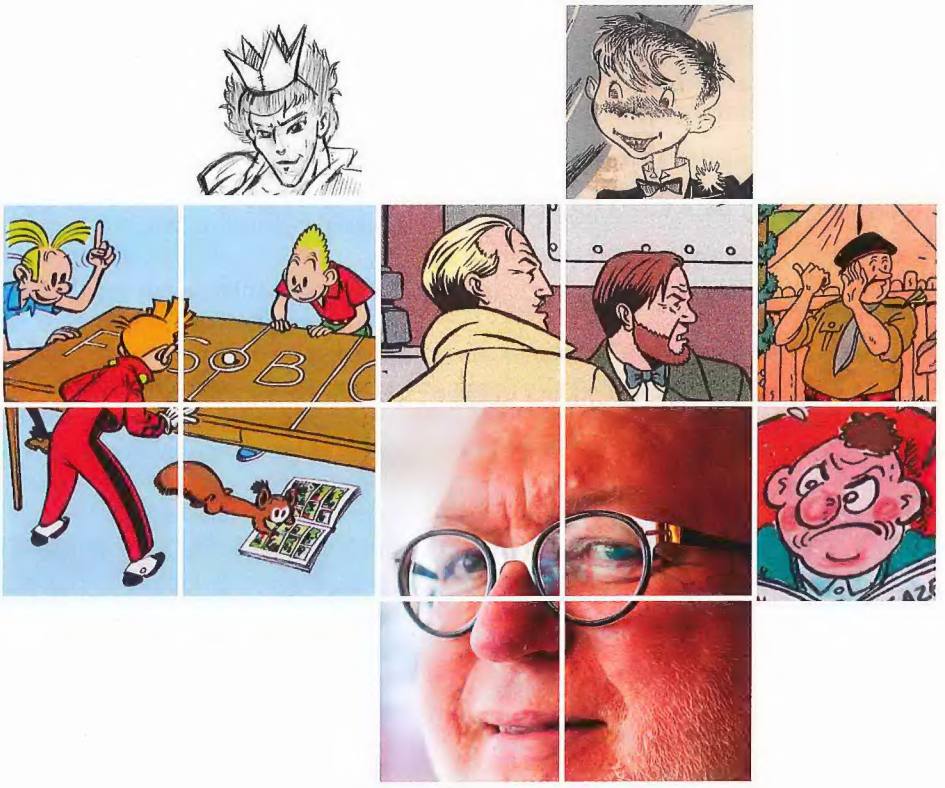

Inhoud

4 In de schijnwerper
6 Vandersteen
12 Willy Linthout
32 Koffieklets
37 Robbedoes
43 Acte de Présence
56 Uitgelezen
60 Juillard
65 Kreo
66 Marc Sleen
70 Scheepsjournaal
73 BS Nieuws
75 BS Agenda
76 Elie
78 Lustige Kapoentjes

HET BEST BEWAARDE

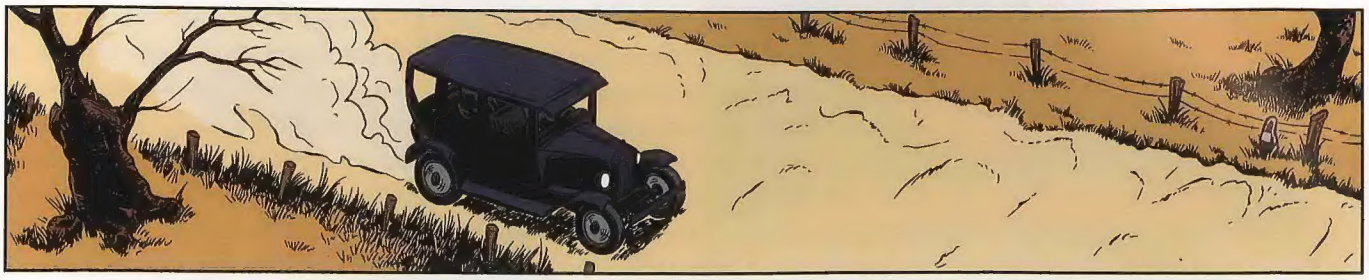

Stripauteur Chris Evenhuis wordt wel eens het best bewaarde geheim van de Nederlandse stripwereld genoemd. Lang kan dat echter niet meer duren want nadat uitgeverij Dark Dragon Books het tweeluik *Snooze* op de Nederlandstalige markt gooide – de albums verschenen eerst in het Frans – verschijnt bij dezelfde uitgeverij in maart 2013 de Nederlandstalige versie van *Notorious Circus*. Dat mag op gejuich onthaald worden want zowel scenarist Kid Toussaint (tevens scenarist van *Snooze*) en Evenhuis zelve presteren op hoog niveau. Ook *Notorious Circus* verscheen overigens eerst op de grote Franse stripmarkt. Een beetje de omgekeerde wereld lijkt het wel. Wat meteen inspireerde om Chris Evenhuis het volgende te vragen: Hoe komt dat eigenlijk, beste Chris?

DOOR KURT MORISSENS

Chris Evenhuis: Er waren op het Nederlandse taalgebied destijds te weinig mogelijkheden om avonturenstrips te publiceren, zeker als je er nog een beetje een boterham mee wilde verdienen. Frankrijk bleek eigenlijk de meest voor de hand liggende mogelijkheid om m'n werk op de markt te krijgen...

Je werkt niet voor het eerst samen met scenarist Kid Toussaint. Hoe is jullie samenwerking gestart?
Dat is niet zo'n spannend verhaal, hoor (*lacht*) Toen we elkaar leerden kennen, was Kid op zoek naar tekenaars voor een aantal projecten waarvoor hij al uitgevers geïnteresseerd had gevonden en hij heeft toen o.a. met mij contact opgenomen om *Snooze* voor te leggen. Dat scenario lag in mijn straatje en de uitgeverij ging akkoord, dus zo zijn we gestart. De samenwerking bleek uitstekend te bevallen, dus zijn we na *Snooze* nog maar even daarmee doorgegaan.

Als ik me niet vergis was het de bedoeling dat *Notorious Circus* een reeks zou worden?
Oorspronkelijk was het bedoeld als een tweeluik. We hadden graag nog een paar karakters verder uitgediept en sommige verhaallijnen zijn nu helaas niet aan bod gekomen. De uitgeverij (Editions Joker/HZ) wilde echter liever dat we er een oneshot van maakten.

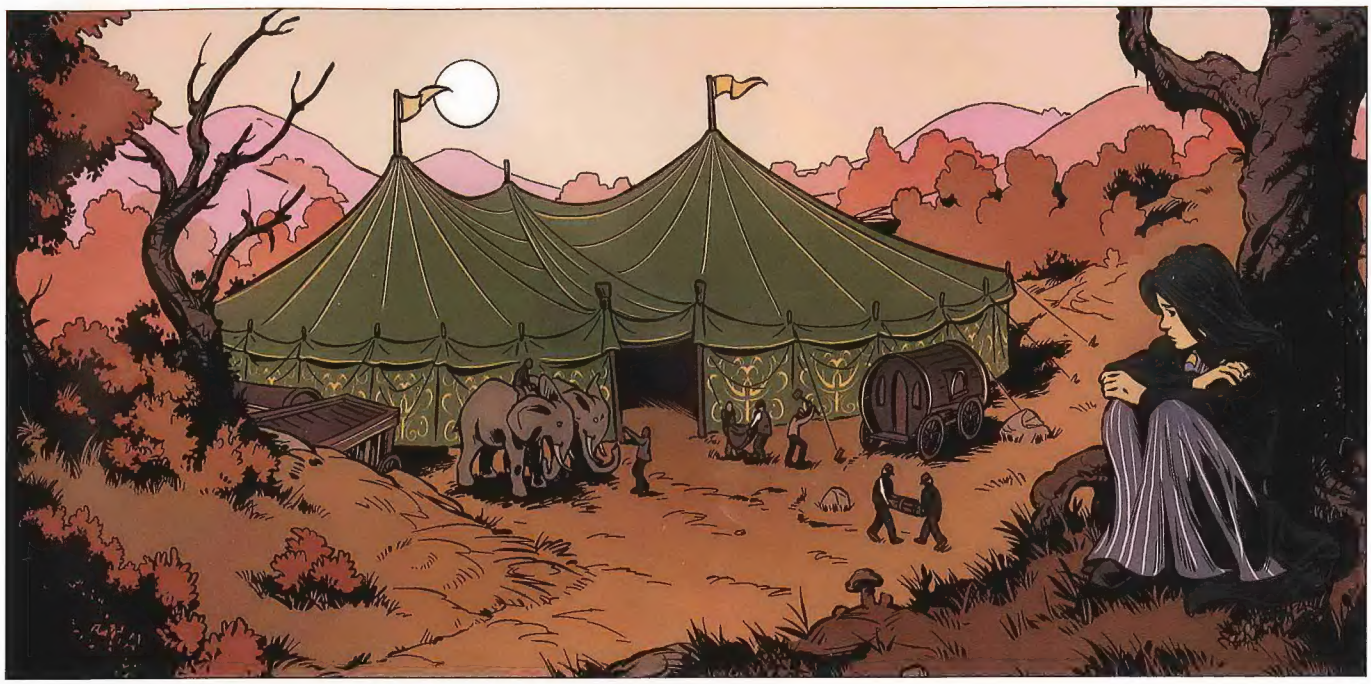

Het verhaal speelt zich af in de jaren 20. Is dat een fijne tijd om te tekenen?
Dat is een heerlijk tijdperk om te tekenen! Nog niet eerder zoveel plezier beleefd aan een strip. Ik heb me inderdaad flink verdiept in de periode en begon met het aanleggen van een archief aan prachtig beeldmateriaal om uit te putten. Enorm inspirerend ook tijdens het tekenen. Speel daar dan ook nog eens een lekker Jazz-album bij op de achtergrond, vooral Django Reinhardt – die overigens ook een cameo in het album heeft – heb ik grijs gedraaid, en je hebt een jaar lang de meest relaxte baan die er bestaat.

De meeste personages hebben allemaal trekken gekregen van bekende medemensen. Waarom doe je dat?
Dat was niet zozeer mijn doelstelling, maar ik ben een groot film -en muziekliefhebber, dus tijdens het lezen van een scenario beeld ik me al gauw een tijdelijke 'cast' in voor het verhaal. Die gebruik ik dan als uitgangspunt voor het ontwerpen van de personages. Ik mix dan meestal ook wat karaktertrekken door elkaar en verzin daar weer variaties op. Uiteindelijk probeer ik ze dan toch allemaal hun eigen, unieke gezicht te geven.

En nu, Chris? Met welke projecten ga je ons nog aangenaam verrassen?
Er staan behoorlijk wat nieuwe dingen op de planning. Later dit jaar verschijnt bij Ankama Editions mijn nieuwste project met Kid Toussaint *Killing Time*, een noir/thriller over een seriemoordenaar. Onlangs is bij IDW het nieuwste deel van *Magic: The Gathering* verschenen, wat tevens mijn 'tweede debuut' in Amerika is. Bij Image Comics zal begin dit jaar de Westernbundel *Outlaw Territory* verschijnen, met daarin het kortverhaal *Salt of the Earth*, op scenario van Thomas Mauer. En met Kid Toussaint blijf ik voorlopig wel timmeren aan nieuwe projecten!

We laten je met veel plezier verder timmeren.

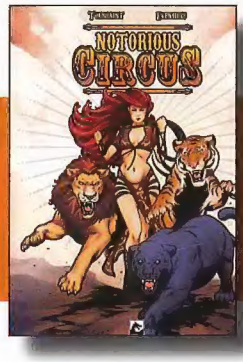

Notorious Circus
Chris Evenhuis + Kid Toussaint
Inkleuring: Sjan Weijers)
Dark Dragon Books
17,95 €

DRIE KALENDERS OP EEN RIJTJE...

EN EEN MERKWAARDIGE VONDST!

Dat ik een onvoorwaardelijke scoutskalender-verzamelaar ben, zal jullie wel duidelijk zijn geworden in het artikeltje over de bijdragen van Peyo aan de tijdschriften van de Franstalige Katholieke Scoutbeweging F.S.C. (*BSM* N°186). Met de jaren heb ik er dan ook een hoop bij elkaar weten te sprokkelen, maar op zoek gaan naar de kalenders van het Vlaams Verbond van Katholieke Scouts (V.V.K.S.) bleek een andere klus. Vooral de kalenders die Willy Vandersteen in de jaren '50 voor hen maakte bleken onvindbaar...

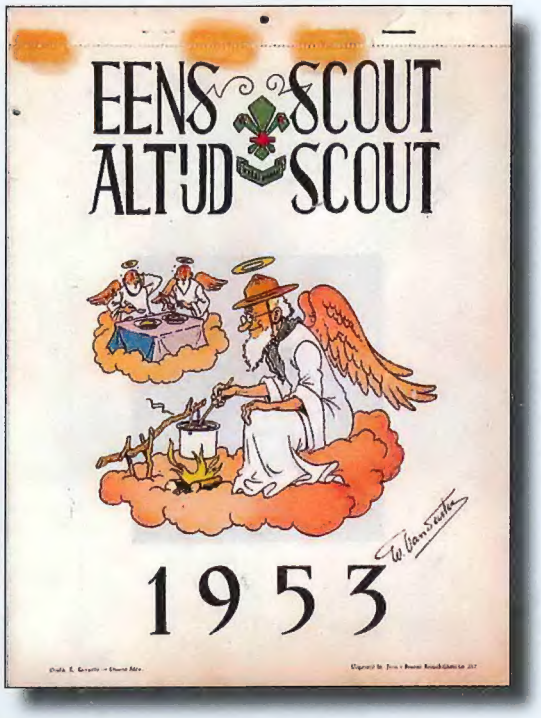

Kalender 1953 en kalenderblad (onder)

DOOR **PHILIPPE MOUVET**

Twintig jaar geleden lagen ze voor mij op een stripbeurs. Te duur vond ik toen maar mooi dat ze waren...! Enkele jaren geleden las ik er meer over in de *Tuftuf Club* (tijdschrift over het werk van Willy Vandersteen, uitgegeven door het Vlaamse Stripcentrum). Peter Van Hooydonck wist ons in een reeks boeiende bijdragen van A tot Z uit te leggen hoe Vandersteen er toe kwam om voor de VVKS die pareltjes te tekenen. Mijn interesse wakkerde weer aan maar de zoektocht leverde niets op. Waar zaten in godsnaam al die kalenders dan?

De eerste Vandersteen-kalender dateert van 1953. Willy had zelf een hoop goede herinneringen aan zijn scoutstijd overgehouden alsook enkele goede vrienden, waaronder de gebroeders Jan en Stan Govaerts, die na de oorlog een kleine drukkerij hadden opgestart. Het was op aanraden van Jan Govaerts dat hij zich in 1944 bij de N.V. Standaard Boekhandel had aangeboden met zijn nieuwe strip *Rikki en Wiske*, en was het zijn broer Stan die in 1951 Karel Verschuere bij Vandersteen introduceerde. De gebroeders Govaerts zijn dus ongetwijfeld in de periode 1944-1955 belangrijke spelers geweest in de striploopbaan van Vandersteen.

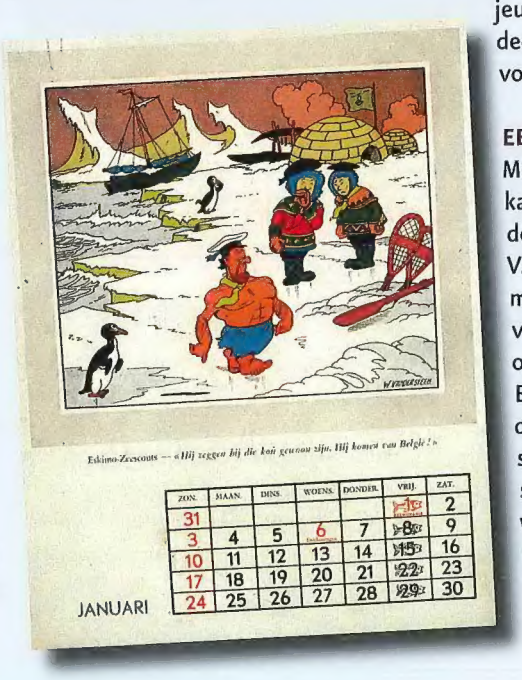
Eskimo-Zeescouts — «Hij zeggen hij die kali genoom zijn. Hij komen van België!»
ZON. MAAN. DINS. WOENS. DONDER. VRIJ. ZAT.
31 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30
JANUARI

TWEE PRACHTIGE SCOUTSKALENDERS VOOR 1953 EN 1954

In 1952 is drukkerij Govaerts technisch verantwoordelijk voor de uitvoering van de scoutskalender 1953, die Vandersteen in opdracht van de V.V.K.S. heeft geïllustreerd. Op de coverflap van de scheurkalender prijkt de leuze die Vandersteen nauw aan het hart ligt: "Eens scout, altijd scout". De verkoop ervan wordt een groot succes: er worden meer dan 20.000 exemplaren verkocht.

In 1952 verschenen de avonturen van Suske en Wiske en hun vrienden zowel dagelijks in de Vlaamse kranten (*De Lachende Wolf* en *De Dolle Musketiers*) als wekelijks met een grafisch sterkere parallelle reeks in het jeugdblad *Kuifje* en in Franse vertaling in zusterblad *Tintin* (*De Tartaarse Helm* en *De Schat van Beersel*), verhalen die verslonden werden door de Vlaamse jeugd annex scoutsjeugd. Dit succes verklaart voor een groot deel de goede verkoop van de kalender voor 1953.

EEN TOEVALLIGE VONDST

Maar de hoge oplage aan verkochte kalenders is zeker ook het gevolg van de pientere verkoopstrategie van de V.V.K.S. in het najaar van 1952. Dat is mij pas duidelijk geworden na een toevallige vondst uit een bananendoos vol oud scoutsmateriaal vorige zomer.

Eindelijk had ik een Vandersteen-kalender beet, dacht ik toen. Al zaten de verschillende vellen los in het mapje, toch sprong ik een gat in de lucht. Yes! Het waren 11 van de 13 vellen van de Wereldbroederschap-kalender van 1954 (zie verder). Maar er zat nog een los,

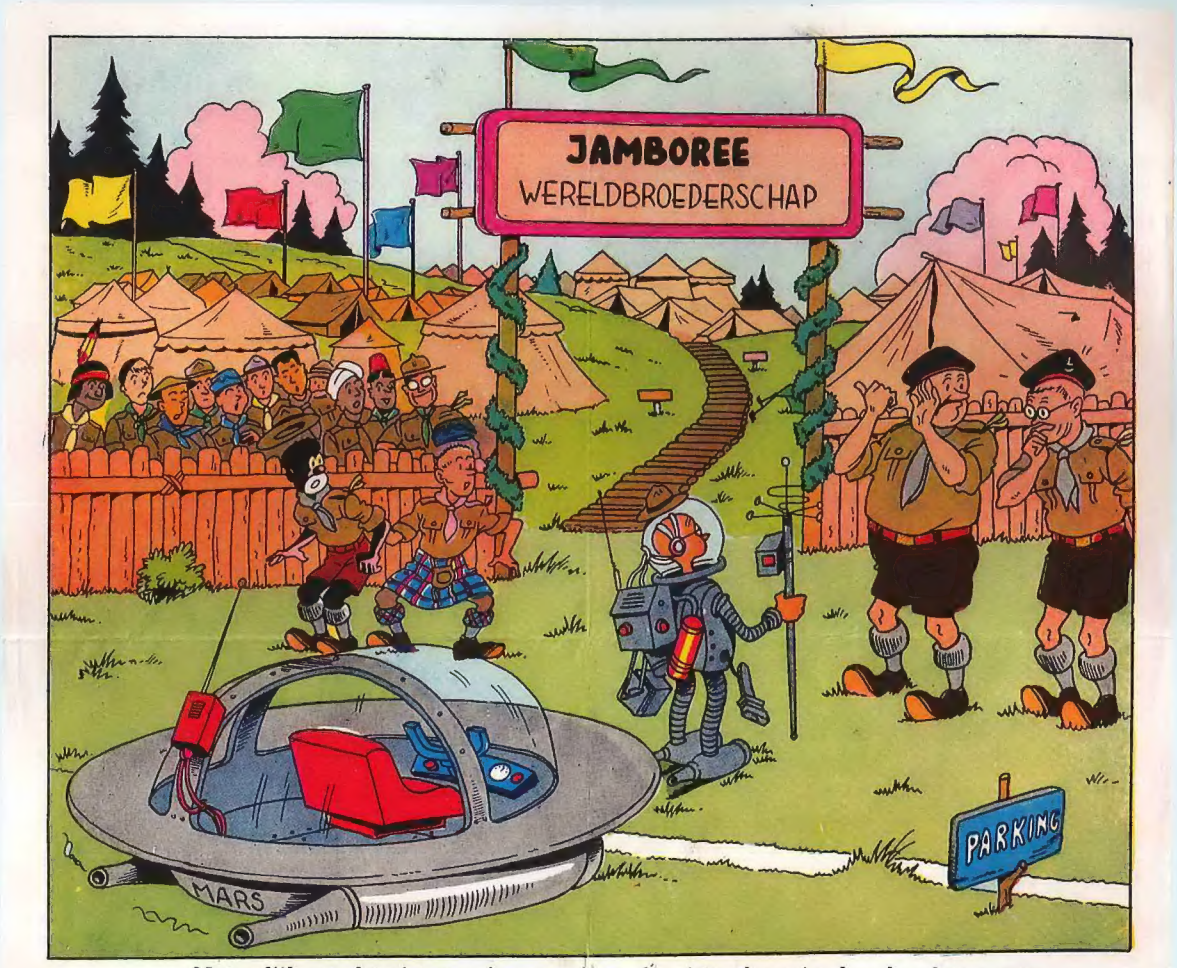

« Natuurlijk was dat niet voorzien... maak er vlug interplanetaire broederschap van! »

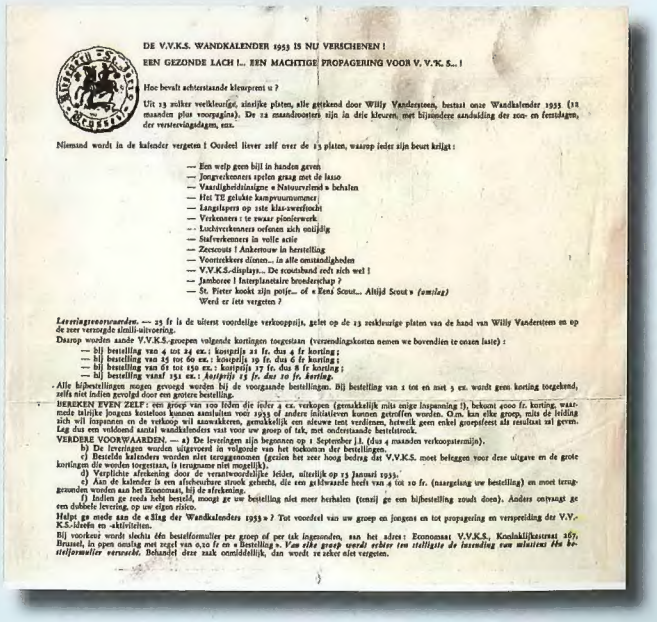

DE V.V.K.S. WANDKALENDER 1953 IS NU VERSCHENEN !

EEN GEZONDE LACH !... EEN MACHTIGE PROPAGERING VOOR V. V. K. S... !

Hoe bevalt achterstaande kleurprent u ?

Uit 23 zelfer veelkleurige, zinrijke platen, alle getekend door Willy Vandersteen, bestaat onze Wandkalender 1953 (12 maanden plus voorpagina). De 12 maandvoeters zijn in drie kleuren, met bijzondere aanduiding der zon- en feestdagen, der verstervingsdagen, enz.

Niemand wordt in de kalender vergeten ! Oordeel liever zelf over de 23 platen, waarop ieder zijn beurt krijgt :

— Een welp geen blijf in handen geven
— Jongverkenners spelen graag met de lasso
— Vaardigheidstekens en « Natuurvriend » behalen
— Het TE gelukte kampvuurnummer
— Zanglaspers op zijn klas-zwerftocht
— Verkenners : te zwaar pionierswerk.
— Luchtverkenners oefenen zich onzichtbig
— Stafverkenners in volle actie
— Zeescouts ! Ankertouw in bestelling
— Voortrekkers dienen... in alle omstandigheden
— V.V.K.S.-displays... De scoutsband zeult zich wel !
— Jamboree ! Interplanetaire broederschap ?
— St. Pieter kookt zijn potje... of « Eens Scout... Altijd Scout » *(smiley)*
Werd er iets vergeten ?

Leveringsvoorwaarden. — 23 fr is de uiterst voordelige verkoopprijs, gelet op de 23 reeksleurige platen van de hand van Willy Vandersteen en op de zeer verzorgde simili-uitvoering.
Daarop worden aande V.V.K.S.-groepen volgende kortingen toegestaan (verzendingskosten nemen we bovendien te onzen laste) :
— bij bestelling van 4 tot 24 ex. : kostprijs 21 fr. dus 4 fr korting ;
— bij bestelling van 25 tot 60 ex. : kostprijs 19 fr. dus 6 fr korting ;
— bij bestelling van 61 tot 150 ex. : kostprijs 17 fr. dus 8 fr korting ;
— bij bestelling vanaf 151 ex. : *kostprijs 15 fr. dus 10 fr. korting.*
Alle bijbestellingen mogen gevoegd worden bij de voorgaande bestellingen. Bij bestelling van 1 tot en met 3 ex. wordt geen korting toegekend, zelfs niet indien gevolgd door een grotere bestelling.
BEREKEN EVEN ZELF : een groep van 100 leden die ieder 4 ex. verkopen (gemakkelijk mits enige inspanning !), bekomt 400 fr. korting, waarmede talrijke jongens kostelooze kunnen aanmaken voor 1953 of andere initiatieven kunnen getroffen worden. O.m. kan elke groep, mits de leiding zich wil inspannen en de verkoop wil aanwakkeren, gemakkelijk een nieuwe tent verdienen, hetwelk geen enkel groepsfeest als resultaat zal geven. Leg dus een voldoend aantal wandkalenders vast voor uw groep of tak, met onderstaande bestelstrook.
VERDERE VOORWAARDEN. — a) De leveringen zijn begonnen op 1 September j.l. (dus 4 maanden verkoopstermijn).
b) De leveringen worden uitgevoerd in volgorde van het toekomen der bestellingen.
c) Bestelde kalenders worden niet teruggenomen (gezien het zeer hoog bedrag dat V.V.K.S. moet beleggen voor deze uitgave en de grote kortingen die worden toegestaan, is terugname niet mogelijk).
d) Verplichte afrekening door de verantwoordelijke leider, uiterlijk op 15 Januari 1953.
e) Aan de kalender is een afscheurbare strook gehecht, die een gedeelte beeft van 4 tot 10 fr. (naargelang uw bestelling) en moet teruggezonden worden aan het Economaat, bij de afrekening.
f) Indien ge reeds hebt besteld, mocht ge uw bestelling niet meer herhalen (tenzij ge een bijbestelling zoudt doen). Anders ontvangt ge een dubbele levering, op uw eigen risico.
Helpt ge mede aan de « Slag der Wandkalenders 1953 » ? Tot voordeel van uw groep en jongens en tot propagering en verspreiding der V.V.K.S.-ideeën en -aktiviteiten.
Bij voorkeur wordt slechts één bestelformulier per groep of per tak ingezonden, aan het adres : Economaat V.V.K.S., Koninklijkstraat 267, Brussel, in open omslag met zegel van 0,10 fr en « Bestelling ». *Van elke groep wordt echter ten stelligste de inzending van minstens één bestelformulier verwacht.* Behandel deze zaak onmiddellijk, dan weerdt ze zeker niet vergeten.

Boven:
Kalender 1953
(Bestelbon—verso)

Links:
Kalender 1953
(Bestelbon—verso)

onvolledige vel uit die van 1953 in het stapeltje. Enkel het bovenstuk met de tekening was bewaard: het onderste deel met de kalendervakjes van augustus ontbrak. Althans, dat dacht ik toen ik die dag in de bekende verzamelaarsroes huiswaarts keerde.
Er bleek bij nadere studie toch iets eigenaardigs te zijn met die afgescheurde flap: er stond op de achterkant een hele tekst gedrukt, die mij bij de aankoop niet opgevallen was. Plots bleek deze onvolledige kalendervel iets totaal anders te zijn: het was een onvolledige bestelbon die oorspronkelijk in vier geplooid midden 1952 per post naar de leiding van de verschillende VVKS-scoutsgroepen van het Vlaamse land gezonden was. Op de ontbrekende strook van mijn brief was een bestelbon gedrukt die per groep de bestellingen van de individuele leden moest centraliseren. Enkel via die groepsbon (te versturen naar het V.V.K.S.-

Bijvoegsel aan «De Verkenner» N° 9 November 1952.

DE REUZE-WEDSTRIJD VAN LAMBIK

Beste Scoutsbroers,

Nadat ik reeds « van alles en nog wat » ben geweest en in alle werelden de dolste avonturen heb meegemaakt, ben ik nu heel fier lid te zijn van de wereldbroederschap der scouts en in ons klein, maar heerlijk Vlaanderen een troep te hebben gesticht, waarbij Suske, Snoek en Adhémar zijn toegetreden, terwijl Wiske en Tante Sidonie ons helpen.
Ik weet dat ge reeds hebt gelachen met de avonturen van mijn jonge troep en zou willen dat alle Vlaamse families die lotgevallen zouden kennen, opdat de geest van Tijl Ulenspiegel bij ons zou wakker blijven.
Ik vraag daarom dat ge allen aan mijn reuze-wedstrijd zoudt deelnemen.
Afgesproken ?

Uw vriend,
Hopman Lambik

Ziedaar, nu is Lambik zó fier geworden dat hijzelf zijn «VVKS. Wandkalender 1953» gaat aanprijzen ! Er zijn reeds 25.000 exemplaren van die mooie wandkalender verkocht ! **Hoeveel hebt gij er voor uw deel genomen ?**

De wedstrijd die Lambik inricht voor alle leden van V.V.K.S. dus ook voor u, ziet er als volgt uit :

— de scout die **per groep** de meeste kalenders verkoopt, met 20 ex. als minimum, ontvangt persoonlijk een boek van 30 fr waarde ;

— de patrouille die **per groep** de meeste kalenders verkoopt, met minstens 12 ex. als gemiddelde verkoop per lid en minstens 75 ex., als totaalverkoop, ontvangt een boekenpakket van 80 fr waarde ;

— de scout die **in ieder der 18 districten** de meeste kalenders verkoopt, met 30 ex. als minimum, ontvangt persoonlijk een boekenpakket van 60 fr. waarde ;

— de scout die **in ieder der 5 gouwen** de meeste kalenders verkoopt, met 45 ex. als minimum, ontvangt persoonlijk een boekenpakket van 120 fr. waarde ;

— de scout die **kampioen wordt van V.V.K.S.**, dus de meeste kalenders verkoopt over heel het Verbond, met 60 ex. als minimum, ontvangt persoonlijk een boekenpakket van 250 fr waarde ;

— ten slotte, de patrouille die de meeste kalenders van heel het Verbond verkoopt, met minstens 25 ex. als gemiddelde verkoop per lid en minstens 150 ex. als totaalverkoop, ontvangt een boekenpakket van 400 fr. waarde.

Prijzen kunnen zich samenvoegen ; b.v. zal de kampioen van het Verbond ook de prijzen ontvangen als eerste in zijn gouw, in zijn district en in zijn groep (dus voor 460 fr. boeken). Iedereen moet echter zijn kalenders persoonlijk verkocht hebben.

Als ge al die aardige bepalingen van Lambik niet goed begrijpt, vraag dan maar een woordje uitleg aan een uwer leiders, die er alles van weten. Maar doet in ieder geval mee om, persoonlijk of met uw patrouille, KAMPIOEN te worden van de kalenderverkoop in uw groep, in uw district, in uw gouw of... **van heel het Verbond.**

Als alle groepen deelnemen en hun verkoopsaantal bereiken, moet het Economaat van V.V.K.S., namens Lambik, **voor ongeveer 35.500 fr boeken uitdelen.** Dat kan tellen, niet waar ? Waarom zou daar geen pak boeken voor u bij zijn ?

Zeg niet : « Voormelde verkoopsaantallen zijn onbereikbaar ! », want dan antwoorden we : « we kennen scouts die nu reeds sommige van die aantallen bereikt hebben met een persoonlijke verkoop van 25 tot ruim 50 wandkalenders ». Wat die jongens konden, kunt gij ook... mits inspanning !

Wandkalenders om te verkopen moet ge aan uw leiders vragen, die eveneens een deelnemingsformulier voor deze reuze-wedstrijd ontvingen. Uw leiders zullen u ook zeggen hoe ge best kunt verkopen... zeker in correct uniform.

Doet ge mee ? De uitslag verschijnt in « De Verkenner » van Februari 1953, daar ge tot 15 Februari moogt verkopen. De boeken worden kosteloos aan de winnaars toegezonden.

Veel succes, broer-verkenner !

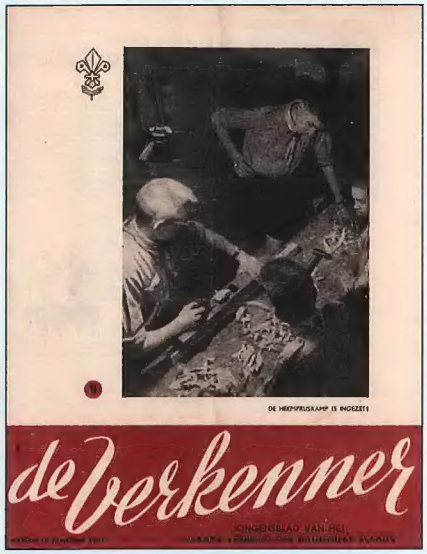

Boven:
De Verkenner 1952

Links:
De Verkenner, november 1952
(folder wedstrijd)

economaat, Koninklijkestraat 267 te Brussel) kon je de kalender bestellen. Hoe meer je er bestelde, hoe goedkoper ze voor je groep werden (en dus ook hoe groter de winst op de verkoop voor de groep ook was). Een exemplaar koste 25 fr. Bij grote bestellingen daalde stelselmatig de prijs naargelang het aantal gevraagde exemplaren. Vanaf 151 kalenders zakte de aankoopprijs zelfs voor de groepen tot 15 fr het stuk.

Wat de oplage van deze groepsbestelbon betreft heb ik geen informatie. Zo heel hoog moet dat toen niet geweest zijn, berekend op het aantal groepen die de V.V.K.S. toen in Vlaanderen telde. Dat zou iemand eens moeten trachten te achterhalen... (hint!). Hoe dan ook was het de eerste keer dat ik zo'n bon zag en er moeten er maar bitter weinig zijn bijgehouden daar ze waarschijnlijk allemaal in 1952 ingevuld en dus verknipt zijn geweest. Een ongeschonden exemplaar vinden lijkt mij dus een onmogelijke opgave en een verknipte prent vinden haast even moeilijk daar die waarschijnlijk toen ook in de papierenmand belandde.

Om de verkoop van de kalender te stimuleren werd ook in de herfst van 1952 voor de individuele leden alsook voor de groep de "Reuze-wedstrijd van Lambiek" georganiseerd (ook de "Slag der Wandkalenders 1953" genoemd). Je kon daarbij hopen boeken winnen, zowel individueel als per patrouille, per groep, per district of per gouw.

Er bestaat dus ook een tweede geïllustreerde zwart-witfolder die als bijvoegsel bij het maandblad *De Verkenner* N°9 van november 1952 naar de individuele leden werd verzonden met de hele uitleg over deze reuze-wedstrijd.

Van deze folder ligt de oplage minstens even hoog als het scoutsblad zelf en het is dus gemakkelijker te vinden, al blijk uit een artikel uit hetzelfde nummertje van *De Verkenner* dat er toen bij de V.V.K.S. slechts 8000 jongverkenners en verkenners ingeschreven waren....

De verkoop wordt een succes en de eerste oplage van 10.000 exemplaren vliegt de deur uit. De kalender wordt herdrukt om aan de vraag te voldoen. De totale oplage zou, volgens de bronnen, tussen de 20 à 25.000 exemplaren hebben gelegen.

Samengevat zouden we kunnen stellen dat voor de verzamelaars de complete "Vandersteenkalender 1953" – set uit 3 items bestaat: de kalender zelf, de mooie bestelbon (in kleur) voor de groepsleiding en de zwart-wit folder uit *De Verkenner*. Ik wéét het, het leven is een strijd....

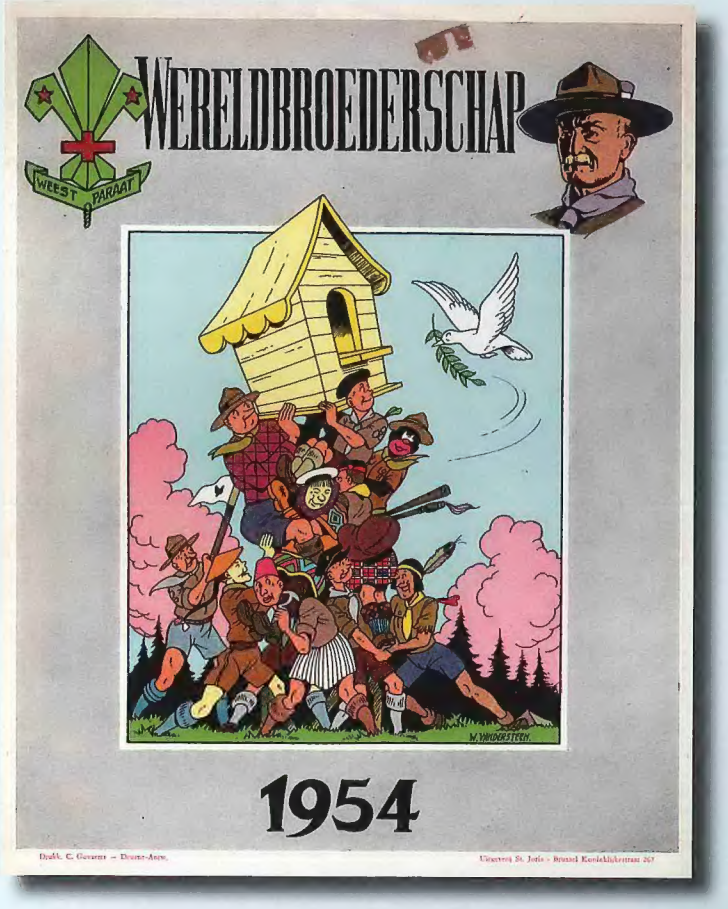

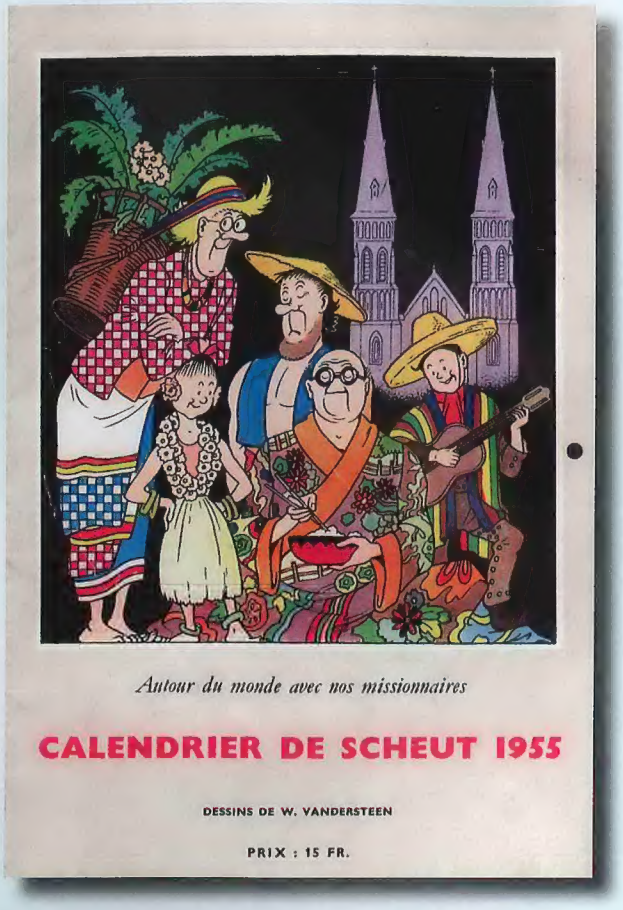

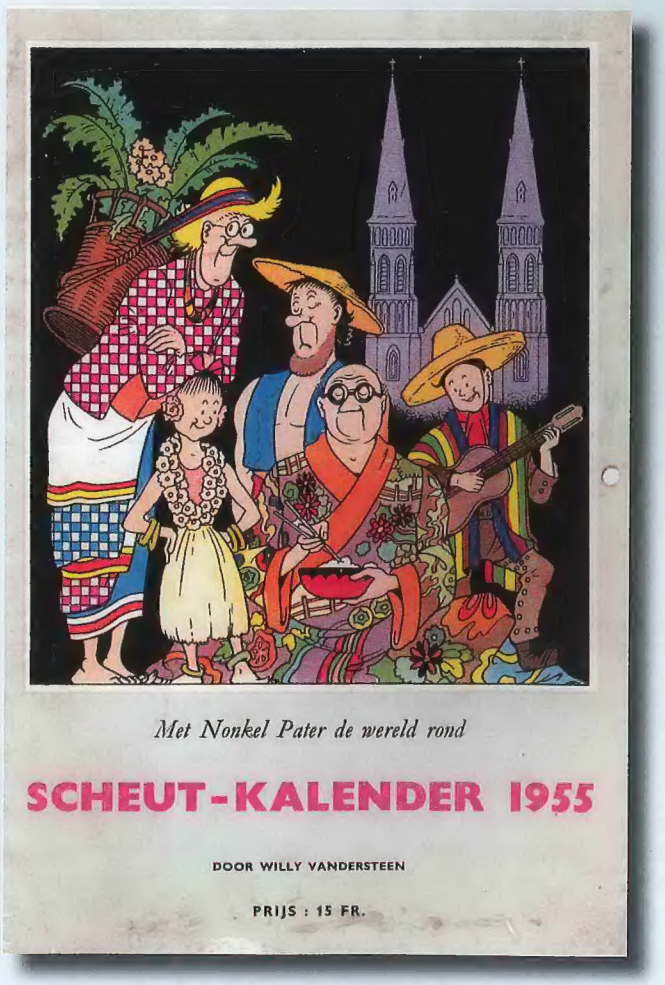

Boven links:
Kalender 1954 Wereldbroederschap
Boven rechts:
Calendrier De Scheut 1955
Links: Scheutkalender 1955
Boven: Zakkalender 195? (75 x 110 mm)

1954: WERELDBROEDERSCHAP

Aangemoedigd door het succes van de verkoop en de lovende kritiek over "Eens scout, altijd scout", beslist de V.V.K.S. om Vandersteen ook de kalender voor 1954, die als thema "Wereldbroederschap" meekrijgt, te laten illustreren. De verkoop ervan verloopt vlot en de verspreiding loopt gesmeerd. Er worden er dan ook 32.000 van verkocht. Ook nu wordt de verkoop aangemoedigd door een verkoopwedstrijd. Van specifieke wedstrijdfolders voor 1954 hebben we echter geen weet. Zijn die er geweest? Mysterie.

MAAR OOK IN 1955 EEN VANDERSTEENKALENDER: DE "SCHEUTKALENDER 1955"

Het thema Wereldbroederschap had onze stripvrienden op de illustraties van de kalender uit 1954 naar vreemde landen gebracht waar ze kennis maakten met hun "broeders" Eskimozeescouts, indiaanse, Nederlandse, Congolese en Indische Verkenners, Griekse Luchtverkenners, Canadese Voortrekkers, Amerikaanse en Chinese Welpen alsook Schotse Jongverkenners en Franse Stafverkenners. De kleurrijke taferelen uit zovele landen zetten blijkbaar de Missionarissen van Scheut aan het denken. Ook zij geven een kalender uit en zijn niet blind voor het succes van die van de scoutsbeweging. De *Suske en Wiske*-formule blijkt wonderwel te werken en Vandersteen tekent op een leuke manier vreemde culturen waarin de Missionarissen van Scheut sinds jaar en dag werken. Hun *Scheutkalender 1955* zal dus een Stripkalender worden, waarvoor Vandersteen wederom prachtige illustraties maakt. De kalender krijgt als titel "Met Nonkel Pater de wereld rond" en kent ook een Franstalige versie "Autour du monde avec nos missionnaires". Voor de gelegenheid trekken onze stripvrienden naar China, Kongo, de Filippijnen, Indonesië, de VS, Japan, Chili en Haïti.

Wat de oplage van deze kalender betreft hebben we geen informatie gevonden. Hoe dan ook gaat het hier weer om een scheurkalender zodat de kans dat de stripfanaat een gaaf en volledig exemplaar op de kop kan tikken al even klein is als voor de twee vorige kalenders.

NOG MEER KALENDER(TJE)S?

Om compleet te zijn moeten we het nog even hebben over twee vreemde zakkalendertjes waarvan we niet met zekerheid durven zeggen dat ze inderdaad ook effectief als kalenders door de V.V.K.S. zijn verspreid.

Het betreft dus twee (vermoedelijke) zakkalendertjes die slechts langs één kant gedrukt zijn. De gedrukte buitenkant toont ons een kleurentekening van ofwel een welp met totemstok, ofwel een (jong)verkenner met een egel, vermoedelijk getekend door Karel Verschuere in de jaren '50. De binnenkant is blanco.

Deze mysterieuze V.V.K.S.-productie roept een hoop vragen op. Door wie zijn ze effectief getekend? Wanneer zijn ze gedrukt? Met welk doel: zakkalender of briefkaartje? Voor wie?

Het enige dat ik daarover kan zeggen is dat de achterzijde van het exemplaar dat ik heb (de verkenner met egel) "Uitgave V.V.K.S. Economaat – Brussel" vermeldt. De andere prent heb ik ook als illustratie op p 5 van het V.V.K.S.-welpenboekje "Wij doen ons best" uit 1953 (en herdruk uit 1957) teruggevonden. Voer dus voor de vertwijfelde verzamelaars.

Maar goed, volharden is de boodschap. Opgeven staat niet in onze woordenschat... Pensioen stilaan wel.

WIJ DOEN
ONS BEST
MIJN JONGEN,
Ge hebt uw vriendjes van dichtbij gezien, met de helgroene trui en de pet, met de flapperende das.
Ge hebt ze bewonderd in hun lustig lied en vrolijk spel.
En plots klonk de roep in uw hart :
«Kom mee ! Speel mee ! Lach mee !»
Evenals zij wilt ge een ferme, vinnige welp worden.
Met twee open ogen en onbevreesd wenst ge te jagen in de grote djungel.
Door IEDERE DAG IEMAND TE HELPEN groeit ge op tot een moedige en onverschrokken jongen, waarop Jezus met fierheid kan neerzien.
Dat alles is mogelijk, als ge maar WILT WERKEN.
Want een welp moet al jagend groeien, hij zelf moet de mocilijkheden kunnen overwinnen, de eisen kunnen volbrengen.
Dit boekje werd voor u geschreven, BIJT NU DAPPER DOOR.
Akela Jos ENGELEN
Commissar. v. Welpen
5

Boekje Wij doen ons best + illustratie van Vandersteen op pag. 5 (1957)

"Als ik maar niet m

DOOR **KURT MORISSENS**
FOTO'S **JIM BELLA**

Eind 2012 mochten Willy Linthout en Urbanus het 150ste *Urbanus*-album vieren. Maar het feestgedruis blijft ook in 2013 goed hoorbaar. De reeks viert immers zijn dertigste verjaardag en ook de geestelijke vader Willy Linthout zit aan de feesttafel en zal trachten zestig kaarsjes uit te blazen op zijn grote verjaardagstaart. Een terugblik op 30 jaar *Urbanus*, *Jaren van de Olifant* en zijn nieuwste graphic novel *Wat wij moeten weten*.

t de realiteit bezig moet zijn."

Interview Willy Linthout over 30 jaar Urbanus

"De twee eerste *Urbanus*-album heb ik zelf geschreven en getekend", steekt Willy Linthout van wal, gezeten aan tafel waar talrijke *Urbanus*-scenario's het licht hebben gezien. "De andere albums ook natuurlijk. (*lacht*) Maar vanaf het derde album zijn Urbain en ik beginnen samenwerken en dat verliep in het begin best moeilijk. We wisten niet goed hoe we dat moesten doen. Uiteindelijk heeft het een dertigtal albums geduurd vooraleer we onze draai vonden en wisten wat elkaars sterke punten waren. Nu weten we dat perfect."

En dus gaat het nu allemaal sneller?
Neen, het gaat niet sneller. Iedere strip is nieuw, elk stripkadertje moet opnieuw getekend worden. Het gaat vlotter, dat wel. Onze verhalen zijn nu veel beter opgebouwd als vroeger. Toen wisten we soms zelfs niet waarover het album zou gaan. Als we toen een verhaal schreven, begonnen we gewoon met Urbanus die ergens liep en toen moest hem iets overkomen. Wat, dat wisten we zelf ook niet. Het 23ste *Urbanus*-album *Urbanellalala* is zo bijvoorbeeld op een dag geschreven. Dat was heel straf. 's Morgens nog niets en om twee uur 's nachts een heel verhaal geschreven. (*glimlacht*)

Maar zo gaat het dus niet altijd?
Normaal schrijven we 10 bladzijden per dag. Dat is een hoog tempo, ja. Maar nu wordt alles gepland. Nu weten we wél wat er allemaal gaat gebeuren. Het allerbelangrijkste is de synopsis. Een goede synopsis brengt een goed verhaal, een slechte synopsis brengt dus een slecht verhaal. Dan moet je kunstgrepen beginnen toepassen en dat komt het verhaal nooit ten goede.

En die synopsis schrijf jij?
Ja, 90 procent van de synopsissen zijn door mij geschreven. Het is nu ook niet zo dat Urbain geen synopsissen kan of wil schrijven. Hij kan dat even goed als ikzelf. Maar ik kan erg moeilijk werken met basissen die door iemand anders verzonnen zijn en Urbain weet dat. Hij laat me dus mijn gang gaan en mijn eigen ei leggen. Ik ben hem daar ontzettend dankbaar voor.

Hoe begin je dan aan zo'n synopsis?
Door mijn verstand op nul zetten en het allemaal te laten komen. Ik vraag me dan af wat het kind in mij nog eens graag wil zien gebeuren.

En de inspiratie komt altijd?
Altijd. Ik heb geen schrik dat de inspiratie plots zou opdrogen. Ok, de ene synopsis zal beter zijn dan de andere maar er komt altijd iets. Zo hoog is de druk trouwens nu ook niet. We werken steeds goed vooruit dus als de inspiratie vandaag niet komt, zal het er morgen zeker wel zijn. Een writer's block zal me dus niet overkomen en vergeet niet dat Urbain er ook nog is! Als het dan eens niet goed gaat, vraag ik hem of hij nog iets liggen heeft of even mee wil schrijven. Hij doet hij dat ook, hé.

Wanneer schrijf je die synopsissen dan?
Ik kan heel goed schrijven als ik op vakantie ben. Ik zit dan ergens aan de rand van een zwembad met in de ene hand een cocktail en in de andere mijn boekje om op te schrijven. Dat is mijn systeem.

Dat lijkt me een perfect systeem! Hoeveel synopsissen heb je op dit moment liggen?
Nu? Nog maar eentje. Maar ik heb al wel brokken en stukken voor nog meerdere verhalen liggen. Volledige synopsissen heb ik nooit klaar liggen. Ik ben te lui om dat op voorhand uit te werken. (*glimlacht*) Ik werk het alleen uit als ik het echt nodig heb.

En een keer je die synopsis hebt uitgewerkt...
... dan stuur ik die door naar Urbain die er dan zijn gedacht over zegt. Daarna bespreken we nogmaals de synopsis en beginnen we alles uit te schrijven. Een perfecte wisselwerking. Urbain is heel goed in de humor van het moment. Als ik hem vraag een grap te bedenken, krijg ik die binnen de 10 seconden. Hij is heel sterk in het aanbrengen van dat soort zaken. De rode draad heeft hij nooit in de gaten. Dat is mijn job. Hij zit met zijn geest ergens verstrikt in zijn rare kronkels. Zo is hij ook ontzettend goed in het ontwerpen van figuren, rare wezens, raketjes, machientjes,... dat doet hij heel dikwijls voor mij. Als al dat werk achter de rug is, begin ik te tekenen.

Die samenwerking zit na dertig jaar dus nog steeds snor.
Het is voor de volle 100 procent een samenwerking. We mailen of bellen elkaar nog steeds elke dag en anders staan we wel bij elkaar thuis. We hebben een heel dicht mailcontact, wat ik heel goed vind. Bij discussies bijvoorbeeld kan je eerst eens goed nadenken vooraleer je iets terugstuurt. Veel mensen zeggen me dat je dat beter rechtstreeks doet omdat je elkaar dan ziet en dat genuanceerder verloopt. Natuurlijk weegt het geschreven woord veel zwaarder dan het gesproken woord. Je moet daar dus altijd wel voorzichtig mee zijn.

Zit je qua normen en waarden op dezelfde lijn als Urbain?
Hij zal zich eerder inhouden als ik. Ik denk dat ik degene ben die het verst gaat. Allez, in de *Urbanus*-strips want in *De Geverniste Vernepelingskes* houdt hij zich zeker niet in. Er is eigenlijk weinig discussie over, we voelen elkaar daarin aan.

Jullie kunnen in de *Urbanus*-strips dan ook ver gaan. Spookt het echter niet in jullie achterhoofd dat de strip veelal gelezen wordt door kinderen?
Ja, dat is belangrijk. Maar het is ook zo dat ik die strip eigenlijk maak voor mezelf en voor Urbain. En daarna pas voor het publiek. Tenminste: zo zie ik het toch. Ik heb altijd gedacht dat ik een strip maakte voor een volwassen publiek. Dat bleek echter zo niet te zijn. Het publiek heeft daar anders over beslist maar ik heb me daar nooit iets van aangetrokken. De kinderen geld uit hun zak kloppen, dat doe ik graag, hoor! (*lacht*) Neen, dat kinderen *Urbanus* lezen is prima maar Urbain of ik gaan daar geen toegevingen voor doen. Door de uitgeverij zijn we wel een aantal keren terug gefloten. Al gebeurde dat vroeger meer dan nu. Vooral toen de vrouwen aan het bewind waren bij Standaard Uitgeverij. Dan kregen we bijvoorbeeld te horen dat hun twaalfjarige dochter een enorme *Urbanus*-fan is en waren ze een beetje ontzet over het verhaal. (*lacht*) Maar dat was toen en eigenlijk is dat allemaal altijd goed meegevallen. Och, ik maak die strips nog altijd voor mezelf en als wij het plezant vinden, is het goed. Dat is de norm.

> "Een verklaring waarom Urbanus bij meisjes aanslaat? Omdat meisjes ook viezerikjes zijn!"

Zit het gevaar er niet in dat je op de duur onderwerpen in de strip steekt gewoonweg om te kunnen choqueren?
Dat doe ik nooit. Er zijn nu eenmaal grenzen die ik nooit zal overschrijden. Als ik aan mijn tekentafel zit en ik heb het gevoel dat er iets wringt dan leg ik het opzij. Maar ja, hoeveel keer is dat nu al gebeurd? Twee of drie keer?

Is er eigenlijk een strip gelijkaardig aan *Urbanus* ergens op de wereld te vinden?
De *Freak Brothers* vind ik wel er een beetje op lijken en bepaalde dingen die Crumb doet. Maar echt iets gelijkaardig. *De Familie Doorzon* durft toch ook wel eens tegen schenen stampen. Een strip die volwassen thema's neemt en bij momenten heel grof is en die toch een kinderstrip blijkt te zijn. Ik denk het niet.

Wanneer merkten jullie dat de strip ook kinderen bereikte en dan nog eens heel specifiek meisjes van 12 jaar?
Er zijn heel veel mensen die *Urbanus* lezen. 40% van onze lezers zijn meisjes. Een verklaring waarom het net bij meisjes aanslaat? Omdat meisjes ook viezerikjes zijn! (*lacht*) Ik merkte vrij snel dat de strip ook een jonger publiek kon boeien. Onze eerste signeersessie op de Stripdagen in Breda lokte nog overwegend een volwassen publiek maar als ik een half jaar later op de markt in Lokeren zat te signeren, werd duidelijk dat 80% van de rij uit kinderen bestond.

Werden de Urbanus-strips eigenlijk meteen goed ontvangen?
We kregen meteen een aantal verschrikkelijk kritieken in de krant. Van Marcel Wilmet onder andere. Maar ja, wat wil je, die werkte later nog voor *Kuifje* als woordvoerder van de nv Moulinsart! (*lacht*) Wilmet is mij toentertijd komen interviewen. Mijn eerste interview! Ik weet nog goed dat alles wat ik tijdens dat interview had gezegd niet verschenen is in de krant. Alles wat ik achteraf in de bar aan hem had verteld, stond er echter wel allemaal in. Dat was heel smerig. Toen zijn mijn ogen een beetje opengegaan. Je moet een beetje opletten waar, wanneer en tegen wie je iets zegt. (*lacht*)

Ondertussen zijn we al 30 jaar verder en zijn er meer dan 150 strips verschenen. In welke mate zijn die strips een soort kroniek van jouw leven?
Er zitten veel gebeurtenissen uit mijn leven in de *Urbanus*-strips. In het album *Miserie met oma* bijvoorbeeld komt er op een bepaald moment een oude vrouw bij César en Eufrazie wonen. Ze krijgt daar een klein kamertje naast hun slaapkamer en begint hen vervolgens af te luisteren om daarna hun bedgeheimen breeduit op straat te gooien. Dat is gewoonweg iets dat echt gebeurd is! Mijn ouders hadden een huis gekocht maar moesten er een oude vrouw bijkopen, die dus inderdaad hun bedgeheimen zomaar op straat gooide. Mijn vader heeft dan de deur geïsoleerd met isomo en wat andere

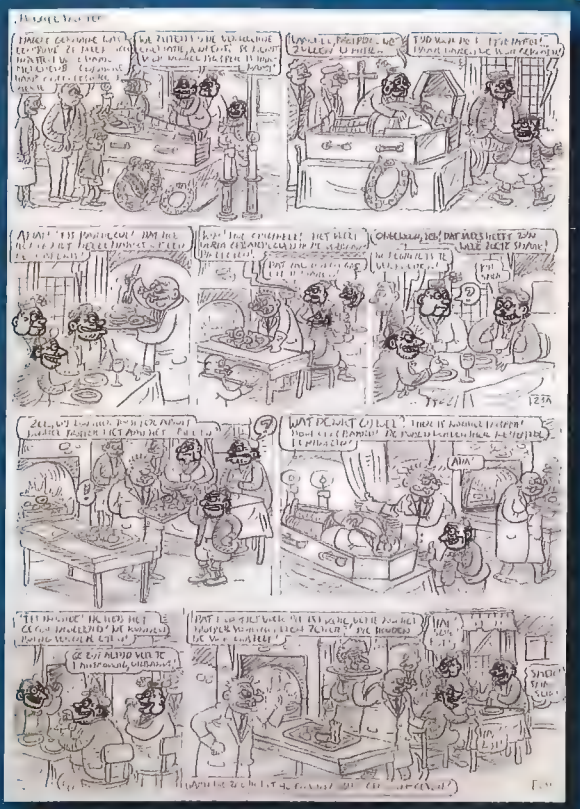

Willy Linthout: "Dit is de enige pagina van *Urbanus* die nooit gepubliceerd is omdat ik ze zelf te grof vond. Nu zou ik het wel durven publiceren. Vreemd ja, maar op die moment lag het me niet. Het kan zijn dat mijn zoon toen net overleden was en dat het daarmee te maken had. Maar nu sta ik daar te ver van af en vind ik het wel bruikbaar."

Het heeft dus veel te maken met wat er in je leven gebeurt.
Uiteraard. Er is trouwens nog eentje die nooit gebruikt is maar die heb ik niet teruggevonden. Een halve pagina waarin Urbanus met een fietspomp drugs in zijn neus aan het pompen is. Daar ben ik eerder voorzichtig mee. Softdrugs, oké dat gaat nog maar zoiets in je neus spuiten? (*lacht*) Ik weet het niet. Mij gaat het toch een beetje ver.

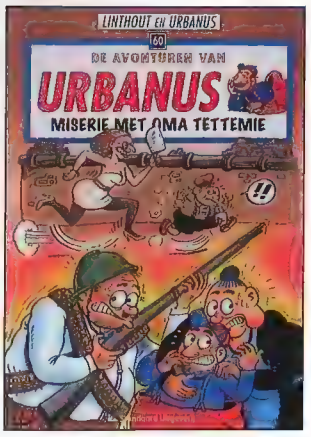

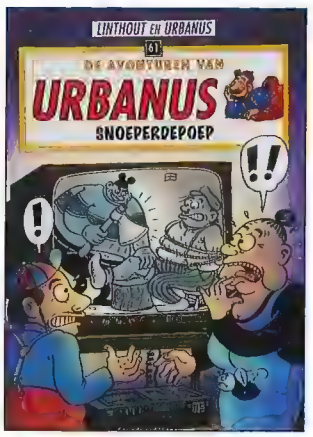

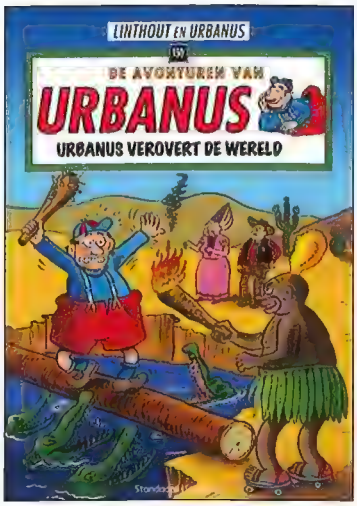

bazaar maar een paar weken later zat dat vol muizen. Toen hadden ze 's nacht dus weer last van het getrappel van muizen. Het is nooit goed gekomen. (*lacht*) Mijn ouders stonden trouwens model voor César en Eufrazie.

Jouw geschiedenis is dus een sterke invloed geweest op de reeks.
Ja, maar niet alleen de familiegeschiedenis. Ik ben zelf ook beïnvloed door films. Dat hoort ook tot mijn geschiedenis, hé. *Alien*, *Pulp Fiction*,... het is allemaal voorgekomen in *Urbanus*. Al kan ik natuurlijk niet ontkennen dat er hier en daar wel iets insluipt uit mijn eigen leven. Ik zal het zeker ook niet vermijden. Maar het is nu wel ook niet zo dat al die *Urbanus*-avonturen mijn leven vertellen, hé. Het zou maar erg met me gesteld zijn dan. (*lacht*)

Inspireren verhalen van anderen je soms om een Urbanus-verhaal te vertellen?
Ik heb eens een inkleurster gehad, die een snoepwinkel wou beginnen bij haar thuis in haar voorste plaats. Dat vond ik zo grappig – ze had maar een plaatsje van 3 op 3 – en toch wou ze er een snoepwinkel beginnen. Daar is het album *Snoeperdepoep* op gebaseerd. Alle rare dingen die ik hoor gaan in een speciaal vakje bij mij. Al werkt het niet zo dat wanneer mensen me een grappig verhaal vertellen, het uiteindelijk in een *Urbanus*-strip zal terechtkomen. Nope! Nog nooit gebeurd, hé! Nee, zo werkt het niet.

En werkt het tempo van 5 albums per jaar nog voor je?
Ja, dat gaat heel goed.

Is dat niet heel zwaar?
Ah neen, want ik doe er ook nog heel wat bij. Mijn graphic novels, nog wat andere projecten... Waar ik uiteindelijk het meest last van heb zijn zaken die er verplicht bij komen. Zoals de Antwerpse boekenbeurs. Dat vind ik verschrikkelijk. Al dat lawaai daar. En al die mensen die daar staan te wachten. Ik zit dan met Urbain aan tafel en geen hond die in mij geïnteresseerd is want ze komen allemaal voor Urbain. Ik zit daar dan maar. Ze denken nog steeds dat Urbain zijn strips tekent. Dan teken je die strip al 30 jaar en dan komen ze daar nog mee af. Dát zijn de ambetantste twee uren in het jaar. Wanneer ik daar met Urbanus moet signeren. Het is zeker niet zo dat Urbain alle aandacht naar zichzelf toetrekt tijdens dat signeren. Integendeel. Hij zal steeds vermelden dat ik die boekjes teken en niet hij. Maar het publiek wil dat eigenlijk niet echt horen. Ach, het is nog erger wanneer Stallaert of Bosschaert signeren met Urbain. Die krijgen dan voortdurend Urbanus-strips voorgeschoteld om te signeren. Het grote publiek is onverbiddelijk! (*lacht*)

En dan komt er nu alweer een feestelijk jaar aan! Wat staat er op het programma?
Voor 30 jaar *Urbanus*? De uitgeverij was wel iets van zin, ja. Dat zal niet zo denderend zijn. We hebben net het 150ste *Urbanus*-album gevierd. Maar ze vieren graag dus...

Het 150ste album werd zelfs gevierd met een heuse kledinglijn bij JBC!
Ik was daar niet onverdeeld gelukkig mee. De aandacht ging net iets te veel naar JBC ging en te weinig naar het 150ste album. Begrijp me niet verkeerd, ik was wel heel gelukkig met de samenwerking met JBC. Alleen de koppeling met het 150ste album zat niet juist. Dat had op zichzelf mogen staan. Dat speciaal album bijvoorbeeld vond ik wel leuk omdat het publiek zo kon kennismaken met het formaat waarop ik *Urbanus* teken. Zo kunnen slechtzienden ook eens een *Urbanus*-strip lezen. (*glimlacht*) Los van dit alles heb ik wel de indruk dat ze bij JBC weten waar ze mee bezig zijn. Heel dat evenement was echt wel helemaal in orde. Ik ben blij dat Urbain dat allemaal geregeld heeft.

Daar heeft Urbanus voor gezorgd? En jij hebt het César-bier geregeld?
Ja, daar heb ik voor gezorgd.

Willy Linthout: "Dit heb ik gemaakt heb voor het hospitaal van Lokeren. Ik vond dat zeer tof om te doen. Veel mensen krijgen dit als ze opgenomen worden. Leuk voor kinderen dat Urbanus hun ook steunt in het ziekenhuis. Het heeft ondertussen een prijs gewonnen. Daardoor is er een hospitaal in Sint-Niklaas dat dat nu ook overgenomen heeft. Dat begint dus te verspreiden. Onlangs moest ik voor een onderzoek naar het ziekenhuis en in de wachtzaal hing die patiëntenkaart goed in het zicht. Wel grappig. Ik heb nog zitten denken: Kijk, ik zit hier onder mijnen eigen brol." (*lacht*)

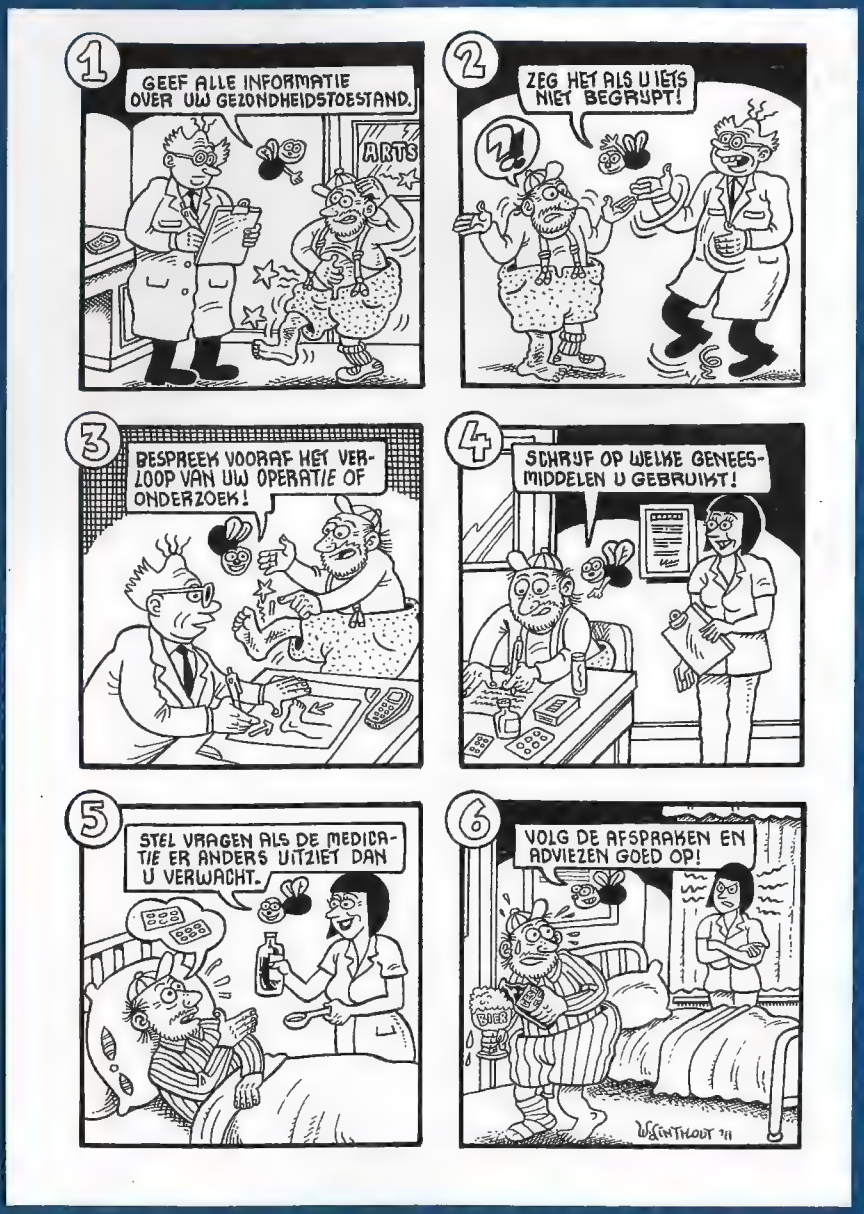

Is dat normaal niet de taak van de uitgeverij?
Op dat gebied laat de uitgeverij toch wel serieuze steken vallen, ja. Je verwacht dat een uitgeverij dat voor je doet maar omdat ze toch weinig deden, hebben we nu een afspraak gemaakt dat we het zelf wel zullen doen. Dat gaat nu echter allemaal veranderen met Erwin Provoost en Peter Quaghebeur aan het hoofd van WPG. Dat voel je direct. Heel belangrijk bijvoorbeeld was dat ze aanwezig waren op de stand van de Boekenbeurs om alles eens goed te bestuderen. Het zijn geen bazen die vanop hun troon hun rijk aanschouwen. Het zijn capabele gasten. Er zal verandering komen in zaken als merchandising...

Dan denk ik met hun verleden meteen aan tekenfilms...
Momenteel zit er inderdaad enorm veel vaart in een nieuw tekenfilmproject. Het gaat over een bioscoop-tekenfilm. Urbain is, samen met iemand anders, volop bezig met de synopsis die over een paar dagen klaar zal zijn. Ik lees alles na en stel soms voor om bepaalde dingen aan te passen, maar effectief schrijven doe ik zelf niet aan die tekenfilm. Maar het ziet er zeer goed uit. En nu maar hopen dat ze aan de centen raken om de tekenfilm effectief te maken.

Dat klinkt al goed.
We zijn er ondertussen al een tweetal jaar mee bezig en tot een tijd terug zonder enig resultaat te boeken. We kregen de vraag om een langspeelanimatiefilm te maken. Ok, we gaan rond tafel zitten en er worden mensen aangetrokken om een scenario te schrijven. Enkele maanden later krijgen we dat scenario dat op niets trekt. Dus wordt er iemands anders aangesteld om het scenario te schrijven. Maar ook dat kon niet bekoren.

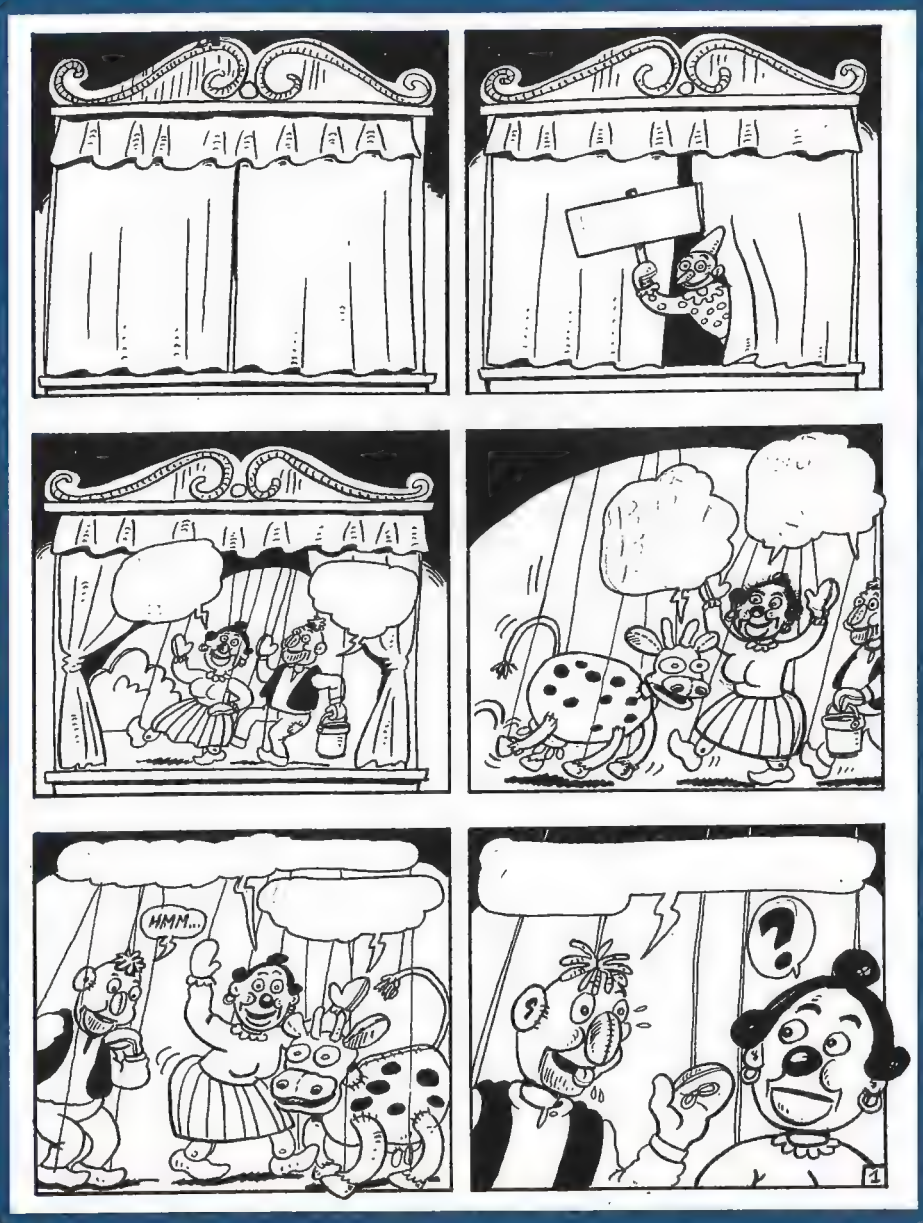

Willy Linthout: "Dat is een pagina van een strip die er nooit gekomen is. Ik had goesting om eens iets anders te doen en wou iets doen rond poppen. Ik kon blijkbaar maar een figuurtje tekenen en dat was Eufrazie. Het is ook iets dat er al 25 jaar ligt. Waarschijnlijk was ik toen in gesprek met *Wordt Vervolgd* en was dat daarvoor. Ik heb nog eens geprobeerd zo'n strip te maken. En ik had toen twee bladzijden maar ik heb dat idee dan uiteindelijk gebruikt voor een *Urbanus*-strip."

Je kan het nog beter zelf schrijven!

Het probleem is dat je het altijd zelf moet doen. Uiteindelijk werd er voorgesteld om het scenario van de 150ste strip te gebruiken maar toen bleek dat niet te gaan omdat het over een 3D-animatiefilm gaat. In dat album wordt er teveel gewisseld met decor en kledij en dat zou dan veel te duur worden. Toen werd het idee geopperd om korte animatiefilmpjes te maken maar ik zit daar echt niet op te wachten. Van het album *Het Lustige Kapoentje* hebben ze ooit een animatiefilm gemaakt van een halfuur. Dat werd gemaakt in Boedapest. Je moet daar enorm veel tijd en energie in steken en dan krijg je uiteindelijk die tekenfilm te zien. Ik dacht verdorie dat het de kick van mijn leven zou zijn maar toen ik naar het resultaat aan het kijken was – en ook al was dat goed gemaakt – kwam ik tot de conclusie dat me dat geen kick gaf. Het enige wat me blijkbaar een kick kan geven is een strip. Ik ben een echte stripmens. Als het moet

gebeuren – een film of een tekenfilm – dan zal ik dat wel doen maar het is niet mijn ei dat ik wil leggen. Bij Urbain is dat wel het geval. Hij is meer een filmmens.

Hoe graag zie je Urbanus nog na dertig jaar?
Ik zeg altijd dat die strip fantastisch is om te maken maar dat Urbanus er te veel aan is. (*lacht*) Dat vind ik nog steeds het moeilijkste figuurtje om te tekenen. Ik teken veel liever César, Eufrazie, Amedee of Nabuko Donosor. *Urbanus* is mijn werk. En mijn andere strips zijn wat ik wil maken of zelfs moet maken. Moesten ze me niet meer betalen dan zou ik waarschijnlijk wel stoppen met *Urbanus* te tekenen maar aan die andere projecten zou ik nog wel werken.

Hoe graag teken je eigenlijk?
Graag maar niet zo graag als Jan Bosschaert, die de drang heeft om elke dag te tekenen. Dat heb ik niet. Al kruip ik wel elke dag met veel plezier achter mijn bureau. Het is een routine. Ik teken liever aan *De jaren van de olifant* als aan *Urbanus* omdat daar mijn tekeningen rechtstreeks door het publiek worden gezien. Bij *Urbanus* is het inktwerk van Steven De Rie en dat is wat het publiek dus leest.

Maar Steven volgt toch jouw lijn?
Ja, uiteindelijk wel. Maar wat overblijft is de lijn die Steven heeft getrokken. Mijn lijn wordt weggegomd. Ik teken om weggegomd te worden. (*lacht*) Eigenlijk zou ik het zelf moeten inkten als ik wil dat het van mij is. Hij geeft er toch een speciaal cachet aan, hoor.

Maar je graphic novels zijn wel helemaal van jou dus. Vind je het niet vreemd dat je plots serieus wordt genomen en veel aandacht krijgt van de pers met die graphic novels terwijl je al decennia lang een successtrip tekent?
Nu keer je de dingen om, hé. Als ik veel aandacht krijg voor mijn graphic novels dan is het plots weer niet goed want dan schenken ze geen aandacht aan *Urbanus*. Neen, zo hard ben ik daar nu ook niet mee bezig. Ik vind het plezierig dat mensen mijn werk leren kennen en appreciëren. En natuurlijk heb ik ook mijn ijdelheid. Al hoeft die bekendheid niet voor mij. Zo bekend worden als Urbain wil ik zeker niet. Hij kan niet buitenkomen en als hij het doet, wordt hij echt wel constant aangesproken. Ik ondervind het nu ook een klein beetje door een promotiefilm, die ik gemaakt heb voor het César-bier. Sindsdien word ik heel vaak aangesproken. Daar moet ik echt een rem opzetten zodat

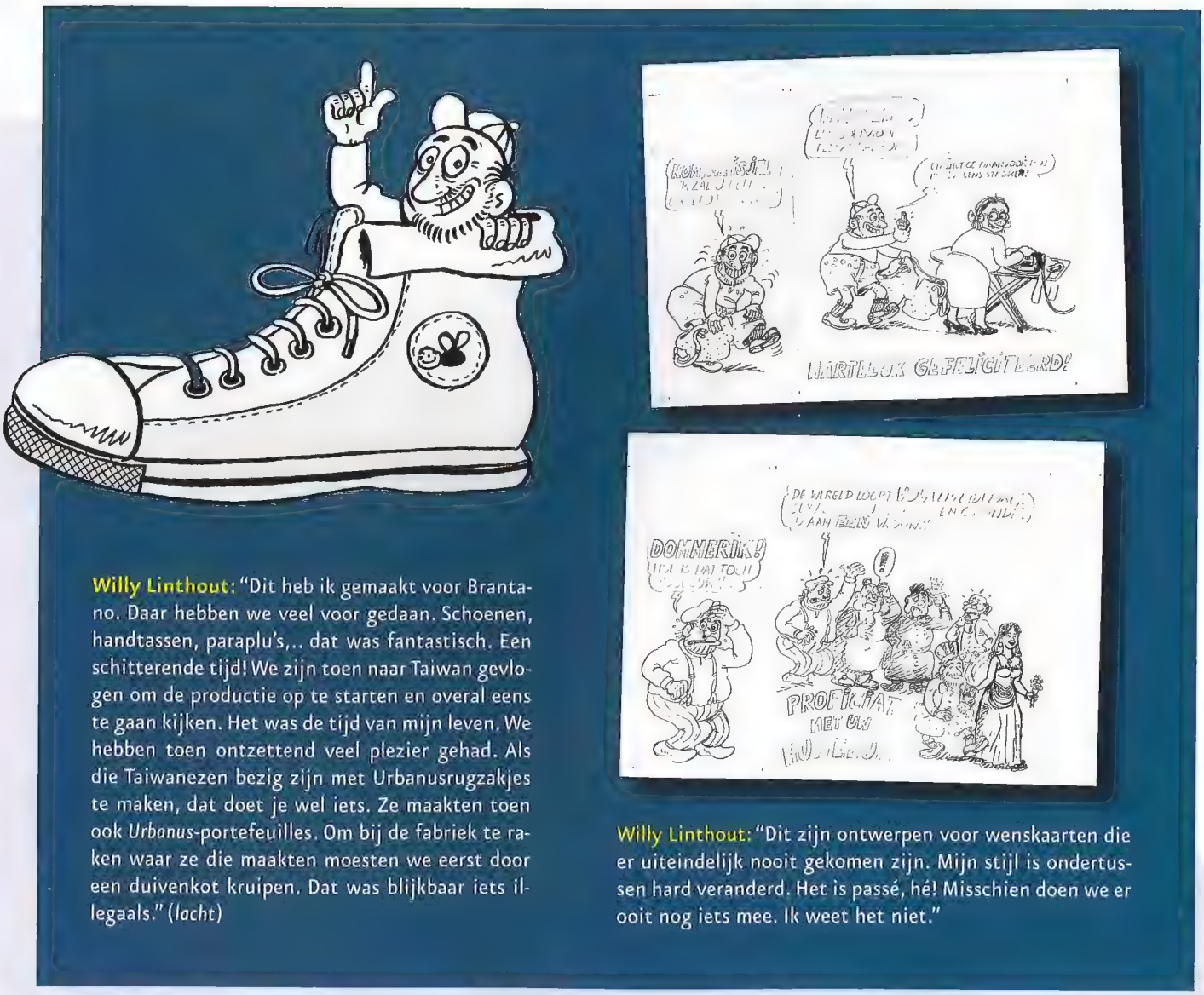

Willy Linthout: "Dit heb ik gemaakt voor Brantano. Daar hebben we veel voor gedaan. Schoenen, handtassen, paraplu's,.. dat was fantastisch. Een schitterende tijd! We zijn toen naar Taiwan gevlogen om de productie op te starten en overal eens te gaan kijken. Het was de tijd van mijn leven. We hebben toen ontzettend veel plezier gehad. Als die Taiwanezen bezig zijn met Urbanusrugzakjes te maken, dat doet je wel iets. Ze maakten toen ook *Urbanus*-portefeuilles. Om bij de fabriek te raken waar ze die maakten moesten we eerst door een duivenkot kruipen. Dat was blijkbaar iets illegaals." (*lacht*)

Willy Linthout: "Dit zijn ontwerpen voor wenskaarten die er uiteindelijk nooit gekomen zijn. Mijn stijl is ondertussen hard veranderd. Het is passé, hé! Misschien doen we er ooit nog iets mee. Ik weet het niet."

TEKST: WILLY LINTHOUT
TEKENINGEN: UCO EGMOND
WEL ALLE, MOET JE DAT NOG ZIEN, DE HELE DAG LIGGEN TE LANTSTERLEN OP JOUW LEEFTIJD!
D'R UIT!
IK KAN 'T NIET MEER AANZIEN!
EUH?
'T IS 'N SCHANDE ZOALS JIJ JE LEVEN VERSOOIT. JIJ MET JOUW MOGELIJKHEDEN!
KRKLUN
MOET JE 'NS NAAR MIJ KIJKEN! IK BEN MET NIKS BEGONNEN. IK HEB MIJN CONCURRENTEN ER UIT GEWERKT EN IK HEB IETS OPGEBOUWD IN EIGEN ZAAK!
'T KAN BEST ZIJN DAT JIJ IETS HEBT OPGEBOUWD, MAAR DAN HOEFJE MIJ NIET TE SLOPEN!
KOM MAAR 'NS MEE...
KLIK!
KIJK! HET PANDJE NAAST ONS IS TE HUUR! DIT IS JE KANS OM IETS TE ONDERNEMEN. GRIJP 'M AAN, JONGEN. BLA BLA BLA!
TE HUUR
'T BELANGRIJKSTE IS DAT JE DE ZAKEN GLOM AANPAKT EN DAN DOET 'T WIJAKJE ER NIET TOE IN HANDELT!
TIJA... WAARIN ZAL IK IETS BEGINNEN...
LATER...
VREEMD. IK HEB DE HELE WEEK NOG GEEN KLANT GEHAD. IK HOOP DAT EPPO DR ZICH NIET DOOR ZAL LATEN ONTMOEDIGEN
ANTI CURIOSA SHOP
DE HAD GELIJK. OUWE 'T GAAT ER NIETOM WAT JE DOET, MAAR HOE JE 'T DOET!
EPPO'S ANTIEK & CURIOSA-SHOP
ALLES 10% GOEDKOPER DAN HIERNAAST!
EINDE

EEN VAN DE DRIE WINNENDE SCENARIO'S GEPUBLICEERD IN EPPO 6, 6 FEBRUARI 1981

Strip voor Eppo, die Linthout had gemaakt naar aanleiding van een wedstrijd. De strip is in Eppo 6 van 1981 verschenen.

Willy Linthout: "Dat is een pagina van *Cowboy Henk* die ik ooit getekend heb voor *Humo*. Ik weet niet meer welke gelegenheid. Misschien 20 jaar *Humo* of zo?"

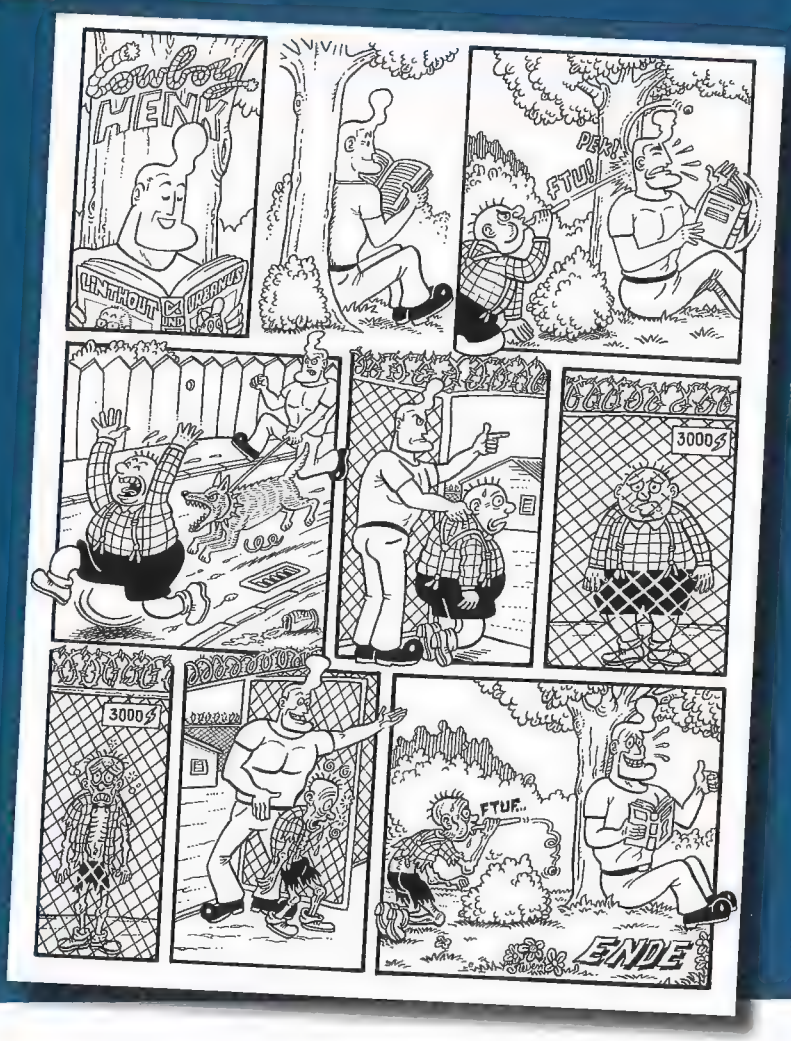

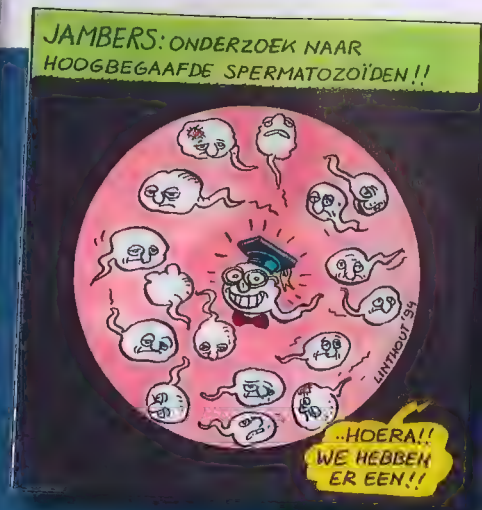

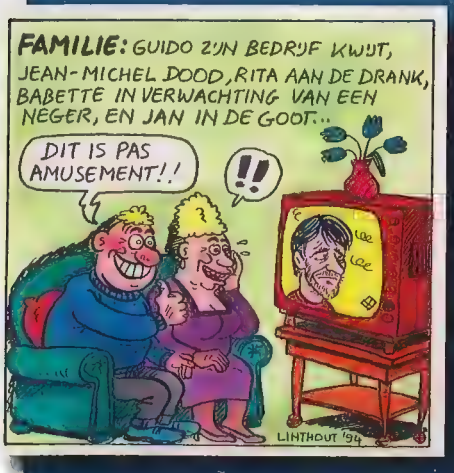
FAMILIE: GUIDO ZIJN BEDRIJF KWIJT, JEAN-MICHEL DOOD, RITA AAN DE DRANK, BABETTE IN VERWACHTING VAN EEN NEGER, EN JAN IN DE GOOT...
DIT IS PAS AMUSEMENT!!
!!
LINTHOUT '94

Willy Linthout: "Cartoons die ik een jaar of twintig geleden heb gemaakt voor het blad *TV-Express*. Ik heb dat een drietal jaren gedaan. Heel gestresseerd werken. Het was mijn vrijdagavondjob. Ik kreeg vrijdagmiddag telefoon van de redactie die me de onderwerpen doorspeelden over wat ik moest tekenen. Een uur later moest ik bellen met mijn grappen. En dan moest ik die daarna maken, in kleur. Soms vier van die tekeningskes. Stressvol!

Waarom neem je dat er dan bij?
Ah, voor de lol. Omdat het mij een kick gaf. Die stress vond ik wel een uitdaging. En zo rechtstreeks in kleur werken. Het was eens iets anders.

ik naar buiten kan komen zonder al te veel aangesproken te worden en rustig op café kan gaan en gerust gelaten wordt. En kan praten met wie ik wil praten. Dat is het enige dat voor mij telt.

Je bekendheid zorgt er nu wel voor dat je sneller de pers haalt. Ik vermoed zelfs dat het makkelijker ging na *De Jaren van de Olifant*?
Pas op, met *Wat wij moeten weten* moet ik me toch terug serieus bewijzen. Het loopt toch wel weer wat moeilijker nu. Maar kom, ze zien nu wel dat ik iets anders kan maken dan *Urbanus* en dat doet me wel plezier.

Vanwaar kwam de nood om *Wat wij moeten weten* te maken?
Goh, omdat ik die stijl en manier van werken begon te missen. En mijn broer kwam met de vraag af om iets te doen rond onze familiegeschiedenis. Maar ook gewoon omdat ik zin had om het te doen. Ik werk heel graag op deze manier. Vergeet niet dat *Wat wij moeten weten* ook een soort van vervolg is op *Jaren van de Olifant*.

Maar was *De leveling* dat ook niet?
Ja. Het probleem daarbij was dat ik iemand anders' verhaal aan

HERMAN NOEMT ZIJN EIGEN KINDEREN "WITTE PRODUKTEN"!
... DIE ZIJN GOEDKOPER!
URBANUS STRIPS
LINTHOUT '95
GISTEREN "BOMPA LAWIJT" MORGEN "DE SCHREEUW VAN DE LEEUW"!!
VANAVOND KIJK IK NAAR HET TESTBEELD! GELUID AF!!
BLABLA..
BLABLA BLA...
BLABLA..
DE GAZET
LINTHOUT '94
"HIGH TIDE" OF "BAY WATCH"?
"HIGH TIDE" LIGT ZEVEN CENTIMETER VOOR!
LINTHOUT '94
VANAVOND: ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN!
!?
EVEN GEDULD A.U.B.! (STORING)
W. LINTHOUT '94
PATRICK SWAYSE: PARACHUTESPRINGEN IS EEN VEILIGE SPORT!!
HEH... NOG ÉÉN MATRASKE ERBIJ?!
LINTHOUT '94
DE HEKSEN ZIJN NIET MEER WAT ZE GEWEEST ZIJN...
NATUURLIJK NIET!.. ZEG NU ZELF! WAAR VINDEN WE TEGENWOORDIG NOG PADDENKWIJL OF WRATTEN-ZWIJNEN?!
LINTHOUT '94

het uittekenen was en dat ging me helemaal niet goed af. Geen idee waarom want er was wel degelijk een plan om het verder af te maken. Het was voor mij veel moeilijker om iemand anders verhaal te vertellen dan mijn eigen verhaal. Ik heb daar toen van afgezien.

Maar *Wat wij moeten weten* is dan weer wel een officieus vervolg op *Jaren van de Olifant*?
Het zit er voor een stuk wel in.

Zoals Karel die zijn moeder tracht te vertellen over de zelfdoding van zijn zoon.
Ja. Op de dag van Sams overlijden is ze gaan kaarten met haar vriendinnen. Dat vond ik er echt over. Ik heb haar daar een brief over geschreven. Ze heeft die brief gelezen, een pot water gepakt, dat water laten koken en die brief daar in gesmeten. Daarna heeft ze een put gegraven in de tuin en die brief daar in gesmeten. Dat was haar manier om daarmee om te gaan. Zeer vreemd. Ik heb dat ook verwerkt in de strip.

Je vertelt wel heel openlijk over je familiegeschiedenis. Een geschiedenis die overigens nog steeds bezig is. Een van je broers is zo nog steeds verslaafd aan alcohol.

Klopt. Mijn broer Antoine, Valère in *Wat wij moeten weten*, zit nu te verkommeren in zijn huis met zijn alcohol. Elke dag drie flessen whisky of andere sterke drank. Hij sukkelt naar de winkel, raakt er nog met moeite. De man heeft psoriasis in een ver gevorderd stadium. Hij wil niks doen, wil niet geholpen worden en wil niets of niemand rondom hem.

Weet hij dat jij daar zo openlijk over praat?
Hij weet dat. Het kan hem allemaal niet veel schelen. Alleen toen ons moeder in de krant nogal hard aangepakt werd, dat stoorde hem wel. Voor de rest maakt het hem allemaal weinig uit. Hij leeft in een andere wereld. Je komt daar toe en al wat hij doet is roepen en tieren op de staat of op het weer. Je kan daar geen degelijk gesprek meer mee voeren. Ja, we hebben het al gehad over een eventuele gedwongen opname maar dan moet je een gevaar betekenen voor de maatschappij of voor jezelf. Dan komen ze hem wel ophalen maar drie dagen later laten ze hem weer naar huis vertrekken. Tja, wat moet je doen met iemand die niet geholpen wordt? Een paar weken geleden kwam mijn andere broer Theo bij hem op bezoek en hij merkte op dat het behang naar beneden aan het komen was. Meteen stelde hij voor om het huis te voorzien van een nieuw behangpapier

maar hij mocht niet. Het kan hem allemaal niet schelen. Op een bepaald moment zal hij vast komen zitten. Dat weten we. Ofwel gaat hij daar sterven van de honger omdat hij niet meer kan stappen en niet naar de winkel kan gaan. Ofwel zal hij zich écht wel moeten laten helpen. Antoine is nu 66. Dat alcoholprobleem is iets van de laatste jaren. En het is alsmaar erger geworden sinds ons moeder gestorven is. Daarvoor was hij ook elke dag zat maar dan gewoon zat. Overdag ging hij cafés doen en dan kwam hij s avonds thuis zat aan, kroop in zijn bed om de volgende dag weer zijn caféronde te doen. Maar toen dronk hij pils en dat kan je volgens mij heel lang drinken zonder dat je problemen krijgt. Het probleem is pas echt gestart toen hij overschakelde op sterke drank.

Je gaat nog wel regelmatig langs bij hem?
Zo weinig mogelijk. (*zucht*) Ik kan daar niets gaan doen. Ik ga er wel eens langs als het schuldbesef te groot wordt maar het is een serieuze opgave. Dat wel.

Heb je zelf geen schrik dat je zo gaat eindigen?
Zoals Antoine? Ja. Die schrik heb ik. Zo zou ik niet graag willen eindigen. De kans is wel kleiner, denk ik. Om te beginnen heb

Ontwerpen voor nooit verschenen verjaardagskaarten.

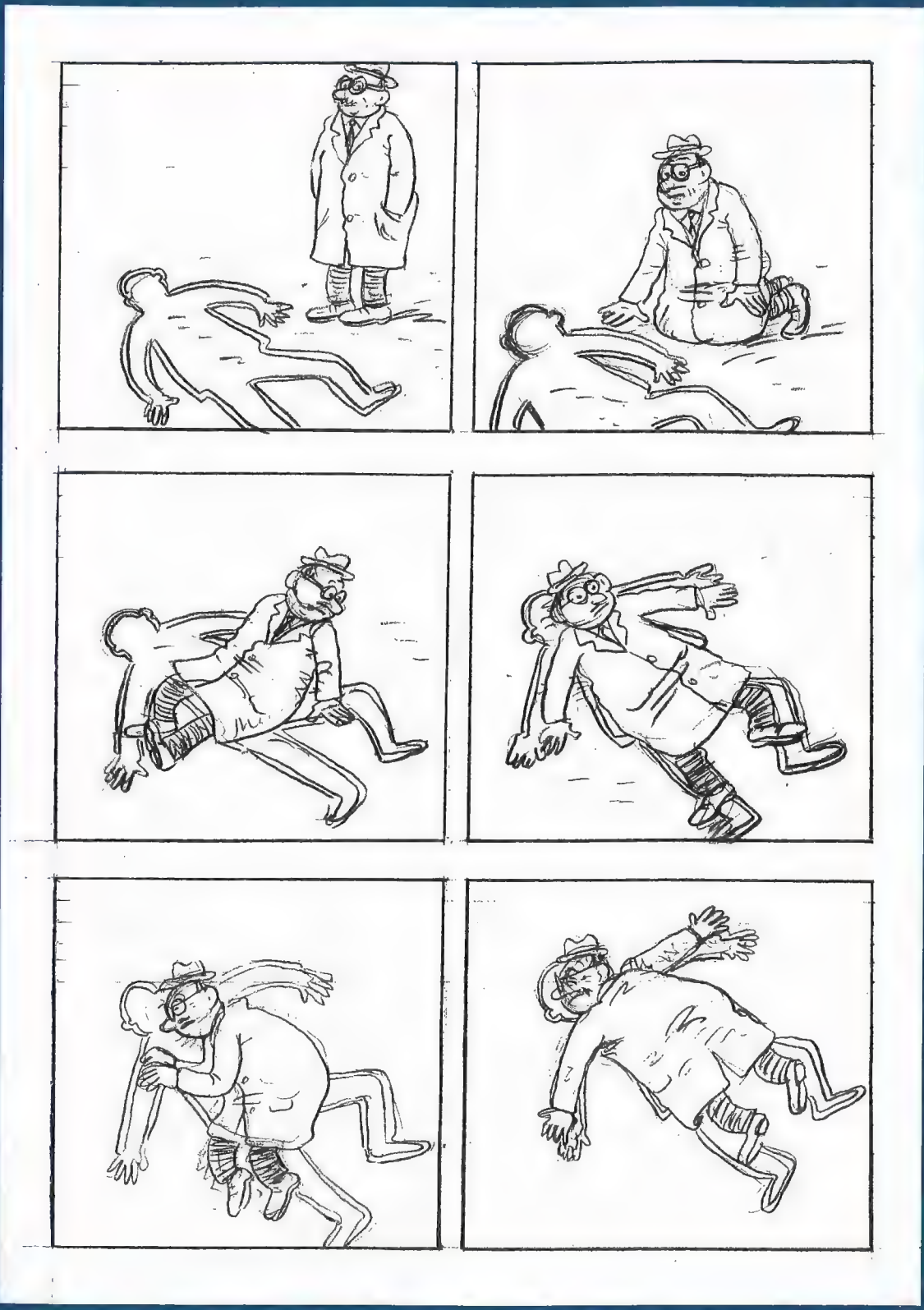

Willy Linthout: "De enige pagina die niet in *Jaren van de Olifant* zit. Een cameraploeg had me gevraagd of ik iets kon tekenen terwijl zij filmden. Toen heb ik dat eerste plaatje getekend en ik vond dat wel iets hebben. Daarom besloot ik om het helemaal af te werken. Het is een heel mooie pagina daarom vind ik het wel spijtig dat ze nog niet gebruikt is. Karel probeert te omvatten wat er door het hoofd van zijn zoon ging door zichzelf op die lijn te leggen. Achteraf heb ik wel spijt dat de pagina niet verschenen is. Misschien kan ik ze nog bijvoegen bij een eventuele herdruk. Maar het is er nog niet van gekomen."

GEDAAN MET SUKKELEN! HIER ZIE!... EEN NIEUWE NAGELKNIPPER! HET WAS NIET GEMAKKELIJK, MAAR IK HEB HET TOCH VOOR MEKAAR GEKREGEN!
?
KIJK, IK ZAL HET EVEN DEMONSTREREN! ZET JE VOET HIER EENS OP!... MET JE GROTE TEEN TEGEN HET BLOKJE!
!

ik geen alcoholprobleem. Mocht ik dat wel hebben gehad dan zou ik zeker zijn beginnen drinken toen Sam stierf. Als er een moment was om te beginnen drinken, was het toen wel. Plus, ik zou er wél voor zorgen dat ik door de juiste mensen omringd wordt zodat ik eten krijg en mijn huis gekuist wordt.

En ook dat weigert Antoine?
Zonder alcohol is dat echt een sympathieke mens. Zijn buren zijn bij hem geweest met het voorstel het huis gratis te komen kuisen. Maar als je niemand toelaat in je leven dan raak je geïsoleerd. Ik heb me alvast voorgenomen dat wanneer ik er alleen voor kom te staan er verdomme voor zal zorgen dat ik sympathiek blijf tegen de mensen en dat ze blijven komen. Het is heel pijnlijk om dit te zien bij je eigen familie. Maar we hebben er echt alles aan gedaan om hem te helpen. Niets helpt. Als hij niet geholpen wil worden... Tja, iedereen is nog altijd baas over zijn eigen leven. Niets aan te doen.

> "Ik heb geen alcoholprobleem. Mocht ik dat wel hebben gehad dan zou ik zeker zijn beginnen drinken toen Sam stierf."

Ook je andere broer, Theo, had problemen met alcohol.
Ja, maar wel in mindere mate. Theo heeft zich laten helpen door een psychiater. Hij heeft een vrouw, een gezin en functioneert nog voor de volle 100% in de maatschappij. Dat is niet zoals Antoine.

Hoe reageert hij op al die aandacht? Wist hij wat de consequenties konden zijn wanneer jullie met jullie familiegeschiedenis naar buiten zouden komen?

Die vraag stel ik mij ook. Nu heeft hij dat door. Ik had ook niet gedacht dat dit paginagroot in de kranten ging verschijnen. Eigenlijk had ik nooit gedacht dat het zoveel aandacht zou krijgen. Maar hij dacht ook net als ik dat de interviews over het boek zouden gaan. Dat is echter nooit zo gegaan. Het ging altijd over mij, over mijn broers en mijn moeder. Jij doet dat nu ook, hé. Het gaat niet over het album maar over het echte verhaal. Ik kan hier nu toch ook niet zitten liegen of iets verzinnen? Dat heeft Theo verkeerd ingeschat, ja. Maar dat is het gevolg van het maken van dit boek.

Maar hij kan er wel mee leven?
Oh, ja. We hebben ook een goede relatie en hebben al veel samengewerkt. We hebben samen geschreven aan *Jaren van de Olifant* maar ook aan *Het Laatste Station*.

Waarom vind je het belangrijk om dit met hem te doen?
Dat is plezant, hé. Zeker bij het maken van *Jaren van de olifant* vond ik het belangrijk dat met hem te doen. Omdat wij samen zo geleerd hebben hoe we met ons verdriet moesten om gaan.

Maar heb jij dan niet lang getwijfeld om *Wat wij moeten weten* te maken? Na *Jaren van de olifant* wist je toch wel een beetje wat het allemaal kon teweegbrengen.
Hij wou eerst dat ik een boek maakte over hem en over zijn alcoholprobleem. Maar dat heb ik geweigerd. Het verhaal over onze familiegeschiedenis vond ik wel interessant om mee te werken. En ja, die consequenties. Zo hard hebben we daar niet over nagedacht. Het is een beetje zoals het boek van Dimitri Verhulst, *De helaasheid der dingen*. De link klopt wel, hé. De auteur vertelt daar ook over zijn familiegeschiedenis en de bijhorende problemen. Al ging het daar wel iets woester aan toe dan bij ons. (*lacht*)

Absurder vooral. Dat gevoel heb ik toch wanneer er plots een nagelguillotine tevoorschijn wordt getoverd.
(*lacht*) Dat is echt gebeurd. Antoine was geniaal. Hij maakte met niets heelder toestellen. Vroeger durfden wij al eens een dode muis in zijn schuif steken en achteraf ontkenden we uiteraard steeds dat wij dat hadden gedaan. Hij heeft toen een toestel ontworpen dat telde hoeveel keer zijn lade werd opengetrokken. Zo kon hij weten of wij die lade hadden opengedaan. Hij had echter een ding over het hoofd gezien want het toestel was net te groot zodat ik met mijn pink de teller steeds terug kon zetten. (*lacht*) Zo ging hij ook eens het dak isoleren. Hij kocht een hoop piepschuimbussen en spoot die tussen de dakpannen leeg. De volgende dag stond elke dakpan vijf centimeter hoger want die piepschuim zet natuurlijk uit. (*lacht*) Dat is nog steeds zo overigens. Alleen is dat piepschuim groen geworden, net zoals de dakpannen en dus zie je dat niet meer. Het is wel goed geïsoleerd, dat kan ik je wel verzekeren. (*lacht*)

HET LAND GAAT TEN ONDER, MANNEN!
..DAAR DRINKEN WE OP!
...EN DAT ELLENDIG WEER ALTIJD... DE NATTIGHEID... DE KOUDE... DE MIST... EN WIE DOET IETS AAN DE LUCHTVERVUILING? IEDEREEN CREPEERT HIER!
IK GA EVEN NAAR HET TOILET!

Ook jullie moeder speelt een grote rol in het verhaal. Wat voor iemand was zij?
Mijn moeder vond uiterlijk vertoon belangrijk. We hadden nooit veel geld maar waren wel de eerste in het dorp die in een tv hadden. Gelukkig voor mij want dat was mijn eerste bron van inspiratie. We hadden bijvoorbeeld ook snel een auto. En wanneer de buurvrouw een nieuwe salon had dan kon ze daar op grommelen en twee weken later had ze zelf ook een nieuw salon. Goh, zij was ook het kind van haar opvoeding. Ze was verre van de sympathiekste en verre van de vriendelijkste vrouw maar aan de andere kant zag ze Sam en mijn vrouw Magda heel graag. Veel goede kanten had ze dus ook. Eigenlijk konden wij heel goed met elkaar omgaan. Ze ging mee op vakantie zelfs. Maar met het overlijden van Sam kon ze niet omgaan. Problemen moest je volgens haar verzwijgen. Je moest dat opkroppen en dan ging dat weg. In haar tijd ging dat ook zo. En eigenlijk was dat bij mij ook een beetje zo. Hans Matla heeft mij daarover ooit aangesproken. Hij heeft zijn dochter verloren en zei me dat ik er over moest praten. Met therapeuten, psychiaters... Hij had dat nooit gedaan en heeft nog heel lang met opgekropte gevoelens rondgelopen. Dat doet een mens nadenken.

Maar jij hebt het moeten horen van een ander om ook die stap te zetten?
Maar neen, ik bezoek al 16 jaar een psycholoog en heb al alle mogelijke therapieën, yogalessen en dies meer achter de kiezen. Toen ik *Urbanus* begon te tekenen, voelde ik mij eenzaam. Ik werd toen gewaar dat ik daar iets aan moest doen. Het is uiteindelijk dat geworden. Drie avonden elke week. Ik wist dus wel hoe het zat. Ik had al voorkennis toen Sam gestorven was.

Je kropt dus niet op. Maar op wie lijk je dan eigenlijk?
Op mijn moeder. Dat wil niet zeggen dat ik niet vecht tegen de negatieve kanten. Maar ik blijf het zeggen; mijn moeder was geen slecht mens. Ik geloof ook niet in goede en slechte mensen. Je bent het product van je opvoeding en van je voorgeschiedenis. Neen, het zijn uiteindelijk maar een aantal zaken die ze deed waar ik niet mee om kon gaan. Zoals die brief en het feit dat ze gaan kaarten was op de dag van Sams overlijden. Het strafste vond ik nog dat ze me zei dat ze niet kon winnen omdat ze zich niet kon concentreren! Toen werd ik radeloos.

LAMSBOUT MET VENKEL ...NEE, WANT ANNA HEEFT EEN HEKEL AAN SCHAPENVLEES... VARKENSGEBRAAD MET CHAMPIGNONS... ACH NEE, DAT WAS HET VORIGE KEER BIJ HAAR THUIS...
WAT WIJ MOETEN WETEN
De grafonio gaan, kapitein! Ont wijkt!

Maar misschien wou ze het allemaal niet te kortbij laten komen? Net omdat ze niet wist hoe er mee om te gaan.
Ja. (*stilte*) Ja.

Toen ze je zei dat ze zich niet kon concentreren was het wellicht haar manier om je te vertellen dat ze ook verdriet had?
Waarschijnlijk wel, ja. Ik probeer het ook zo te interpreteren. Ons moeder was ook heel slim, een heel verstandige vrouw. Ons vader kon op dat vlak niet aan haar tippen. Een zeer brave mens die ging werken voor zijn gezin, altijd bezig. Gelukkig zijn ze dan op een gegeven moment met een bloemisterij begonnen en zijn ze er wel wat bovenop gekomen. Ze hebben die bloemisterij dan verkocht en zijn kleiner gaan wonen. Toen zijn ze echt wel een aantal jaren gelukkig geweest. Ze hadden genoeg geld. Als er geen geldzorgen waren, was het goed. Het was een kwekerij van begonia's en azalea's. Maar vooral begonia's. Honderdduizend van die plantjes die wij mochten verzetten.

Hier komt een trauma naar boven, Willy!
Dat was verschrikkelijk. Vakantie vond ik vreselijk want dan moest ik werken. Ik ging veel liever naar school. Daar lieten ze me tenminste gerust. Maar tijdens de vakanties moesten we van 's morgens 7 uur tot 's avonds 19 uur met die begonia's bezig zijn. Als kleine van 8 jaar. Niet anders doen dan plantjes verzetten. Of het onkruid wieden.

Geen prettige jeugdherinnering...
Tja, prettig was het niet. Het was té veel werken en té veel gezaag. Mijn moeder die altijd kloeg over het geld tegen mijn vader. En zoiets draag je mee, hé. Op 8 jaar hoorde ik niets anders dan over geldtekort. Maar kom, op het school was het wel prettig.

Centraal in *Wat wij moeten weten* staat het plakboek van je moeder.
Ja, dat is de basis. Dat staat vol met recepten, maar ook hoe je rattenvergif moet maken en wanneer het solden zijn in Griekenland. Terwijl ze nooit naar het buitenland geweest is. (*lacht*) Dat boek is nooit gebruikt geweest. En het mooiste er aan is, is dat Antoine dat nu gewoon verder zet. Een tweede boek om de onnuttige zaken op te schrijven. Het ging mijn moeder vooral om wetenschap vergaren. Maar uiteindelijk is het boek compleet zinloos. Het leren vond ze er plezierig aan.

Maar alleen op basis van dat boek kon je geen verhaal schrijven?
Ik vond het toch belangrijk om onze levensgeschiedenis op te schrijven. Het alcoholprobleem is ook een maatschappelijk probleem. Iedereen wordt daar wel mee geconfronteerd en veel mensen zijn me ook komen vertellen dat dat een reden was om het boek te kopen. Ook al reik ik in het boek geen oplossingen aan. Het is eigenlijk hetzelfde als met *Jaren van de olifant*. Daar gaf ik ook geen oplossingen maar probeerde er wel iets rond te doen om het zo bespreekbaar te maken. Alleen dat al is een soort oplossing.

Wat is het verschil tussen *Jaren van de Olifant* en *Wat wij moeten weten*?
De pijn die ik voelde bij het maken van *Jaren van de Olifant* was uiteraard groter dan bij *Wat wij moeten weten*. Het was ook een heel andere manier van werken. Bij *Jaren van de Olifant* maakte ik alleen een hoofdstuk wanneer me daadwerkelijk iets overkomen was. Bij *Wat wij moeten weten* is dat niet zo. Alles was al gebeurd. Uiteindelijk is het nu ook niet zo'n zwaarwichtig boek. We hebben hier wel heel de tijd over zware zaken gepraat maar er staan veel meer luchtige dingen in. En dat was ook echt de bedoeling. Meer moet je er niet achter zoeken. Niet elk boek moet een diepgaande betekenis hebben. Het is niet de bedoeling om telkens zo'n boek als *Jaren van de Olifant* te maken.

Was het plezant om voor *Wat wij moeten weten* terug te keren in die tijd?
Ja, Theo en ik hebben veel gelachen. Niet heel de tijd maar wel veel. Ik kon me in mijn jeugd helemaal terugtrekken in een hoekje met een strip. Mijn leven bestond uit strips. En ik had een soort truc om veel strips te kunnen lezen. Voor mijn buurmeisje ging ik elke week een Ohee halen, die ze me in ruil enkele dagen later cadeau gaf. Die Ohee ruilde ik dan weer met iemand anders voor een Donald Duck, die ik dan weer inruilde voor een *Suske en Wiske*. Op de markt in Lokeren ruilde ik die strips dan weer in voor andere strips. Door dat systeem kon ik heel veel strips lezen. (*glimlacht*)Daar bestond mijn leven uit. Al de rest interesseerde me niet.

Een vlucht naar school, vluchten in strips,...
Altijd maar vluchten. Nu nog. Ik vlucht in het werken aan mijn strips, ik vlucht in het lezen van boeken, in het kijken naar feuilletons, in films,... Ik doe niet anders dan vluchten. Gans mijn leven lang ben ik op de vlucht. (*lacht*)

Op de vlucht voor...
De zwaarte van het bestaan. Ik zit daar ook niet mee in met dat vluchten, hé. Ik heb daar geen last van en iedereen vlucht in zijn leven. Maar ik vlucht wel veel. Als ik maar niet met de realiteit bezig moet zijn.

En zolang je ons maar strips blijft schenken.

Wat wij moeten weten
Tekenaar: Willy Linthout/Theo Linthout
Uitgeverij De Bezige Bij
€ 24,95 (SC)

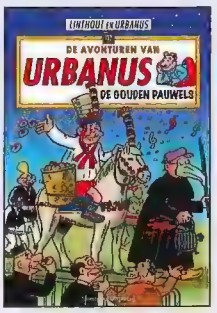

Urbanus 152: De gouden pauwels
Linthout en Urbanus
Standaard Uitgeverij
€ 5,95

75 jaar Robbedoes!

Met o.a. de tweelingbroer van Robbedoes!

Blz. 37

Dit mag een enorme verrassing genoemd worden. Uit een preselectie van zestien nominaties (waaronder de Belgen Hermann en Jean Van Hamme en grote namen als Alan Moore, Joann Sfar, Chris Ware en Jirô Taniguchi) werd integendeel Nederlander Willem bekroond met de Grand Prix van Angoulême, een van de grootste stripprijzen ter wereld. Bij de editie van dit jaar veranderde de stemprocedure waardoor niet langer alleen vorige Grand Prix-winnaars, maar elke aanwezige striptekenaar zijn stem mocht uitbrengen. Uit de preselecties kwam nog een short list voort waarop Willem tussen Alan Moore, Katsuhiro Otomo (*Akira*), Akira Toriyama (*Dragon Ball*) en Chris Ware stond. Willems winst werd op veel consternatie, kritiek en zelfs ongeloof onthaald.

Willem wint Grand Prix van Angoulême

Bernhard Willem Holtrop werd in 1941 geboren in het Nederlandse Ermelo. Na publicaties in diverse provo- en andere undergroundbladen stichtte hij in 1966 het blad *God, Nederland en Oranje* (waarvan tien nummers verschenen) en publiceerde daarna in *Hitweek* en *Aloha*. In het eerste nummer van zijn eigen blad zette hij toenmalig koningin Juliana (letterlijk) te kijk in een cartoon als raamprostituee. Het nummer werd in beslag genomen en een aanklacht voor majesteitsschennis werd achteraf omgezet in Belediging van het Openbaar Gezag. Hij kwam er vanaf met 200 gulden boete. Drie provo's werden aangehouden en na verhoor weer vrijgelaten. Hierna verhuisde hij naar Parijs om daar zijn carrière verder uit te bouwen. Sinds 1968 vonden zijn spotprenten en dikwijls politiek en anarchistisch geladen cartoons dagelijks een plaats in de linkse krant *Libération*. Zijn tekeningen verschenen ook in de satirische stripmagazines *Hara-Kiri* en *Charlie Hebdo* terwijl hij nog wekelijks politieke cartoons leverde voor *HP/De Tijd*. In Frankrijk wordt Willem, een van de aldaar meest gevreesde politieke tekenaars, al langer geëerd. Hij kreeg er de Medaille d'Honneur uit handen van president François Mitterand en kreeg een uitgebreide expo in het Centre Pompidou. In Nederland ontving hij in 2000 de Stripschapprijs voor zijn gehele œuvre. In 2006 de Inktspotprijs voor een Israël-cartoon. Verschillende van zijn vijftigtal gebundelde publicaties zijn ook vertaald. Als winnaar mag hij in de functie van president mee het programma van Angoulême 2014 bepalen.

SPECIALE PRIJS 40STE EDITIE

Net zoals bij elke tiende verjaardag van het festival werd een speciale œuvreprijs uitgereikt. Die ging deze keer naar Akira Toriyama, de auteur van *Dragon Ball* die in het Nederlands door Glénat volledig werd vertaald. Na Osamu Tezuka wordt hij dikwijls beschouwd als de belangrijkste mangaka (mangatekenaar). *Dragon Ball* kende diverse adaptaties als animeseries, games en bestaat in vele vormen van merchandising.

DE ALBUMPRIJZEN

In diverse categorieën werden albumprijzen uitgereikt. We beperken ons tot de officiële prijzen. In de marge werden door partners van het festival immers ook prijzen uitgereikt. Een overzicht:

BESTE ALBUM

Quai d'Orsay 2:
Chroniques Diplomatiques
(Christophe Blain)
Blains kijk op de Franse politieke wereld door de ogen van de flamboyante Franse minister van Buitenlandse Zaken Alexandre Taillard, om niet te moeten zeggen dat **Dominique de Villepin** voor het hoofdpersonage model stond.

PRIJS VAN HET PUBLIEK

Tu Mourras Moins Bête 2
(Marion Montaigne)
Op zowel haar blog als in de gebundelde stripuitgaven probeert Montaigne de wetenschappelijke wereld begrijpelijker te maken. Op alle mogelijk vragen omtrent het menselijk lichaam formuleert ze een antwoord, steeds met een kwinkslag uiteraard.

SPECIALE PRIJS VAN DE JURY

Le Nao de Brown
(Glyn Dillon):
Nao Brown is een Engelse illustratrice die van oorsprong Japanse is. Ze lijdt aan obsessief-compulsieve stoornissen en ook nog eens aan vlagen van destructief geweld die haar het leven zeer moeilijk maken. Dillon geeft de strijd weer van een jonge vrouw met haar demonen.

BESTE SERIE

Aâma
(Frederik Peeters)
De nieuwste serie van de auteur van de buitengewoon goeie strips *Koma* en *Blauwe Pillen* is deze keer een buitengewoon sciencefictionverhaal.

REVELATIE

Automne
(Jon McNaught)
Wat gebeurt er zoal als de herfst zachtjes opkomt in een stadje in het zuiden van Engeland?

JEUGDPRIJS

Les Légendaires Origines 1
(Nadou + Patrck Sobrial)
Prequelspin-off van de in Frankrijk mega populaire jeugdserie. **Silvester** vertaalde inmiddels de eerste delen van de hoofdserie *De Legendariërs*. In deze categorie was ook *Billy Bob* van Vlaming Nix genomineerd.

PRIJS VAN HET PATRIMONIUM

Krazy Kat 1: 1925-1929
(Georges Herriman)
Amerikaanse krantenstripklassieker uit 1916-1944 die aan elkaar hangt van surrealisme en gestoeld is op een eeuwigdurende driehoeksverhouding tussen een muis, een kat en een hond. In het Frans worden de oude krantenafleveringen voor het eerst in een integrale vertaling door Les Rêveurs gebundeld.

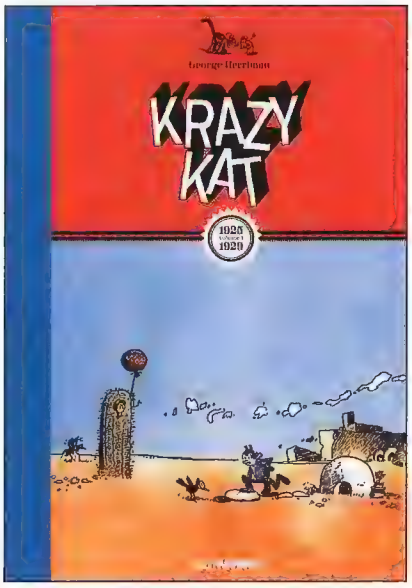

BESTE POLAR

Castilla Drive
(Anthony Pastor)
Na de dood van haar man, een privédetective, neemt Sally Salinger noodgedwongen zijn onderzoeken over. Ze probeert een arme dichter te helpen die blijkbaar wordt bedreigd door een seriemoordenaar.

BESTE ALTERNATIEVE STRIP

Dopu Tutto 3
(Max)

(DS)

TOONDERJAAR MET PANDA EN KONING HOLLEWIJN

Uitgeverij Panda publiceerde ter gelegenheid van het Toonderjaar *De Avonturen van Panda* en *De Belevenissen van Koning Hollewijn*. Het eerste deel van *De belevenissen van Koning Hollewijn*, band 1, verscheen in juli 2012. Het eerste deel van De avonturen van Panda, band 34, verscheen dan weer in augustus 2012. Dit deel bevat de eerste vijf ballontekstverhalen getekend door Piet Wijn. Meer info op http://www.uitgeverij-panda.nl/

PRUNELLE, VIVA PELICULA

Onze medewerker DannY De LaeT bracht eind 2012 een album uit met het eerste vrouwelijke hoofdpersonage van de Frans-Belgische strip: *Prunelle* door Raymond Reding. Reding is vooral bekend van zijn strips over sport: *Jari*, *Vincent Larcher*, *Ronnie Hansen* en *Sectie R*. Weinigen weten dat hij van eind 1954 tot 1966 ook strips publiceerde in *Récreation*, de wekelijkse bijlage van de krant *La Dernière Heure*. Ze zijn nooit in het Nederlands verschenen en door gebrek aan albumuitgaven ook bij het Franstalig publiek quasi onbekend. Naast twee losstaande verhalen tekende Reding voor *Récreation* maar liefst 17 strips van *Prunelle*!

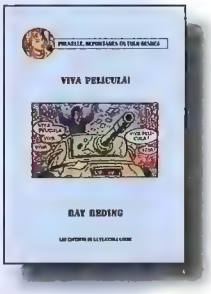

R. Reding, Prunelle, reportages en tous genres: Viva Pelicula!,
les éditions de la Flandre Libre,
26 blz., kleur, gekartonneerd, 20€.
Nawoord en bibliografie
door DannY De LaeT.
Distributie Book Market,
Magdalenastwg 47, 1000 Brussel.

PIETER GEENEN WINT INKTSPOTPRIJS 2012

De beste politieke spotprent van 2012 is van cartoonist Pieter Geenen. De tekenaar van onder meer *Trouw* en *Vrij Nederland* kreeg de Inktspotprijs uitgereikt van juryvoorzitter Kees van Kooten. De jury omschreef zijn strip met de titel *Daredevils* als: 'Op een bedrieglijk naïeve poppenkastmanier analyseert Geenen de waan van de week en de hype van de dag.'

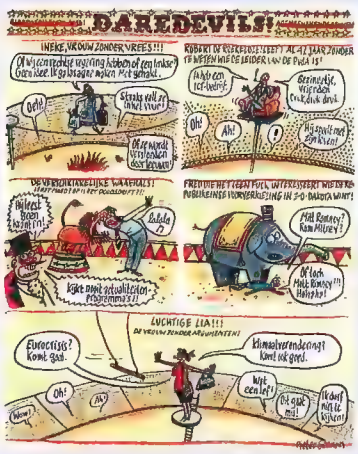

DE FINSE STRIP GEBUNDELD

Een Franstalige editie van de *Finnish Comics Annual* ligt tegenwoordig in de rekken van de betere stripwinkels. Sedert 2011 probeert de Finnish Comics Society haar leden te promoten in gans Europa door jaarlijks de *Finnish Comics Annual* uit te geven. De editie 2013 is ook beschikbaar in het Frans en bevat onuitgegeven werk van de voor ons vrij onbekende stripauteurs Mari Ahokoivu, Terhi Ekebom, Annukka Leppänen, Hanneriina Moisseinen, Reetta Niemensivu, Tiina Pystynen, Kati Rapia, Anna Sailamaa, Tiitu Takalo, Katja Tukiainen, Riitta Uusitalo en Amanda Vähämäki.

Voor geïnteresseerden: de *Finnish Comics Annual 2013* wordt mede-uitgegeven door Rackham en kost 36 €. (AR)

Kuifje in Tibet, de beste strip ooit?

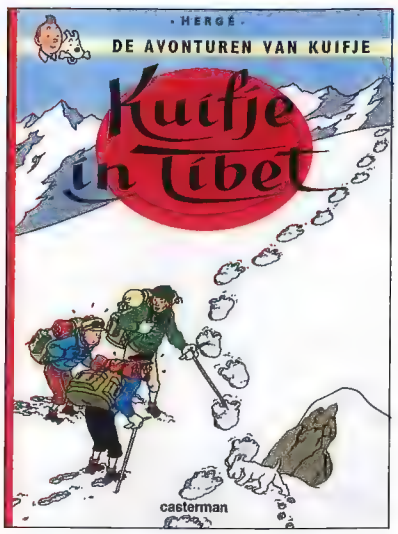

Kuifje in Tibet, de beste strip ooit? Het Franse magazine *Lire* publiceerde een lijst van de 10 beste stripverhalen ooit.

In een speciaal katern, Un siècle de BD, publiceerde het magazine *Lire* de lijst van de volgens hen 50 beste verhalen uit de stripgeschiedenis.

Helemaal bovenaan prijkt het album *Kuifje in Tibet*, het lievelingsalbum van Hergé zelf! Dat ze voor *Kuifje* kozen lag blijkbaar voor de hand. De klare lijn, de verschillende genres en de virtuositeit die in het werk van Hergé schuilt heeft een (groot) deel van de negende kunst zwaar beïnvloed. Julien Bisson van het magazine *Lire* legt in een vrij lang artikel uit dat de avonturen van Kuifje een echt literair en grafisch meesterwerk zijn uit de vorige eeuw. Ook de keuze van het 20ste album van de serie wordt verklaard omdat het een tragisch, intiem en tevens pakkend verhaal is.

Buiten Kuifje treffen we nog *Maus* van Art Spiegelman en *De ballade van de zilte zee* van Hugo Pratt aan op de hoogste trappen van het podium. Van de 4de tot de 10de plaats vinden we *Het Gele Teken* van Edgar P. Jacobs, *Watchmen* van Gibbons & Moore, *Little Nemo* van Winsor McCay, *Jimmy Corrigan* van Chris Ware, *Vallende ziekte* van David B., *Arzach* van Moebius en uiteindelijk *QRN op Bretzelburg* van Franquin en Greg. (AR)

STRIPFIGUREN EN BIERVILTJES

Naar aanleiding van de Striproute, die van start gaat op 7 mei 2013, zullen vanaf maart bierkaartjes verdeeld worden naar de horecazaken van de deelnemende gemeentes waarop telkens de stripfiguur staat uit die gemeente. Bierviltjes van Suske en Wiske kom je zo tegen in Kalmthout, Klein Suske en Wiske in Brecht, De Rode Ridder én Tuizentfloot in Wuustwezel, Kari Lente in Brasschaat, Plunk in Kapellen en De Kiekeboes én nogmaals De Rode Ridder in Schoten. De bierviltjes worden uitgebracht in een oplage van 2500 exemplaren per stuk. Meer info vind je binnenkort terug op striproute.be.

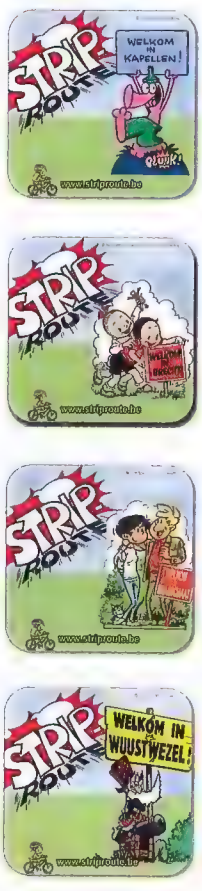

De Koffiekletsrubriek kwam tot stand met de hulp van Willem Gay, David Steenhuyse (stripspeciaalzaak.be), Antoine Ryckman en Kurt Morissens.

AMERIKAANSE COMICS TERUG IN HET NEDERLANDS

Een nieuwe uitgeverij die de rechten heeft verworven voor het vertalen en uitgeven van alle publicaties van DC Comics, Vertigo en Mad. De nieuwe uitgeverij luistert naar de naam RW Uitgeverij_en is de Nederlandse afdeling van RD Edizioni, de Italiaanse uitgever van DC Entertainment. Onder het label Lion zal de nieuwe speler op de stripmarkt zich richten op het beste van wat er op de Amerikaanse markt van comics en beeldromans te vinden is. Andrea Rivi coördineert de te volgen lijn voor de drie DC-labels. De redactie is in handen van Olav Beemer en Peter de Bruin.

In februari liggen alvast deze titels te schitteren in de winkelrekken:

• 100 Bullets 1 (Eduardo Risso + Brian Azzarello), 96 pagina's, 12,95 euro
"Nu is er dan de Nederlandse uitgave van het noir meesterwerk van Brian Azzarello en Eduardo Risso, in een maandelijks terugkerende publicatie van de gehele serie. Een mysterieuze agent biedt gewone mensen de mogelijkheid zich te wreken voor het onrecht dat hen is aangedaan. Hij geeft hen een koffer met daarin bewijs voor het onrecht, een pistool en honderd kogels en garandeert hun totale immuniteit. Wat zullen ze kiezen?"

• Batman: Fortunate Son (Gena Ha + Gerard Jones) (HC), 96 pagina's, 14,95 euro
"Gerard Jones en Gene Ha onderzoeken de leeftijdskloof tussen Batman en Robin wanneer de twee helden de verschillen tussen hun wereldbeelden moeten overbruggen om Gotham te redden van een doorgedraaide rockster."

• Transmetropolitan 1: Aan het Werk (Darick Robertson + Warren Ellis), 144 pagina's, 14,95 euro
"Hier is dan de integrale editie in het Nederlands van het meesterwerk van Warren Ellis. Na jaren ziet de cynische journalist Spider Jerusalem zich gedwongen terug te keren uit zijn zelf-opgelegde ballingschap. De inwoners van Angels 8 zoeken hun heil in extreme plastische chirurgie en laten zo hun menselijkheid ver achter zich. Een interview met hun leider is een niet te versmaden scoop."

• Wonder Woman: De Hiketeia (J. G. Jones / Wade Von Grawbadger + Greg Rucka) (HC), 96 pagina's, 14,95 euro
"Na een eeuwenoud ritueel is Wonder Woman verbonden met een jonge vrouw uit Gotham City. Hun band leidt tot een ontmoeting tussen de amazone en Batman in een graphic novel van de hand van twee van de meesters van de comic: Greg Rucka en J.G. Jones." (DS)

Nieuwe uitgeverij Barabas focust op luxe uitgaven

Een nieuw jaar, een nieuwe uitgeverij. Uitgeverij Barabas, gegroeid uit de Nederlandse stripwinkel Barabas, gaat zich specialiseren in het uitgeven van luxe uitgaven. Hun eerste stappen zetten ze met de uitgave van een volledige reeks van *Douwe Dabbert* in een luxe jas. De eerste uitgave staat voor 9 maart 2013 gepland.
Alle 23 eerder verschenen albums worden uitgegeven in een unieke en integrale reeks. De serie zal bestaan uit 23 luxe albums op groot formaat. In het jaar 2013 worden de eerste 2 albums gerealiseerd. 9 maart zal deel 1, *De Verwende prinses* verschijnen. In het najaar van 2013 zal *Het verborgen Dierenrijk* daarop volgen.
Deze boeken zijn niet verkrijgbaar in de boekhandel en uitsluitend te bestellen bij Uitgeverij Barabas en Stripwinkel Barabas. De prijs per deel bedraagt bij intekening voor de gehele reeks € 149,95 per deel (i.p.v. € 159,95 in de losse verkoop), exclusief € 14,95 verzendkosten voor Nederland en € 19,95 voor België. Meer info op www.profbarabas.nl.

BENOÎT MOUCHART RUILT ANGOULÊME IN VOOR CASTERMAN

De artistiek directeur van het Stripfestival van Angoulême Benoît Mouchart zal vanaf maart 2013 uitgeefdirecteur worden van de uitgeverij Casterman. Hij werkte voor het Europees Stripfestival sedert 2003. De 40ste editie was zijn laatste. Bij Casterman zal hij verantwoordelijk zijn voor de uitgave van de stripalbums en zal hij samenwerken met Charlotte Gallimard de nieuwe gedelegeerde bestuurster van deze uitgever. Benoît Mouchart werd in 1976 geboren en is auteur van verschillende boeken over het stripgebeuren waaronder essays over Jean-Patrick Manchette en Brigitte Fontaine. (AR)

ROSINSKI BENOEMD TOT FRANSE OFFICIER DES ARTS ET LETTRES

Grzegorz Rosinski, de tot Belg genaturaliseerde Poolse tekenaar van *Thorgal*, *De Chninkel*, *De Klaagzang van de Verloren Gewesten*, *De Wraak van Graaf Skarbek* en *Hans*, ontving de Franse titel van Officier des Arts et Lettres, de hoogst denkbare culturele erkenning bij onze zuiderburen. Rosinski kreeg de titel op de vernissage van een expo in Versailles die aan zijn œuvre is gewijd. Jean Van Hamme, de scenarist aan wie Rosinski zijn doorbraak heeft te danken, kreeg de officierstitel al in 2005. De titel is bedoeld voor wie zich verdienstelijk onderscheidde op het gebied van kunst en letterkunde. (AR)

HET EINDE VAN DE KAT

Philippe Geluck heeft beslist om de dagelijkse publicatie van zijn beroemde kat in de kranten stop te zetten met ingang van 23 maart 2013. De geestelijke vader van *Le Chat* verklaarde dat hij zich op andere taken en projecten wenst toe te leggen na 1.560 weken onafgebroken publicaties van *De Kat* in de pers. De dagelijkse druk werd hem té zwaar. Hij zal de laatste strip van zijn filosoferende kat op 23 maart 2013 afleveren aan *L'Illustré*, *Le Soir* en *VSD*. Geen toeval want *Le Chat* verscheen voor het eerst in *Le Soir* op 22 maart 1983, precies dertig jaar geleden. Anderzijds verzekert Geluck dat hij de apps voor tabletcomputers en smartphones verder zal voorzien van nieuwe cartoons van *De Kat* omdat hij naar eigen zeggen niet zonder zijn publiek kan! (AR)

JACQUES TARDI WEIGERT HOOGSTE FRANSE ONDERSCHEIDING

Jacques Tardi weigert de Orde van het Erelegioen in ontvangst te nemen. Naar eigen zeggen is de 66-jarige auteur van o.a. *Isabel Avondrood*, *Nestor Burma*, *De Grote Slachting 1914-1919* en *Loopgravenoorlog* te veel gehecht aan zijn vrijheid, zowel wat betreft zijn ideeën als zijn creaties. Hij verlangt geen erkenning van om het even welk politiek bewind, ook niet van de linkse meerderheid die tegenwoordig aan de macht is in Frankrijk. De auteur, die net *Ik René Tardi, Krijgsgevangene in Stalag II B* heeft gepubliceerd, claimt verder dat hij misschien van gedacht zou kunnen veranderen als de Franse staat alle krijgsgevangenen en de eigen militairen, die terechtgesteld werden om als voorbeeld te dienen, in ere zou herstellen. (AR)

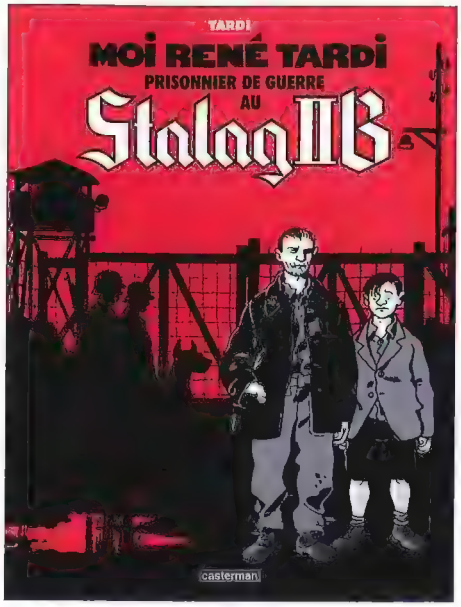

Nieuwe tekenaar voor Nestor Burma

En dit nieuwtje plakken we er met alle plezier bij. Het is ondertussen al van 2009 geleden dat er een verstripping van Léo Malets pijprokende privédetective *Nestor Burma* verscheen. Jacques Tardi startte de albumreeks in 1982 met de klassieker *Sluiers over de Pont de Tolbiac*, gevolgd door het al even indrukwekkende tweeluik *120, Rue de la Gare*. Hij tekende zes albums. In 2005 liet hij de reeks over aan Emmanuel Moynot die nog eens drie albums tekende. En nu, in 2013, neemt Nicolas Barral het stokje van Moynot over. Barral is de tekenaar van *Vleugels van Lood*, maar ook van de *Blake en Mortimer*-pastiche *Philip en Francis*. In maart en april verschijnen drie opeenvolgende nummers van het Franse stripkrantje *L'Etrangleur* met daarin de volledige voorpublicatie van het album dat er in mei aankomt. (DS)

Ever Meulen wint Henry Van de Velde award

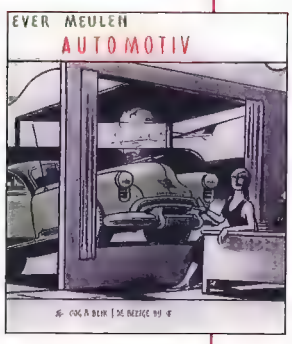

De Vlaamse illustrator Ever Meulen kreeg de Henry Van de Velde award uitgereikt voor zijn hele loopbaan. De Henry Van de Velde awards, vernoemd naar de ontwerper van onder meer de Boekentoren in Gent, worden al negentien jaar uitgereikt door Design Vlaanderen. De winnaars krijgen een geldprijs van 5.000 euro. "Ever Meulen is een echte ambachtsman, met een heel breed spectrum, van platenhoezen over postzegels tot tapijten", aldus Bie Luyssaert van Design Vlaanderen. "De rijkdom van zijn oeuvre heeft de doorslag gegeven." Bij uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij verscheen ondertussen het naar uitlaatgassen ruikende kijk-en leesboek *Automotiv*. Daarin laat Ever Meulen zijn talenten los op zijn absolute passie: de auto.

DOOR DAVID STEENHUYSE • AFBEELDINGEN: © DUPUIS / MARSU PRODUCTIONS

Dit jaar, meerbepaald op 21 april 1938, vieren we de 75ste verjaardag van Robbedoes. Over het personage, de stripreeks en de vele tekenaars die zich doorheen het driekwarteeuw over Robbedoes hebben ontfermd, schrijven specialisten en liefhebbers boeken vol. Een selectie van de amusantste weetjes, de onbekendste feitjes en de verrassendste trivia presenteren we een jaar lang, in elk nummer van *Brabant Strip Magazine*.

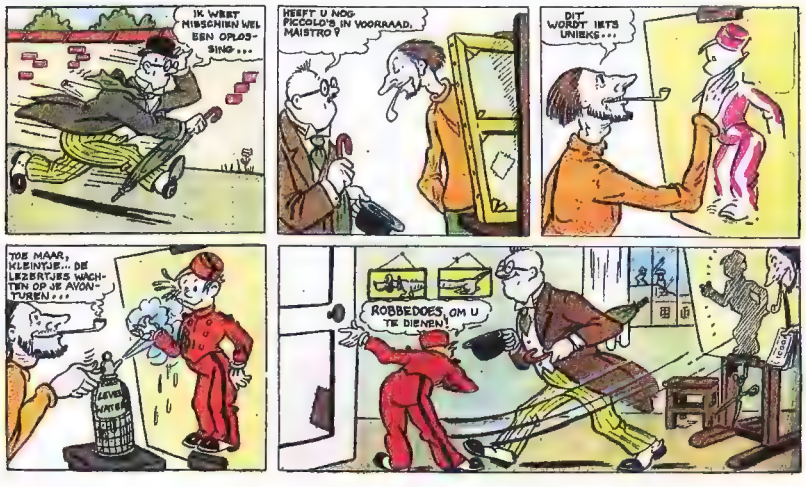
IK WEET MISSCHIEN WEL EEN OPLOSSING...
HEEFT U NOG PICCOLO'S IN VOORRAAD, MAISTRO?
DIT WORDT IETS UNIEKS...
TOT MAAR, KLEINTJE... DE LEZERTJES WACHTEN OP JE AVONTUREN...
ROBBEDOES, OM U TE DIENEN!

De onbekende Robbedoes-tekenaar

Robbedoes mag dan wel een weeskind zijn, fantasierijk tot leven gebracht met een vleugje levenswater, als creatie kent hij toch drie geestelijke vaders en een moeder. Ten eerste bepaalde uitgever Jean Dupuis het karakter van het personage waar hij de titelheld van zijn weekblad voor de jeugd van wilde maken. Aan Fransman Robert Velter alias Rob-Vel werd de grafische vormgeving toevertrouwd. Voor de ideeën werkte hij nauw samen met zijn echtgenote Blanche Dumoulin, een illustratrice uit Luik, die zonder twijfel de coscenariste was. Minder bekend is Luc Lafnet. Deze schilder uit Luik fungeerde als assistent en ondertekende al langer zijn illustraties met het pseudoniem Davine. Met zekerheid wist het koppel Christelle en Bertrand Pissavy-Yvernault, de schrijvers van het in januari verschenen boek *La Véritable Histoire de Spirou*, te achterhalen dat Lafnet al vanaf de eerste *Robbedoes*-plaat meehielp. Sterker zelfs: de striptekenaar die Robbedoes in zijn allereerste gag het levenswater toedient, is Lafnet! Hij tekende de decors, nevenpersonages en bepaalde de bladschikking. Het personage Robbedoes nam Rob-Vel steevast zelf voor zijn rekening. Lafnet overleed op 29 september 1939 aan pancreaskanker, amper anderhalf jaar na het eerste nummer van *Spirou*. In april 1939 signeerde ook Blanche met de naam Davine waardoor er nog steeds stof is tot discussie over wie precies wat deed aan de *Robbedoes*-verhalen van Rob-Vel. Over andere onbekende assistenten hebben we het een volgende keer.

Luc Lafnet

ROBBEDOES' TWEELINGBROER

Omdat de Nederlandstalige editie van *Robbedoes* een halfjaar later startte dan grotere broer *Spirou* zijn niet alle gags uit Rob-Vels beginperiode vertaald. Weinig lezers zullen daarom weten dat Robbedoes eigenlijk een tweelingbroer heeft. In de gag *Spirou Sportif...* (nummer 17 van 11 augustus 1938) neemt Robbedoes deel aan een loopwedstrijd. Net zoals de haas uit de fabel over de schildpad en de haas legt hij zich kort na het startschot te rusten achter een struik terwijl zijn tegenstanders (onder wie hoofdportier Entresol) verder lopen. Ze zijn dan ook ten zeerste verbaasd dat Robbedoes zo fris als een hoentje de prijzen in ontvangst neemt aan de eindmeet.

"Wist u dat Robbedoes een tweelingbroer heeft?" staat er in de laatste prent te lezen. En effectief, Robbedoes' tweelingbroer viel vijftig meter voor de finish in en liep zo naar de overwinning. Rob-Vel kon nog niet bevroeden hoe lang de stripreeks die hij schiep zou verder duren onder de vleugels van vele opvolgers. Dat er toen werd geïmproviseerd zorgde al eens voor elementen die even snel verdwenen als ze werden geïntroduceerd. Over de tweelingbroer van Robbedoes is sindsdien niets meer vernomen.

ROBBEDOES ALS VERZETSHELD

HOE KUNNEN JULLIE DAT VOD LEZEN? DIE HERGÉ IS 'N STEKKERLAPAT VAN 'N COLLABORATEUR! HÜ ZAL NET ALS DE ANDEREN BÜ DE BEVRÜDING WORDEN GEFUSILLEERD!
MET ALLE RESPECT, DAAR BEN IK 'T NIET MEE EENS!
IK OOK NIET!

In het album *Piccolo in Veldgroen* (2009) krijgt Robbedoes te maken met het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Olivier Schwartz en Yann brengen tegelijk een hommage aan de officieuze eerste hoofdredacteur van *Robbedoes*, Jean Doisy. Bij gebrek aan toereikend beeldmateriaal gaven ze hem de trekken van Jijé die *Robbedoes* in 1940 en 1941 tekende. Doisy was de eigenlijke bedenker van Kwabbernoot, Fantasio in het Frans. In het niet in het Nederlands uitgebrachte *Spirou* nummer 23 kwam Fantasio voor het eerst voor als schrijver van de spelletjesrubriek *Voyez-vous les Erreurs* waarin lezers werden verzocht de fouten die hij beging te achterhalen. Communist Doisy was tevens de grote bezieler van de Clubs Spirou AdS (Amis de Spirou) en CSA (Club Spirou Aviation, een club voor vliegtuigliefhebbers waar ook Nederlandstalige varianten van bestonden). In de oorlogsjaren steeg het ledenaantal van 5.000 naar 40.000 in april 1943 omdat de Duitse bezetter alle evenementen van officiële jeugdclubs zoals de scouts verbood. De *Spirou*-clubs sprongen in dat gat. De publicatie van het weekblad werd tijdens de oorlog twee keer onderbroken, maar de correspondentie naar de leden via de afdelingshoofden bleef gestand. Die afdelingshoofden drukten tijdens het publicatieverbod van hun geliefde weekblad eigen tijdschriftjes. Allemaal amateuristisch van samenstelling en aard en veelal vrij onschuldig terwijl dat bij andere clubs heel wat minder het geval was. Verschillende clubs waren een broeihaard voor een net heel actief verzet. Helaas liepen veel leden tegen de lamp, werden opgepakt en gedeporteerd naar de Duitse concentratiekampen. Weinigen keerden terug. Maar zelfs tijdens de publicatie van *Robbedoes* in de oorlogsjaren liet Doisy zich niet onbetuigd. Naar verluidt verstopte hij codetaal in *Le Fureteur*, een redactionele rubriek die in *Spirou* vanaf het eerste nummer tot nummer 2368 in september 1983 liep.

ROBBEDOES EN ORÓREA

Na het tweeluik *Kodo de Tiran* en *Geld, Smiechten en Smokkel* uit 1978-1979, dat eigenlijk bedoeld was als een cyclus van zes albums, had Jean-Claude Fournier nog grote plannen met het personage Ororea. In een interview, dat in een stripwinkel in het Canadese Québec werd afgelegd, weidde hij daarover uit. Ten eerste zou Ororea een koppeltje vormen met Robbedoes. Fournier had als jeugdige lezer al een gloeiende hekel aan IJzerlijm. Hij wilde Ororea steeds meer profileren als de enige vrouwelijke figuur in de stripreeks. Zij verving sowieso al IJzerlijm. Hij gaf haar zelfs een gelijkaardig beroep als fotograaf/reporter. De tekenaar liep ook niet hoog op met Kwabbernoot. Hij wist nooit goed wat hij het personage moest laten doen en wilde hem meer persoonlijkheid geven. Omdat hij Robbedoes' beste vriend niet zomaar uit de stripreeks kon schrijven, bedacht hij er wat anders op om het spannend te maken: ruzie. Dat Kwabbernoot hoteldebotel verliefd is geworden op Ororea is duidelijk door de voorgaande albums. Dat zij zou kiezen voor Robbedoes zonder verdere interesse voor Kwabbernoot te betonen, moest spanningen creëren tussen de twee boezemvrienden, tot zelfs een tijdelijke of langdurige amoureuze rivaliteit. Dat plan stond al vast bij de creatie van de heldin. Ororea als splijtzwam tussen de twee titelhelden had nog een interessante, psychologische wending kunnen betekenen. Maar die kans heeft Fournier nooit kunnen grijpen nadat zijn liedje was uitgezongen.

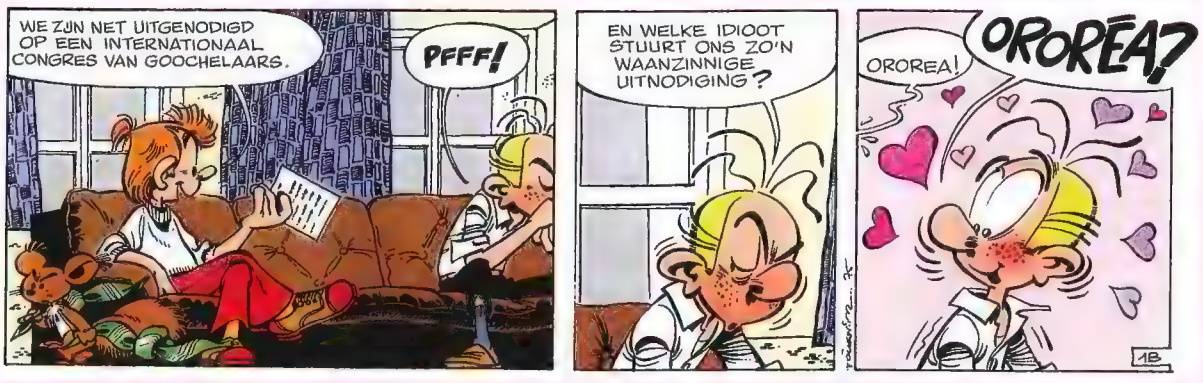
WE ZIJN NET UITGENODIGD OP EEN INTERNATIONAAL CONGRES VAN GOOCHELAARS.
PFFF!
EN WELKE IDIOOT STUURT ONS ZO'N WAANZINNIGE UITNODIGING?
OROREA!
OROREA?

Spanje & Griekenland zonder paddenstoel

Voor de begeesterde speech die Wiebeling ten beste geeft in *De Dictator en de Paddenstoel* baseerde André Franquin zich op de beruchte donderspeeches van Adolf Hitler. De gestileerde adelaar van het nazirijk werd voor de Zuid-Amerikaanse, Palombiaanse variant vervangen door een papegaai. Het hakenkruis veranderde hij in een cirkel met een pijl omhoog en twee omlaag. En in plaats van zwart en rood koos Franquin voor zwart en groen. Daarmee waren er genoeg verwijzingen naar de symboliek van het naziregime gelegd. In Spanje was dit album lange tijd verboden, toch zeker van de eerste publicatie in album in 1956 tot in de jaren 1970. De dictatorsgrapjes vielen niet in goede aarde bij de mannetjes van *Generalísimo* Francisco Franco die als dictator regeerde van 1939 tot zijn dood in 1975. Toen een Griekse krant *Robbedoes en Kwabbernoot* wilde publiceren, stond de antimilitaristische Franquin dit toe onder de specifieke voorwaarde dat er werd gestart met *De Dictator en de Paddenstoel*. Het is niet bekend of de krant daarmee akkoord ging. Griekenland had toen ook te lijden onder een dictatuur, het zogeheten kolonelsregime dat op 21 april 1967 tot een uitbarsting kwam onder leiding van kolonel Georgios Papadopoulos. Dit militaire regime hield stand tot 1973. De Griekse monarchie werd datzelfde jaar ingeruild voor een republiek.

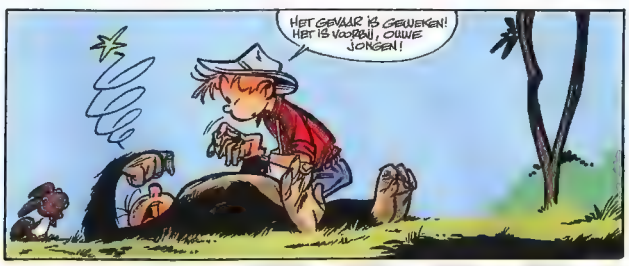

De verdwenen Marsupilami's

Voor het jubileumalbum *Terug naar Z* (2008), het vijftigste in de reeks, wilde het team José-Luis Munuera, Jean David Morvan en gelegenheidsscenarist Yann de oudere albums alle eer aandoen. Robbedoes reist naar het verleden en treft er zichzelf in enkele scènes uit de albums van André Franquin. Ook een scène uit *De Gorilla Heeft het Gedaan* herbeleeft hij. Om het te doen kloppen, tekende Munuera er de Marsupilami bij naar het origineel van Franquin. Maar dat mocht niet van uitgeverij Marsu Productions, ook al betrof het slechts een klein gastoptreden. De Marsupilami werd dientengevolge van de plaat gewist. Vandaar dat je in het album een onderbreking ziet in de tekening daar waar eerst de Marsupilami stond. De inkleuring loopt gewoon verder. De kloof tussen Marsu Productions, de eigenaar van alle rechten op het springerige personage van Franquin, en uitgeverij Dupuis, de eigenaar van de reeks *Robbedoes en Kwabbernoot*, zorgt wel vaker voor opmerkelijke ingrepen. Voor de meest recente integrale reeks in het Frans zijn de coverafbeeldingen gebaseerd op illustraties die Franquin tekende voor verzamelalbums van het weekblad Robbedoes. Voor de integrale bundeling deel 6 diende de cover van verzamelalbum 68... maar dan zonder de Marsupilami die vakkundig werd weggepoetst.

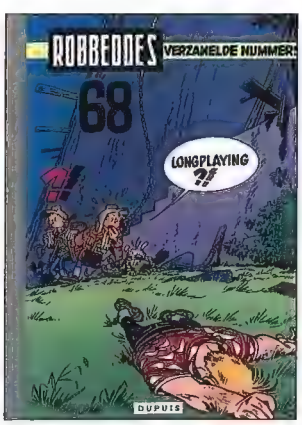

DOOR PHILIPPE MOUVET

le petit jeu Scola
A B C
SOUFFLE-BALL'
Un jeu pour 4 ou 6
Nos quatre amis, avec une craie, ont divisé une grande table en quatre parts égales, avec au centre un petit cercle dans lequel ils ont placé une balle de ping-pong. Fantasio et Spirou défendent le camp de gauche, Blondin et Cirage le camp de droite. Le but du jeu consiste à souffler la balle, sans jamais la toucher des mains, hors de la table par la bande constituant le goal de l'équipe adverse. Lorsque la balle est dans les deux zones centrales, c'est à Spirou et Blondin seuls à souffler. Lorsqu'elle passe dans les zones du bout de la table, c'est à Fantasio et Cirage à souffler dessus. L'équipe qui la première atteint la marque de dix goals, a gagné. Quand la balle passe hors-jeu par les côtés, elle est remise sur la médiane de la table, à hauteur du hors-jeu. Nos quatre amis sont fous de ce jeu de soufflerie. Quand vous y aurez aussi joué, vous saurez pourquoi
BIENTÔT LES GRANDS JEUX EDUCATIFS SCOLA, QUE VOUS POURREZ RECEVOIR CHEZ VOUS GRATUITEMENT. Voyez la chronique SCOLA, en page 19.

Dit verhaal begint opnieuw op de dagelijkse rommelmarkt van de Brusselse Marrollenwijk. Het wordt stilaan een gewoonte... Soit. Dagelijkse markt, dus. Ooit bij antiquairs uit binnen- en buitenland gekend als echte schatkamer vol prachtstukken uit de Art Nouveau en Art Deco periode, waardevolle schilderijen, Afrikaanse antiek uit inboedels van stokoude ex-kolonialen en meer fraais, en dertig jaar geleden al het favoriete jachtgebied van slimme stripverzamelaars, is deze markt op het Vossenplein al jaren zijn aureool kwijt. Uit die grot van Ali Baba zijn tegenwoordig enkel diens 40 makkers overgebleven. Alhoewel...

De golddiggers van het

Soms, heel soms komt er toch nog merkwaardige strip gerelateerd materiaal boven. Zelfs volkomen onbekende straffe spulletjes. Het loont dus echt de moeite om daar af en toe heel vroeg rond te lopen. Dat was blijkbaar ook de mening van een paar onvoorwaardelijke trouwe Marollenmarkt-bezoekers die op een fijne lentedag als ware *roadrunners in Tex Avery*-stijl de markt doorkliefden. De standhouders waren pas aangekomen en begonnen die maandagmorgen hun laatste aanwinsten uit te laden.
Indrukwekkend snel waren onze *roadrunners*, maar even indrukwekkend was ook hun extra zintuig voor het opsporen van veelbelovende kartonnen dozen. Zodoende wisten enkelen onder hen, na moeilijk verlopen onderhandelingen, de hand te leggen op het archief van de firma SCOLA.

Deze firma werd in 1952 opgericht en had een maatschappelijk doel: een extra educatieve ondersteuning bieden aan kinderen uit minder gegoede middens. Educatieve spelen bestonden uiteraard al heel lang, maar die waren meestal vrij luxueus en duur. Scola nam zich voor om die drempel te verlagen en zelfs zulke spelen gratis aan te bieden, vergezeld van begeleidende brochures voor ouders, opvoeders en onderwijzers.
Helemaal gratis waren die spelen uiteraard niet want je kreeg ze enkel opgestuurd nadat je genoeg spaarzegels had verzameld. 1000 punten, geknipt uit de verpakking van allerlei consumptiegoederen gaven je recht op een spel. Juist, dit klinkt als het verhaal van de fameuze *Kuifje*-bons dat in 1951 van start ging. Maar in dit geval hebben we het over *Robbedoes*-bons.

Het ontstaan van de samenwerking tussen Scola en uitgeverij Dupuis in 1953 is een erg ingewikkeld verhaal. Laten we alleen zeggen dat deze samenwerking geen succes werd. Scola beloofde luchtkastelen maar kon van haar project zo goed als niets waarmaken. De indrukwekkend lange lijst beschikbare spelen die tussen 1953 en 1955 in de weekbladen van uitgeverij Dupuis (*Robbedoes*, *Humoradio* en *de Haardvriend*) verschenen waren eigenlijk gebakken lucht. Van die lijsten is maar een fractie effectief ge-

le petit jeu Scola
SPIROU
GRAND "INQUISITEUR,,
Un jeu d'école
Voici un jeu bien amusant pour des enfants d'une même année ! L'un d'entre vous est Spirou. Les autres sont divisés en deux équipes adverses et se font vis-à-vis. Spirou pose alors une question. Par exemple : Donnez un verbe de la deuxième conjugaison ». Puis il désigne l'un des joueurs, qui doit répondre. S'il ne répond pas tout de suite, Spirou compte 1, 2, 3, et hop ! le joueur doit donner un gage à Spirou. Si, entretemps, l'enfant qui fait vis-à-vis peut donner la réponse, il a le droit de la crier, et il reçoit le gage. Ce qui lui permettra, lors du rachat, de choisir lui-même la punition.
Le jeu se termine lorsque chaque enfant a été questionné une ou deux fois au moins, ce dont on doit convenir à l'avance. Spirou placera tous les gages d'une équipe dans une poche, et ceux de l'autre dans une autre. L'équipe gagnante est celle qui aura donné le moins de gages : elle les récupère tous, sans punition. Au surplus, tous ses membres, ensemble, décident des punitions que les autres doivent subir pour ravoir leurs gages.
Le jeu se simplifie ou se complique selon la classe des enfants. Les questions posées concernent les matières qui viennent d'être étudiées en classe, ou les matières en révision. Au moins cinq questions d'un même genre sont toujours posées l'une après l'autre, de façon que les joueurs qui d'abord ne comprennent pas finissent par comprendre, en entendant les réponses successives. Celui qui, après cela, ne comprend toujours pas, doit se faire expliquer et ne pourra ravoir son gage s'il n'a pas compris. Toutes les matières enseignées peuvent pratiquement servir pour ce jeu.
Copyright Scola 1953
BIENTOT LES GRANDS JEUX EDUCATIFS SCOLA, QUE VOUS POURREZ RECEVOIR CHEZ VOUS GRATUITEMENT. Voyez la chronique SCOLA, en page 19.

Vossenplein

realiseerd. Gelukkig maar, want die spelen waren aartslelijk…
De teleurstelling was groot. Kinderen hadden, naar analogie met de succesvolle *Kuifje*-bons, met de *Robbedoes*-bons uiteraard Robbedoesmateriaal verwacht maar wat ze na maanden sparen toegezonden kregen was te lelijk voor woorden. De Scola-archiefmappen uit de kartons van de Marollenmarkt puilden uit van hopeloze rommel…

Alhoewel. Onze pientere *roadrunners* hadden uiteraard niet voor niets een deal weten te sluiten met de even pientere standhouder. Enkelen hadden in zijn vrachtwagen een glimp opgevangen van een affiche. Eentje voor de promotie van de fameuze Robbedoes-Scola punten. Ze waren toen gericht gaan zoeken en hadden uit de berg Scolarommel een dossier opgevist dat merkwaardig Robbedoesmateriaal bevatte. *Golddiggers* waren het, onze noeste *roadrunners*.
Wat bleek? Naast middelmatig origineel grafisch materiaal uit de Scola-tekenstudio vonden ze enkele schitterende in kleur gedrukte Scola-spelen getekend door André Franquin himself!
Deze A4-kartonnetjes zijn in 1953, bij het opstarten van de Robbedoespuntenactie, getekend en moesten blijkbaar als publiciteit en aanmoediging dienen om de toekomstige bonnetjesknippers aan te zetten om op jacht te gaan naar de bewuste Robbedoespunten annex (hopelijk) prachtige spelen. De spelen vermelden onderaan: "Binnenkort de grote educatieve Scola-spelen, die je gratis thuis zult kunnen bekomen. Lees hierover de Scola-kroniek op pagina 19". En inderdaad. Op pagina 19 kon men in juli 1953 in de tijdschriften van Dupuis kennis maken met het nieuwe Scola-project. Er bestaan twee verschillende spelen: 'Spirou Grand Inquisiteur – un jeu d'école' en 'Souffle-Ball'. Van het eerste spel is zowat 20 jaar geleden de originele tekening van Franquin bovengekomen maar het was toen helemaal onbekend en iedereen ging ervan uit dat het nooit gerealiseerd werd. Blijkt nu dat Franquin zelfs twee tekeningen maakte en dat het project tot de fase van proefdruk geraakte.
Want het bleven spijtig genoeg proefdrukken. De spelen hadden een promotionele functie en moesten in juli 1953 als stunt in de weekbladen van Dupuis geschoven worden. Om een nog onduidelijke reden (te duur? Onenigheid tussen Dupuis en Scola? Argwaan? Onbetrouwbaarheid van Scola?) besloot Dupuis zijn medewerking aan de opstart van het project tot een minimum te beperken en werden deze spelen alsnog tegengehouden en nooit daadwerkelijk op grote schaal gedrukt en verdeeld.
De proefdrukjes zijn daarna 57 jaar lang opgeborgen gebleven in een vergeelde mapje van het Scola-archief. Waar of bij wie dit archief zich al die jaren bevond weten we niet. Gelukkig werd het uiteindelijk op het Vossenplein gedumpt. Dank U wel!

PS

Om het verhaal van deze spelen volledig te kunnen reconstrueren mis ik nog een kopie of scans van de geschreven of getipte documenten (projectvoorstel, correspondentie met Dupuis, etc) die deze spelen in het mapje vergezelde. Dank zij Guy Merckx en Chris Mouton kon ik het grootste deel van het Scola-archief raadplegen; de specifieke documenten met betrekking tot de bijdrage van Dupuis en zijn tekenaars mis ik. Mocht er soms een BSM-lezer alsnog de bezitter zijn van deze verloren gelegde documenten: graag een mailtje naar philippe.mouvet@telenet.be .

De stripspeciaalzaak waar beweging in zit!!

• 160 m² winkelruimte met speelhoek voor de kleinste bezoekers

• Zeer ruim aanbod aan nieuwe strips

• 20% korting op alle nieuwe strips (inclusief luxe-edities) met onze klantenkaart.

• Maandelijks signeersessies met tekenaars uit binnen- en buitenland

• Verzorgd antiquariaat aan betaalbare prijzen

• Groot aanbod aan 2de hands strips aan de beste prijzen.

• Uitgaven in eigen beheer: op regelmatige basis brengen wij in samenwerking met striptekenaars en hun uitgevers producten in een kleine oplage uit.

Het pad van Jessica - delen 1,2 en 3
Hardcover: 21,95 € - luxe: 59.95 €

Jeremiah - delen 29 en 30
Hardcover: 21,95 € - luxe: 59.95 €
(deel 29 uitgeput, deel 30 zéér beperkt leverbaar)

Konvooi delen 0 t.e.m. 10 18.95 €
De jeugdjaren van Nävis delen 1,2,3 18,95 €

Albums met exlibris: o.a: Bernard Prince 18, Kruistocht, Largo Winch, Antares, De Havik, e.a

• Limited Edition Club (L.E.C): Een door ons opgerichte club waarbij de leden in ruil voor een jaarlijkse leden-bijdrage genieten van tal van voordelen. Gratis prenten bij aankoop van bepaalde strips, originele en exclusieve clubuitgaven, kortingen en/of andere voordelen op uitgaven in eigen beheer.

Openingsuren:
Maandag t.e.m. vrijdag: 12u00 – 18u00
Zaterdag: 10u00 – 18u00*
*Tijdens de maanden juli en augustus is de winkel zaterdag open vanaf 11u00

GITSCHOTELLEI 143
2600 BERCHEM
TEL: 03/236.25.40

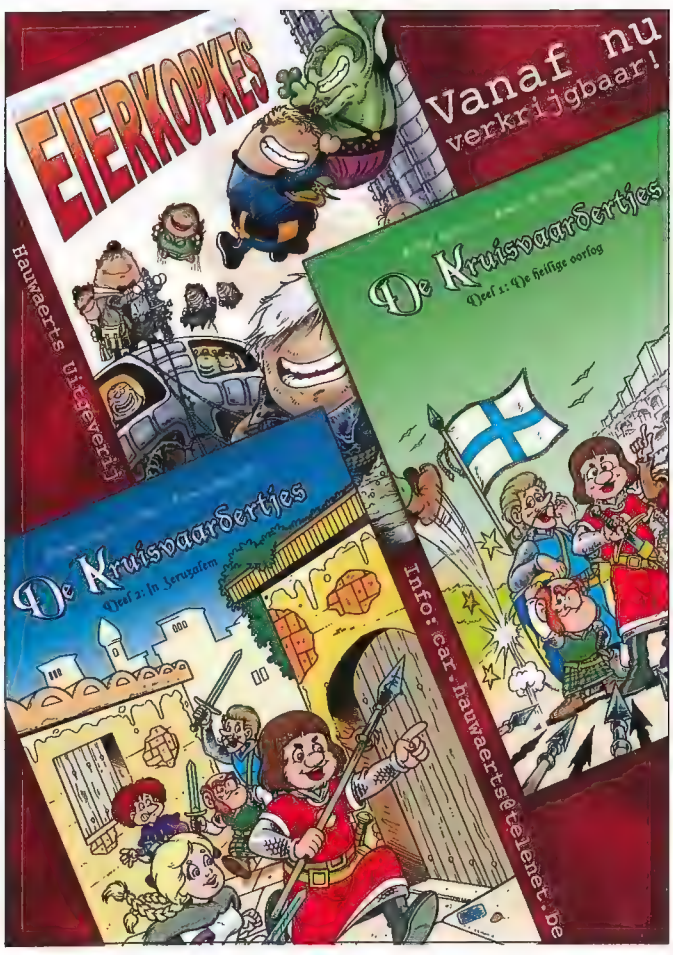

ACTE DE PRÉSENCE

STRIPS VERSCHENEN EN TE VERSCHIJNEN
IN FEBRUARI EN MAART 2013

SAMENGESTELD DOOR
DAVID STEENHUYSE

Agent 327 Dossier 20:
De Daddy Vinci Code
Martin Lodewijk
verschijnt in feb 2013 bij Uitgeverij L

Ja, je leest het goed... een gloednieuw avontuur van Nederlands beste geheim agent, bijgestaan door Nederlands best voorziene sidekick. Het slot van het onderbroken verhaal loopt sinds begin dit jaar weer in Eppo waardoor de eigenlijke albumuitgave niet langer fictie is. In De Daddy Vinci Code rekent Martin Lodewijk op z'n eigen unieke manier af met de feiten en feitjes uit het boek De Da Vinci Code van Dan Brown en komt met eigen theorieën aandraven.

De avonturen van Jommeke en zijn vrienden mogen nu al decennia lang jong en oud amuseren. Veel albums hebben zich in ons collectief geheugen genesteld en mogen met recht en rede klassiekers genoemd worden. Dat hebben ze bij Ballon Media goed begrepen want zij brengen met de regelmaat van een Zwitserse klok de bekendste albums van de jonge stripheld uit in een nieuw jasje met als leuke extra een exclusieve ex-libris getekend door Vlaams striptekentalent. Voor de heruitgave van *De Plastieken Walvis* mocht Conz, die heel Vlaanderen en de rest van de wereld gelukkig maakte met zijn drieluik *De tweede kus*, zijn potlood scherpen. En dat net hij koos voor *De Plastieken Walvis* mag geen verrassing genoemd worden.

DE BELEVENISSEN VAN CONZEKE

Door Kurt Morissens

***De Plastieken Walvis* van *Jommeke*, jeugdnostalgie ten top! Of toch voor mij. Kon dit album jou eigenlijk bekoren?**

Conz: Ik herinner me nog heel goed dat ik dat album in mijn jeugd gelezen heb op een kamp tijdens de zomervakantie. Ik weet ook nog dat de kaft veel indruk op me maakte. En het moet gezegd, Jef Nys tekende – en schilderde – vroeger echt pareltjes van kaften. Die oude originele *Jommeke*-kaften zijn echt heel knap qua sfeer, opbouw, kleur, compositie...

Jommeke mag al vele decennia lang de jeugd amuseren. Wat maakt dat de reeks succes blijft hebben?

De strip is zeer duidelijk opgezet, heel leesbaar getekend ook. Dat maakt het heel geschikt voor jonge lezertjes. Kinderen krijgen de *Jommeke*-albums vaak ook reeds met de paplepel mee van hun ouders. Het wordt eigenlijk een beetje van generatie op generatie doorgegeven, denk ik.

Het mag toch wel niet verrassend zijn dat net jij iets mag tekenen waar een walvis in voor komt? In je volgende strip zwemt het grote visje toch ook rond?

Ja, uiteraard heb ik dit album bewust gekozen. Ik had de keuze uit een handvol titels en toen ik deze ertussen zag staan, wist ik meteen dat het *De Plastieken Walvis* zou worden. Geweldige titel trouwens. Het is inderdaad geen toeval dat ik iets met een walvis doe want mijn nieuwe strip waar ik op dit moment aan werk heet *De Wraak van de Walvis* en er komt – *surprise surprise* – ook een walvis in voor.

En hoe zit het eigenlijk met de werkzaamheden voor de strip?

Het begint nu eindelijk wat te vorderen. Het hele verhaal is uitgeschreven en ik heb het vervolgens onderverdeeld in een tiental hoofdstukken van telkens 50 à 60 pagina's. Ik heb nu ongeveer drie vierde van hoofdstuk 1 getekend. Nog een lange weg te gaan maar ik heb enorm veel voorbereidend werk getroffen vooraleer ik begon te tekenen.

Kun je een tipje van de sluier lichten?

Het is min of meer een postapocalyptisch sciencefictionverhaal dat zich volledig afspeelt in één stad(staat) in een volledig uiteengevallen Europa. Het moet niet altijd de VS zijn, hé. Het hoofdpersonage is een meisje dat op 10-jarige leeftijd ontvoerd wordt en een 10-tal jaar later weet te ontsnappen aan haar kidnapper en plots in een compleet veranderde wereld terechtkomt. Iedereen in het boek is ook op zoek naar 'De Walvis', maar wie of wat dat nu juist is, verklap ik nog niet.

Smaakt naar meer dat tipje. En wanneer mogen we daar het eerste papieren resultaat van verwachten?

Het verhaal zal waarschijnlijk in twee delen verschijnen en het eerste boek ligt hopelijk in 2015 in de rekken. Als die dan nog bestaan ondertussen en niet alles tegen dan een e-book geworden is.

We helpen het je mee hopen!

Jommeke klassieker
HC , 48 pagina's
210 x 297 mm
Adviesprijs: e 16,85

BALLON

De Belevenissen van Jommeke 263

De Keizer van Tuktut (Delzenne)
Jan Haring belandt rond Kaap Hoorn in een zware storm, wordt op een ijsberg geslingerd en komt oog in oog te staan met 2 oranje pinguïns. Hij wil de pinguïns naar hun kolonie terug brengen maar vindt de weg niet meer terug. Zijn Eskimovrienden, de Tuktutianen, ontdekken in de mannetjespinguïn de gave om de toekomst te voorspellen en kronen het dier tot de keizer van Tuktut.

De Belevenissen van Jommeke-de-Luxe 7

De Plastieken Walvis (Nys)
Heruitgave met ex-libris van Conz

Beroep: Leraar 2

Het Rad van Onfortuin (Pica + Erroc)
Een van de best verkopende Franse stripreeksen. In april wordt een cinematografisch staartje gebreid aan het lerarenkorps dat meer gebreken dan deugden vertoont.

Café Cowala 1

(de Roover)
Vorig jaar zette Bruno de Roover een voorlopig punt achter de voorpublicatie van de strip in *P-Magazine*. Dit album verscheen ook al eens bij een nummer van het Vlaamse weekblad.

Dokters 2

De Volgende!
(Sirvent + Bélom)

BLLOAN

Parker 3

De Grote Slag (Cooke naar Richard Stark)
Verder moesten de makers niet zoeken naar een titel voor de film *Parker* die eind januari in de zalen kwam.

CASTERMAN

Headshot - Bullet to the Head: integraal

(Wilson + Matz)
Integrale uitgave van de politie- en gangstertrilogie *Headshot* naar aanleiding van de verfilming Bullet to the Head die begin maart gereleased wordt.

Historische Personages

Napoleon Bonaparte 2 (Torton + Davoz)

Lois 6

In de Klauwen van de Valk
(Pâques + Drion)
Deze keer reist Alex naar het koninkrijk Siam, het vroegere Thailand.

De Ongekroonde Helden van Frankrijk 1
Stripreeks over de geschiedenis van Frankrijk

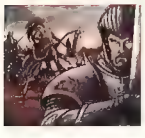

Frans I en de Connétable
(Ocaña + Runberg naar Loránt Deutsch)
Het 1ste deel voert de strategisch intelligente Karel III van Bourbon ten tonele. In flashbacks komen de slag om Marignan, spannende steekspelen en de vele manipulaties van de adellijke families aan bod.

De Smaragdridders 3

De Bedrieger (Oger naar Anne Robillard)

Whaligoë 1

Lord Douglas
(Augustin + Yann)
Het historisch-romantisch verhaal speelt zich af in Engeland nadat Napoleon in Waterloo op zijn doos kreeg. Twee jongens en een meisje ontmoeten een verbannen dandy. De kinderen doen hem aan zijn jeugd herinneren.

DAEDALUS

Deep 1

Alfa Predator
(Pietrobon + Betbeder)
In de trilogie *Deep* wordt de mensheid bedreigd door verschillende diersoorten die agressief gedrag vertonen. Deze gecoördineerde aanvallen vinden zijn oorsprong in een onbekend signaal verzonden uit Horizon Deep, een onbereikbare plek op de bodem van de oceaan.

Drakko 1
Na het uitstekende *Luxley* volgde in de *Graphic Novel Collection* van Dark Dragon Books een andere reeks van scenariste Valérie Mangin die een integraal jasje kreeg aangepast. *De Gesel Gods* betekende de eerste samenwerking tussen de Française en Aleksa Gajic. Bij Daedalus dient zich nu hun volgende spruit in vertaling aan: *Drakko*, met de slagzin "Zij die leven met het Drakenvuur, zullen vergaan door het Drakenvuur"

De Dertiende Horde
(Gajic + Mangin)
Net als in *De Gesel Gods* speelt het verhaal zich op een andere planeet af. Dankzij de Kraken verovert de dertiende horde met succes de planeet Orchis waarmee het nog meer de superioriteit van het rijk bestendigt. Maar een profetie voorspelt dat de Kraken zich tegen zijn meester zal keren. De jonge krijger Drakko is ondertussen op weg naar huis om zijn avonturen aan zijn jongere broers te vertellen, zijn verloofde te huwen en zijn ouders trots te maken. Uit handen van heerser Zarkelh krijgt hij tijdens een ceremonie het ei van zijn eigen toekomstige draak.

De Eeuw der Schimmen 2

De Grot
(Suro + Corbeyran)
De jongste reeks in het universum van *De Zang van de Vampiers* is ondertussen aan zijn 2de deel toe.

Legioen

Kronieken van Legioen 2
(Alberti / Tirso / Xiaoyu + Nury)
Deel 1 was een verrassende verzameling fantastisch getekende kortverhalen die de afgeronde trilogie *Ik Ben Legioen* een voorgeschiedenis geven. In deel 2 meer van hetzelfde.

Questor 2

De Zaak Atlantis (Saviori + Sala)
Komische detectivereeks in de Helleense oudheid, maar dan met heel wat fantasywezens en monsters en ook wel betoverend mooie vrouwen.

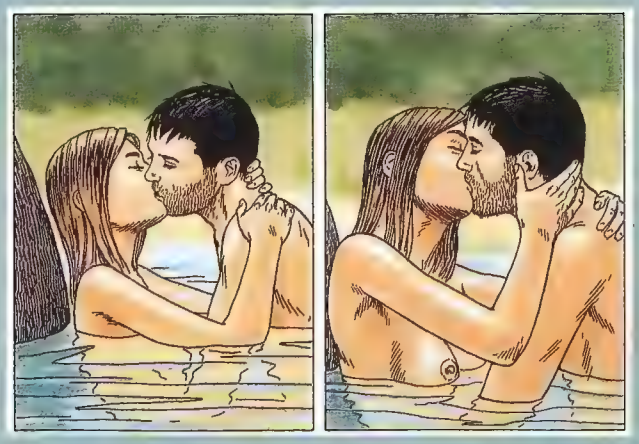

OVERLEVEN MET LÉO

Met de reeks *Verre Werelden* schreef de immer bedrijvige Léo een topreeks voor de dove tekenaar Icar. Zelf tekent hij uiteraard ook. Zo verscheen eind 2012 het tweede album uit de reeks Overlevenden. Fan van het eerste uur Tom Vermeeren las het album en zag weer een prima Léo aan het werk.

In het eerste album van deze reeks konden we lezen hoe twaalf mensen uit een kunstmatige slaap ontwaakten aan boord van het interstellaire ruimteschip, de Tycho Brahe. Ze komen terecht op een nog nooit eerder verkende planeet met min of meer de eigenschappen van onze aarde. Meteen werd duidelijk dat deze keer niet enkel de lokale dieren met de meeste aandacht zouden gaan lopen. Het accent wordt in deze reeks bewust gelegd op de onderlinge relaties tussen de mensen met verschillende nationaliteiten en elk hun eigen karakter. Dat zorgt uiteraard voor de nodige spanningen. Relaties ontstaan of worden abrupt afgebroken. Wanneer er doden vallen onder de groepsleden slaat de spanning over in paniek. Meer vertellen zou een schande zijn. Je moet deze reeks zelf maar ontdekken. Als fan van het eerste uur van de fantasiewerelden van de Franse Braziliaan Leo geef ik grif toe dat Leo niet de meest dynamische tekenaar is. Zijn personages lopen er nogal houterig bij en hebben allemaal min of meer dezelfde gelaatstrekken (grote ogen en een tandpastaglimlach). Vooral de menselijkheid van de personages maakt van *Overlevenden* een waar leesplezier. Leo slaagt er alweer in om een knap verhaal te bedenken dat heel spannend is en heel vlot leest. Geen nodeloos ingewikkelde intrige. Gewoon avontuur en spanning in een exotische futuristische setting. Sciencefiction die heel toegankelijk is. De avonturen van Kim Keller op *Aldebaran* waren al heel knap, *Betelgeuze* was een meer dan waardige opvolger. De belevenissen van Kim Keller in de derde cyclus *Antares* konden me net iets minder bekoren. Maar van *Overlevenden* ben ik nu al meer dan overtuigd. Dit wordt een knappe reeks.

Overlevenden n° 2
Tekst/tekeningen: Leo
Dargaud, 56 blz., SC: 6,95 euro

Samoerai 7
Start van een nieuw 2-luik
Wapenbroeders (Genêt + Di Giorgio)
Takeo en zijn broer (die Takeo terugvond in de voorgaande cyclus) weten alle geheimen te onthullen over hun familiale achtergrond en ook nog eens hun eer redden.

Sektor 3
Contact (Stalner)

Uchronie[s]
New Beijing 1 (Morinière + Corbeyran)
Met *New Beijing, New Delhi* en *New Moscow* krijgt de oorspronkelijke cluster trilogieën een vervolg. Deze keer krijgen minder gekende tekenaars hun kans.

DARGAUD

Asgard 2
De Midgardslang (Meyer + Dorison)
Slot van het knap vertelde en getekende 2-luik dat oorspronkelijk was bedoeld als een cyclus in *De Werelden van Thorgal*, en wel over Boomvoet.

Insiders Genesis 2
Vervolg van de prequelcyclus
Salsa Colombiana (Brahy + Bartoll)
In de Colombiaanse jungle groeit de piepjonge Najah-Isabel op bij haar ouders in een paramilitair kamp. Net omdat haar ouders guerrillastrijders zijn, beleeft ze een allesbehalve gewone kindertijd.

Verre Werelden 5
(Icar + Léo)
Slot van de sf-reeks van Léo die hij schreef voor de dove tekenaar Icar.

DARK DRAGON BOOKS

Escobar - De Laatste Maya 2
Stadsgeest (Louis)
Slot van het 2-luik.

Escobar Collector's Pack deel 1+2
(Louis)
Het complete 2-luik met een sleeve, een wikkel dus omheen de beide albums.

Pandamonia 2
De Dageraad van een Nieuwe Wereld (Cucca + Ecuba / Lauria)
Slot van het 2-luik waarin experimenten met menselijk en dierlijk DNA serieus uit de hand liepen.

Pandamonia Collector's Pack deel 1+2
(Cucca + Ecuba / Lauria)

De Roep van de Legenden 2
Operatie Excalibur II (Vignaux + Pailharey)
Slot van de 1ste missie die een speciaal samengesteld team van de Franse geheime dienst op het pad brengt van feeën, elfen, andere mythische wezens en het legendarische zwaard Excalibur.

De Roep van de Legenden Collector's Pack deel 1-2 (Vignaux + Pailharey)

DUPUIS

Agency Interpol 3

Rome - Purple Cats (Lapo + Barboni)

In elk album werkt een agent van Interpol samen met een plaatselijk team dat meestal niet is gediend met de komst van een buitenstaander. Rome is de laatste plaats waar gangsters toesloegen in een reeks hold-ups doorheen Europa.

De Avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot 53

Vip, Viper, Vipst (Yoann + Vehlmann)

Het weekblad *Robbedoes* ligt op apegapen. Tot de rijkste man van de wereld het blad opkoopt en nieuw leven inblaast. Oef, gered! Of toch niet helemaal, want hoofdredacteur Robbedoes is in de klauwen gevallen van de beruchte miljardair die hem vasthoudt in een droomvilla op een paradijselijk eiland.

De Blauwbloezen 12 + 50 Herdruk

Blauwbloezen Pakken Kozakken + De Klopjacht (Lambil + Cauvin)

GLÉNAT

Silas Corey 1

Start van een 1ste 2-luik door Alary (*Belladonna, SinBad*) en Fabien Nury (*Er Was Eens, XIII Mystery 5*)

Het Aquila-Netwerk 1/2 (Alary + Nury)

Silas is een voormalig reporter die nu aan de bak komt als detective, schurk, spion, moordenaar, held of hoe het hem uitkomt. Hij wordt door Georges Clemencau (de oppositieleider die de regering Caillaux in het oorlogsjaar 1917 wil doen vallen) aangeworven om een verwende journalist, die bewijzen zou hebben verzameld die het verraad van de premier blootleggen, op te sporen.

LE LOMBARD

De Werelden van Thorgal - De Jonge Jaren van Thorgal 1

De Drie Zussen Minkelsönn (Surzhenko + Yann)

Welke avonturen beleefde Thorgal tussen zijn 15de en 20ste levensjaar? Hoe groeide de jonge snaak uit het album Aaricia op tot de jongeman die aan het begin van *De IJskoningin* door zijn schoonvader werd vastgeketend? Dat kom je te weten in alweer de 3de parrallelreeks, gebracht als een 2-luik, in *De Werelden van Thorgal*.

MEDUSA

Bowen 1

De jongste stripserie van Gil Formosa, een oud-assistent van *Lucky Luke*-tekenaar Morris die enkele jaren geleden op scenario van Eric Corbeyran bij Dargaud de trilogie *Linkerhanden* publiceerde

De Hoogste Mens (Formosa + Rivière)

Bowen is een spionagethriller die zich tijdens de Koude Oorlog afspeelt... en ook in de lucht. Sergeant-majoor Bowen en zijn overste, luitenant-kolonel Cox, zijn piloten van het ultrageheime Amerikaanse bureau ELSE. In 1956 crashen ze met een experimenteel vliegtuig in de woestijn van het verboden gebied White Sands in de staat New Mexico tijdens een missie "die niet gebeurde". De twee piloten zijn nu op zichzelf aangewezen.

Devil May Cry 1

Met *Devil May Cry* begeeft Medusa zich ook op het pad van de gameverstrippingen. *Devil May Cry*, of kortweg *DMC*, bestaat al sinds 2001. Tot nu toe raakten er wereldwijd meer dan twaalf miljoen exemplaren van alle beschikbare titels verkocht

De Kronieken van Vergil (Pion / Recht + Izu)

De stripversie is een prequel op de gamereeks waarin een zekere Vergil zijn broer Dante, de beroemde demonenjager, zoekt. Dante wordt vastgehouden in de gruwelijke gevangenis Hellfire. De mooie Kat staat Vergil bij in zijn persoonlijke queeste.

De Helse Meute 3

Het Geheim van de Sybille (Højgaard + Thirault)

Voorlaatste deel

Millennium 3

De Adem van de Duivel (Miville-Deschênes + Nolane)

Het Pelikaan-Protocol 1

1ste deel van 4-luik. Het duo van de spannende sf-trilogie *Het Chimpansee-Syndroom* (waarvan deel 1 is uitverkocht) is hiervoor verantwoordelijk

(Ponzio + Marazano)

15 personen met uiteenlopende nationaliteiten, sociale klasses en leeftijden verdwijnen gelijktijdig van de aardbol. We vinden ze terug in een afgesloten locatie waar ze hun identiteit verliezen. Ze kennen elkaar niet. Het zijn haast geen mensen meer, maar slechts studieobjecten in een bizar experiment. Wie heeft hen gevangen gezet en waarom?

Saria 1

De Drie Sleutels (Serpieri + Dufaux)

Prins Assanti sterft en vertrouwt aan zijn natuurlijke dochter Saria een koffertje met drie sleutels toe, die toegang geven tot het paradijs, het vagevuur en de hel.

Tatanka 3 **Mutatie (Séjourné + Callède)**

De Vierde Kracht 3 **De Groene Hel (Giménez)**

OOG & BLIK/ DE BEZIGE BIJ

China 3

De Tijd van het Geld (Kunwu + Ôtié)

Laatste deel van de trilogie waarin de opkomst en ondergang van het communisme in China wordt gepresenteerd door de ogen van een tekenaar.

FINANCIER MEE MET DE DOCUMENTAIRE

In tijden van crowdfunding is het niet verbazingwekkend dat film- en documentairemakers de goegemeente voorstelt om mee te stappen in financieringsprojecten zodat die films en documentaires effectief gemaakt kunnen worden. Zo'n project is *Dossier Martin Lodewijk*, een documentaire over Nederlands bekendste stripscenarist die onder meer *Agent 327* (dat hij ook zelf tekent), *Storm* en *De Rode Ridder* op zijn palmares heeft staan. De documentaire is een coproductie van RTVRijnmond en de NTR die de docu zal uitzenden.

Door David Steenhuyse

De financiering van de vijftig minuten lange documentaire is bijna rond. Voor de laatste schrijf van 6.000 euro rekent regisseur Koert Davidse van seriousFilm op jouw steun. Sinds 24 januari kan je je via http://www.cinecrowd.nl/dossier-martin-lodewijk inschrijven en een bedrag naar keuze doneren. Surf er snel naartoe voor een fragment en meer info. Er staat uiteraard iets tegenover jouw bijdrage. Voor amper 10 euro al krijg je de dvd van de documentaire, voor 25 euro de dvd en je naam op de aftiteling, en zo loopt dat op tot 1.000 euro of meer waarbij je een pak voordelen in de vorm van al het voornoemde en een uitnodiging voor de première, een behandeling als eregast met drink, een gesigneerd album, een origineel portret van jezelf en nog meer krijgt.

Bernard Prince integraal... in het Nederlands!

De voorbije jaren gaf Saga Uitgaven met overweldigend succes een integrale luxereeks uit van alle *Comanche*-verhalen van Hermann en Greg. De oplage was strikt beperkt tot 250 exemplaren en die waren allen in een mum van tijd uitverkocht. Voor dit jaar verkreeg de West-Vlaamse uitgeverij de rechten op de integrale bundelingen van de avonturenserie *Bernard Prince* die Le Lombard in 2010 in het Frans uitgaf.

Door David Steenhuyse

De drie integrales bundelen enkel de verhalen van Hermann en Greg zonder het laatste verhaal dat Hermann op scenario van Yves H. in 2010 uitbracht. De uitvoering van de Nederlandstalige bundelingen is dezelfde als de Franstalige, met het grote verschil dat de eigenlijke strips in zwart-wit zullen zijn. Het voorafgaande achtergronddossier is in kleur en zal alle covers en ander artwork tonen die Hermann indertijd voor het weekblad *Kuifje* tekende. De oplage bedraagt opnieuw 250 exemplaren per integrale en daar hoort telkens een gesigneerde prent bij. De integrales zullen 65 euro kosten. Volgens planning zullen ze eind augustus, in oktober en in december 2013 verschijnen.

Herr Merz (Fiske)

Eigenzinnig verstript levensverhaal van dadaïst Kurt Schwitters. De Noorse tekenaar Lars Fiske brengt het briljant in beeld, zijn stijl doet ons wat denken aan Joost Swarte.

SAGA UITGAVEN

De Drakenorde 0 (Bonneti + Istin)

SC-editie van de prequel op de trilogie *De Drakenorde*.

Een Nacht in Rome cyclus 1: integraal

Dit verhaal kunnen Vlaamse lezers sinds begin februari (en nog tot 28 juni) ontdekken in het gratis dagblad *Metro*. Het originele liefdesverhaal is van de hand van Jim die je misschien beter kent als Téhy, de scenarist van *Reign* en *Yiu* (Jim)

Raphaël en Sophia wonen samen. Enkele dagen voor zijn verjaardag krijgt Raphaël een oude videocassette waarop hij zichzelf terugziet, twintig jaar vroeger met een van zijn eerste liefdes: Marie. Ze hadden mekaar gefilmd en beloofd dat ze de nacht van hun 40ste samen zouden doorbrengen. In Rome. De volgende dag, een telefoontje. Marie.

Magus 1 + 2 + 3
Complete trilogie

De Grafdelver + De Verrader + De Deserteur (Annabel + Cyrus / Debois)

Magussen zijn heel bijzondere magiërs. Sommigen kozen ervoor om zich te verschuilen tussen de normale mensen en maakten zo weinig en discreet mogelijk gebruik van hun krachten. Sommigen, maar niet allemaal.

The Village 3 De Witte Prinses (Marchal + Rodolphe)

SHERPA

Blueberry Chihuahua Pearl & De Man die $ 500.000 Waard Was (Giraud + Charlier)

SILVESTER

Arctica 5 Bestemming Aarde (Kovacevic + Pecqueur)

Voorlaatste deel.

Aslak 2

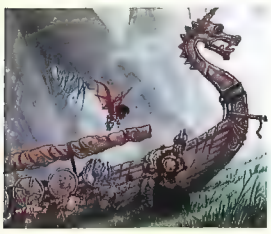

De Mast (Michalak + Weytens / Hub)

Na een val in de afgrond is de bemanning van de Aslak in een schemerwereld terechtgekomen. Gelukkig zijn ze in het bezit van het Grote Verhalenboek dat de mogelijkheid biedt uit deze wereld te ontsnappen. Maar die weg is niet gemakkelijk.

Hannibal Meriadec verzamelbox deel 1-2-3 (box + deel 3 of lege box

De Hel van het Oostfront 1

De Russische Winter (Speltens)

In het 4-luik van de Belgische tekenaar Speltens trekken we naar het befaamde Oostfront in WOII. Het eerste deel focust op de jonge Duitse soldaat Ernst Kessler die eind 1942 naar het Oostfront wordt gestuurd. Daar wordt hij niet geconfronteerd met één vijand, maar twee: de Russen en de ijskoude winter.

Een Paar Stappen tot het Licht 1 De Gemoterie van het Toeval (Marchand)

Niets lijkt erop te wijzen dat de dagelijkse sleur van de door wetenschappen gepassioneerde Marianne doorbroken zal worden. Op één iets na. Om de 5 jaar en 7 maanden gebeurt er iets bijzonders met een naast familielid. Binnen 2 maanden is het weer zo ver. Wat zal er gebeuren? En met wie?

Prins Valiant Boek 15 Jaargang 1965-1966 (Foster)

Het Testament van Kapitein Crown 1

Vijf Bastaardkinderen (Hénaff + Roulot)

17de eeuw, ergens aan de Venezolaanse kust. Kapitein Crown is in zijn hut vermoord. In zijn testament vertrouwt hij Red, zijn overste, de opdracht toe zijn vijf kinderen die hij tijdens zijn zwerftochten langs de Caraïben heeft verwekt samen te brengen. Hen wacht een enorme erfenis, maar de opdracht is lastig: ze zijn oncontroleerbaar, gevaarlijk en ze haten elkaar... evenveel als de vader die hun leven heeft verwoest.

De Verborgen Geschiedenis 23 Absint (Kordey + Pécau)

Wollodrïn 3 Het Konvooi 1/2 (Lereculey + Chauvel)

Start van een nieuw 2-luik.

STANDAARD UITGEVERIJ

De Kiekeboes 135

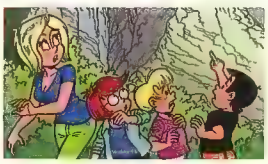

Code E (Merho)

Een toevallige ontmoeting op Madeira, een USB-stick met een vreemde Franse tekst en een mysterieus nieuw buurmeisje – meer is er niet nodig om de Kiekeboes in een nieuw avontuur te storten.

De Rode Ridder 237 De Wederopstanding (Scholz)

Vervolg op *De Zwarte Narcis* met dezelfde nevenpersonages Rik, Lorrie en hun moeder.

UITGEVERIJ L

Agent 327 Dossier 20 De Daddy Vinci Code (Lodewijk)

MEER DAN EEN ZOVEELSTE PIRATENSTRIP

Met tekenaar Munuera start topscenarist Jean Dufaux weer een nieuwe reeks *Betoveringen*. Ondertussen lopen zijn talrijke andere reeksen uiteraard ook nog als een trein. Zoals *Barracuda*, die onze redacteur Tom Vermeeren met een piratenoog onder de loep neemt.

Van bij de start van *Barracuda*, pretendeerde scenarist Dufaux dat hij geen zoveelste avontuurlijk piratenverhaal wilde maken. Het accent zou liggen op de drie hoofdrolspelers die – al dan niet met volle goesting – zich trachten staande te houden op een afgelegen eiland. En Dufaux slaagt in zijn opzet. Ja, er vinden veel duels plaats en ja, er vallen doden en ja, meerdere personages zijn op zoek naar een waardevolle diamant. Toch zijn het vooral de personages die deze reeks de moeite waard maken. In avonturenstrips zijn personages vaak marionetten die enkel gebruikt worden om de actiescènes gestalte te geven. Maar hier zijn de hoofdrolspelers Raffy, Emilio (of in vrouwenkleren Emilia) en Maria de echte reden waarom deze reeks aandacht verdient. Ook de onderlinge relaties verheffen het verhaal boven het gemiddelde. Raffy worstelt met zichzelf. Hij weet niet of hij zijn vader, kapitein Blackdog, ooit nog zal terugzien. Tegelijk is er ook zijn geheime relatie met Maria die verplicht werd om te trouwen met de slavenhandelaar Ferrango. Ook het personage van Emilio kan tellen. Hij leert de homoseksuele liefde kennen dankzij Flynn maar dit is van korte duur wanneer Flynn op een laffe manier wordt vermoord door de schurk Morkam. Emilio is uit op wraak en verrast iedereen door Morkam uit te dagen tot een duel in de gedaante van Emilia. Deze complexe personages worden allemaal in de broeierige setting van het eiland Puerto Blanco neergezet. Het tekenwerk van Jérémy is knap. Zijn handmatige inkleuring is dat ook. Je kan aan alles merken dat hij de stiel van inkleurder heeft geleerd van zijn streekgenoot Philippe Delaby. Met opvallend veel blauwe en rode tinten slaagt hij erin de juiste sfeer van de passages op te roepen. Vooral de scène aan het strand bij ondergaande zon is adembenemend knap in beeld gebracht. Wat ik al voelde van bij het eerste album, wordt keer op keer bewezen: Jérémy wordt een heel grote meneer in het stripwereldje.

Barracuda n° 3: Duel
Tekst/tekeningen: Dufaux / Jérémy
Dargaud, 60 blz., SC: 6,95 euro

BALLON

Dance Academy 1 + 3 (Crip + Béka) (herdruk)

CASTERMAN

De Avonturen van Kuifje De Juwelen van Bianca Castafiore
De Zwarte Rotsen (Hergé) (herdruk)

Death Mountains 1 + 2
Compleet westerntweeluik op scenario van Bec (*Duisternis, Bunker, Pandemonium*)

Mary Graves + Cannibal Mary
(Brecht / Bec)
Dit verontrustende, op waargebeurde feiten geïnspireerde verhaal, situeert zich in de bergen van de Sierre Nevada ten tijde van het Wilde Westen. 8 vrijwilligers uit een gestrand konvooi vinden beschutting in een grot, maar de blizzard houdt aan. Na 20 dagen hebben ze geen andere optie dan het lot te laten beslissen wie zich moet opofferen. Het eten van mensenvlees is hun allerlaatste kans om te overleven.

Het Konvooi 2

De Hoop op een Morgen
(Broy + Toussaint)
Slot van het 2-luik, gebaseerd op ware feiten, over de aanval op een trein vol gedeporteerden in 1943 op Belgische bodem.

Odessa 1

(Leroll + Dufranne)
1946, hartje Ardennen. Marie-Louise Marchandise is ongeneeslijk ziek. Haar laatste wens is Charles, haar oudste zoon, nog één keer te zien. Zij vraagt aan zijn 2 broers, André en René, om hem terug te vinden. Veel tijd rest haar niet en wat zij van André verlangt, ligt bijzonder gevoelig. Charles vocht bij het L.V.F., een nazi-eenheid. André zelf was verzetsstrijder. Toch gaat hij op zoek naar Charles.

DAEDALUS

Aquablue 13

Septentrion
(Reno + Hautière)
Het terugbrengen van Nao naar zijn roots, zijn thuisbasis Aquablue, was een goeie zet van de nieuwe auteurs. De planeet verborg nog geheimen waar nao nu mee te maken krijgt.

Azimut 1
Nieuwe reeks van de tekenaar van *Mechanisch Land*

Avonturiers van de Verloren Tijd
(Andreae + Lupano)
Azimut is nog fabelachtiger en getuigt van nog meer fantasie.

Dierenriem 1
Start van een 13-delige conceptreeks

De Uitdaging van de Ram
(Goethals + Corbeyran / Delcourt)
Zoals de reeksnaam al doet vermoeden, draait het rond de 12 sterrenbeelden. Per album staat een ander sterrenbeeld in the picture, symbolisch gedragen als medaillon door een van de twaalf hoofdrolspelers. Hun

gezamenlijke lot of hun onderlinge verband wordt in het extra deel 13 uitgelegd.

Jack The Ripper 1
Nieuwste cyclus in de collectie 1800

Bloedbanden (Poupard + Debois)
Een interpretatie van het verhaal over een van de meest tot de verbeelding sprekende seriemoordenaars uit de geschiedenis.

De Koning der Apen 1
Start van een 2-luik van de hand van de scenarist van Zoo

John Arthur Livingstone (Meddour + Bonifay)
Dit is een variant op Tarzan, maar om geen last te krijgen met de erfgenamen van schrijver Burroughs baseerde Bonifay zich op een boek van Albert Robida uit de 19de eeuw. Bonifay koos voor Londen als belangrijkste decor en waagt zich aan een kleine hommage aan o.a. het land van Mary Poppins en Peter Pan.

De Onthoofde Arenden 15

Mahaut! (Pierret + Arnoux)
Einde van de cyclus, nog lang niet van de reeks die in het Frans al 24 delen telt.

Relieken 1

Het Graf van Lazarus (Unzueta + Koldo)
Een oude kruisvaarder wordt door koning Lodewijk IX gesommeerd om tot een genootschap van reliekenjagers, dat overal uit de wereld relieken van het christendom bijeen zoeken, toe te treden. Een geheim broederschap doet er alles voor om hen te vernietigen.

Uchronie[s]

New Moscow 1 (Otéro + Corbeyran)

DARGAUD

Betoveringen 1

(Munuera + Dufaux)
Na de dood van haar vader wordt Blanche de koningin van het schemerrijk terwijl een oorlog op til is. Haar moeder en haar broer willen haar uit de weg ruimen. Een geliefde roept demonen op om zich te wreken. En er komt ook een verleidelijke prins uit een ander land in het spel.

Bollie & Billie 31

Een Schat van een Hond (Verron)
Met een extra dossier over de Bollie en Billie-film die in februari op het zilveren scherm te zien was.

De Laatste Tempelier 4

De Tempelvalk (Lalor + Khoury)
Slotalbum van het 1ste seizoen.

Een Mooie Reis

(Springer + Zidrou)
Na de meesterlijk vertelde one-shots *Lydie* en *Het Vel van de Beer* vertelt Zidrou over een jonge vrouw die zich begint te realiseren dat ze slechts een surrogaatkind is voor haar ouders die eerder een kind verloren.

Wayne Shelton 11

Honderd Miljoen Pesos (Denayer + Van Hamme)
Wayne Shelton is op vakantie in Argentinië als een verkrachtingszaak van meer dan 40 jaar geleden komt bovendrijven.

DARK DRAGON BOOKS

Dromen integraal
Door Dodsons veelgevraagde medewerking aan comicreeksen als Spider-Man, Wonder Woman en X-Men duurde het een hele tijd tot het vervolg van het 2-luik kon verschijnen. Dat gebeurde in het Frans in oktober 2011

(Dodson + Filippi)
In 2008 wandelde de bloedmooie gouvernante Coraline Doucet ons leven en dat van de rijke en excentrieke landsjonker Vernère binnen. Haar taakomschrijving was niet zo duidelijk. Klopt het dat ze zich in het geniep – en liefst met zo weinig mogelijk kleren aan – moet laten fotograferen door een voyeuristische butler? Zijn de erotische dromen die ze krijgt het gevolg van haar verblijf op het landgoed? En wie zijn die 2 vreemde snuiters die in haar garderobekast huizen?

Dromen Collector's Pack integraal + dossier

(Dodson + Filippi)
2 x HC + sleeve

De Goden van de Nijl

(Crisse / Besson)
Crisse omschrijft *De Goden van de Nijl* als een biografisch en documentair album van 96 pagina's. Eigenlijk betreft het een geïllustreerd leesverhaal met historische duidingen over de oud-Egyptische cultuur en goden.

Sláine in Beeld door Clint Langley
Sláine verzamelbox 2

(Langley)

Notorious Circus
Na *Snooze* is dit de 2de reeks van Evenhuis die hij oorspronkelijk voor de Franse markt maakte

(Evenhuis + Toussaint)
1926. FBI-rookie Eliot Ness onderzoekt samen met de sinistere sheriff Talgom de mysterieuze dood van een bankier en een clown. Van de bergen van Colorado tot de moerassen van Louisiana zoekt het duo naar een mysterieus circus met een bewogen verleden. Maar ze zijn niet de enigen die de acrobaten en clowns van circus Kerzulec willen vinden.

Notorious Circus Limited Edition

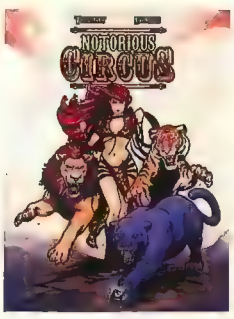

Luxe-editie met extra katern waarin heel wat artwork van Evenhuis wordt gepresenteerd.

EINDELIJK WEER EEN LUCKY LUKE GRAND CRU

Met *De rechter en Bootrace op de Mississippi* brengt uitgeverij Dupuis twee klassiekers uit de Lucky Luke-reeks uit. Ondertussen verschijnen ook nieuwe avonturen van de cowboy die sneller schiet dan zijn schaduw. Of die binnenkort ook als een klassieker kunnen bestempeld worden, vertelt Tom Vermeeren ons.

Het moest er ooit eens van komen. De beroemde Daltons gaan uit elkaar. Ruzie hebben ze al decennialang in de albums van *Lucky Luke*. Maar deze keer lijkt het wel echt uit de hand te lopen. Na een zoveelste ontsnapping en een zoveelste bankoverval willen Jack, William en Averell hun eigen weg gaan. De kleinste van het kwartet maar meestal het brein van de bende, Joe, zorgt voor een uitdaging. Wie het eerst één miljoen dollar bij elkaar rooft, mag het leiderschap van hem overnemen. Vervolgens gaan de wegen van de vier broers uit elkaar. William probeert eerst als trapper en vervolgens als casino-uitbater de dollars bij elkaar te brengen. Joe blijft het op de traditionele weg proberen en verovert de ene bank na de andere op zijn eentje. Jack schopt het tot burgemeester om zo poen te verzamelen. Averell start een revolutionaire pizzeria die al snel uitgroeit tot een groot succes. Ook Lucky Luke krijgt kansen op een carrièrewending. De Amerikaanse cavalerie wil hem graag bij zijn troepen inlijven. Zal Lucky Luke voor deze uitdaging kiezen of zal hij weer ingeschakeld worden om de ontsnapte Daltons op te sporen? Helemaal op het einde duikt ook nog een oude bekende op. Het scenario van het duo Pennac en Benacquista is geschreven in de oeroude traditie van grootmeester René Goscinny. Het resultaat is een hilarisch verhaal dat met veel heimwee terug doet denken aan klassiekers als *Billy the Kid* en *Bootrace op de Mississippi*, twee van mijn absolute favorieten. Over het tekenwerk van Achdé was ik al van bij het begin overtuigd. Het waren eerder de scenario's die me minder bevielen. Met Pennac en Benacquista aan het stuur, staat deze trein weer stevig op de rails. En deze treinrit mag voor mij nog heel lang blijven duren.

De nieuwe avonturen van Lucky Luke n° 5:
Ieder voor zich
Tekst / tek: Pennac & Benacquista / Achdé
Lucky Comics, 48 blz., SC, 6,50 euro

DON LAWRENCE COLLECTIE IN MAART

In maart 2013 verschijnen er ook heel wat strips bij uitgeverij Don Lawrence Collectie. Een overzicht!

Elsje 2: Kijk Mij Nou
(Gerben Valkema + Eric Hercules)
Naast de reeks met gebundelde strookjesstrips uit de kranten waarin *Elsje* verschijnt, loopt er ook een albumreeks met daarin de gags die in *Eppo* verschijnen. Eender hoe of waar, *Elsje* is en blijft een verfrissend komische reeks.

Haas 4: Vergelding
(Fred de Heij + Rob van Bavel)

January Jones 2.
De Schedel van Sultan Mkwawa
(Eric Heuvel + Martin Lodewijk)
Heruitgave met nieuwe cover

Storm 27 - Dossiereditie:
De Wisselwachters
(Romano Molenaar / Jorg de Vos / Rob van Bavel)
Het complete verhaal met lijvig achtergronddossier in een zorgvuldig uitgegeven, gelimiteerd en luxueus hardcoverjasje met nieuwe cover.

Virl 3: Het Asiel
(Dick Matena)
In 1977 tekende Dick Matena zijn eerste relistische strip, *Virl*, voor *Mickey Maandblad*. In 2011 beleefde de sf-reeks een comeback in het stripblad *Eppo*. Ondertussen is hij ook weer aan de slag als scenarist van die andere sf-reeks, *Storm!*

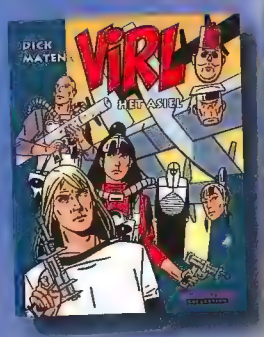

DUPUIS

Agent 212 28 — **Monstereffect (Kox + Cauvin)**

Alter Ego 7 — **Ultimatum (Reynès / Benéteau + Renders / Lapière)**

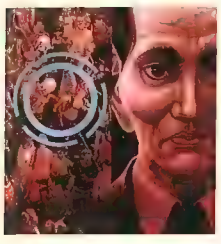

Nog voor het 1ste album van het 6-delige *Alter Ego* verscheen, was het meteen de bedoeling dat er een échte afsluiter zou komen in een bijkomend album. *Ultimatum* is dàt album. En dat is nog lang niet alles want *Ultimatum* is eigenlijk gewoon de climax van het eerste seizoen. Vanaf 2013 start seizoen 2. Deze cyclus zal slechts vier albums tellen.

De Avonturen van Buck Danny 7 + 13 — **De Smokkelaars van de Rode Zee + Een Vliegtuig Wordt Vermist (Hubinon + Charlier) (herdruk)**

De Blauwbloezen 2 + 15 — **Van Noord tot Zuid (Salvérius + Cauvin) + Rumberley (Lambil + Cauvin) (herdruk)**

Jeremiah 32 — **De Chef (Hermann)**

Jeremiah valt in panne voor een verlaten pretpark. Een geluk bij een ongeluk, kan-ie een ritje op de achtbaan maken! Maar in de apocalyptische wereld van Jeremiah schuilt het gevaar overal. Voor hij zijn motor terugkrijgt, moet hij de machtspelletjes van de nieuwe chef van de zone overleven.

Lucky Luke 13 + 16 — **De Rechter + Bootrace op de Mississippi (Morris + Goscinny) (herdruk)**

Spiegelingen 1 — **(Griffo + Mangin)**

Vrije Vlucht-trilogie op scenario van Valérie Mangin waarvan Griffo, Loïc Malnati en Denis Bajram respectievelijk deel 1, 2 en 3 tekenden

Het 1ste deel gaat over de Franse schrijver Honoré de Balzac. Het speelt zich af in de 19de eeuw en is een fantasyverhaal waarin Balzac de roman die hij schrijft geconfronteerd ziet met de realiteit.

GLAD IJS

Ik wil een Harley — **(Margerin + Cuadrado)**

Margerin (*Lucien*) en Cuadrado (*Parker & Badger*) brengen de midlifecrisis van vijftigers ter sprake in een komisch verhaal

Mark probeert met de hulp van zijn schoonbroer, die al langer is verknocht aan zijn Harley, zijn vrouw te overtuigen van de geneugten van het motorrijden. Er gaat een nieuwe wereld voor hem open!

GLÉNAT

Black Crow 4 — **De Samenzwering van Satan (Delitte)**

Pinkerton 1 — **Dossier Jesse James - 1875 (Damour + Guérin)**

The Wild Bunch, de Daltons, de Molly Maguires, Butch Cassidy, bekende outlaws in de Far West. Maar hun bekendheid overklast die van de man die hen op de hielen zat. Allan Pinkerton is nog steeds een paradox. Hij was net zo gevaarlijk als de criminelen die hij meedogenloos opjoeg.

GRATON

Michel Vaillant 7 + 8 + 9 — **De Waaghalzen + De 8e Man + De Terugkeer van Steve Warson (Graton)**

HC met ingenaaide ex-libris, heruitgave.

LE LOMBARD

Kruistocht 3 + 4 — **De Meester van de Machines + Vuursnavels (Xavier + Dufaux) (herdruk)**

MARSU PRODUCTIONS

Marsu Kids 2 — **Een Ei voor Twee (Conrad + Wilbur)**

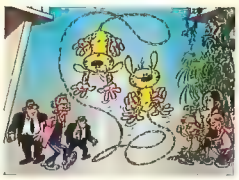

In de jungle van Palombië zijn 2 kleine Marsu's geboren... met maar 1 staart voor 2! Als de onafscheidelijke tweeling ten prooi valt aan een vleesetende plant, worden ze gered door 2 rijkeluiskinderen die besluiten de diertjes mee naar huis te nemen.

OOG & BLIK/ DE BEZIGE BIJ

Munch — **(Kverneland)**

Stripbiografie over schilder Evrard Munch, wereldberoemd dankzij *De Schreeuw*.

SAGA UITGAVEN

Hasta la Victoria 3 — **Laatste Zomer in Havana (Casini)**

Block 109 1 + 2 + 3 — **De Kanselarij + De Bunker + De Heksenketel (Toulhoat + Brugeas)**

Block 109 wordt een 7-delige reeks. Het begon met een dik one-shot in het Frans dat Saga Uitgaven in 3 afzonderlijke delen op de markt brengt

1953. Nadat het Derde Rijk het oosten vernielde, ondergaat het op zijn beurt de aanvallen van het Rode Leger. Voor Zytek, de Duitse heerser, zit er maar één iets op: een grootscheepse virusaanval. Ondanks de weigering van de Hoge Raad veroorzaakt het virus al een ravage in de ruïnes van Mariënburg. De geïnfecteerden zijn getransformeerd in bloeddorstige monsters en vallen soldaten aan die zijn geïsoleerd van de twee kampen. Enkel het peloton van sergeant Steiner slaagt erin te ontsnappen van een pijnlijke ontmoeting.

Ontmoeting — **(Mitton)**

One-shot

De mens penetreert de ruimte steeds dieper. Maar om nog verder te geraken moet de mens ook in de ruimte penetreren: er moeten ruimtebaby's komen. Dus wordt er een missie met mooie jonge mensen klaargestoomd. Er is veel controverse op aarde en dus ook een groot commercieel potentieel. De media smullen ervan... en dan volgt er een onverwachte ontmoeting.

De Nederlandse stripauteur Rob van Barneveld kent u vooral van de surrealistische korte verhalen van Rood Gras. Met *Kapitein Salami*, dat in maart verschijnt bij uitgeverij Syndikaat, smijt hij zich op zijn eerste lange stripavontuur. En of het hem bevallen is?

SALAMI OP SCHATTENTOCHT

Rob van Barneveld: Ik vond het bedenken van het verhaal heel erg leuk, en het schetsen, en het tekenen en kleuren eigenlijk ook wel. Waar ik geen rekening mee had gehouden is dat als je denkt dat je verhaal af is, het nog lang niet áf is. Er zijn altijd pagina's die beter en leuker kunnen. Vooral die correcties kostte me meer tijd en energie dan ik dacht. Maar verder is het een grote leerschool geweest. Ik ben altijd de man geweest van de korte strookjes, korte grapjes. Dus dit was een enorme uitdaging waar zowel inhoudelijk als visueel meer van mij werd gevraagd.

Waarom ben je die uitdaging aangegaan?
Omdat ik me als tekenaar meer wilde ontwikkelen. De serie *Rood Gras* was op een bepaald moment geen uitdaging meer, het voelde te beperkt qua vorm en grapjes. Op de stripdagen in Turnhout sprak ik naar mijn uitgever de wens uit om een langer verhaal te schrijven en die zag dat wel zitten. Dus toen ging ik aan de slag.

***Kapitein Salami* wordt een soort vreemde bewerking van *Schateiland* van Robert Louis Stevenson. Waarom heb je gekozen voor *Schateiland*?**
Omdat ik dan piraatjes kon tekenen, en niets is leuker dan dat. Het leek me verder echt een klassieke vorm, de ouderwetse avonturenstrip. Het leek me leuk het piratengenre eens onder handen te nemen en er mijn eigen fantasie en humor aan toe te voegen. Toen ik zelf een piratenverhaal wilde schrijven, merkte ik dat ik qua fantasie alle kanten op schoot. Het zou dan een half psychedelisch verhaal worden met vreemde droomsequenties waar niemand iets van zou begrijpen. Ik had een rode draad nodig, een soort vehikel waar ik mijn grapjes aan kwijt kon. Het verhaal *Schateiland* is – naast dat het een erg leuk boek is – een klassieker, iedereen kent het verhaal wel. Ik vond het een uitdaging om elementen uit het verhaal over te nemen en er een eigen draai aan te geven. In het boek gaan ze bijvoorbeeld met een prachtig zeilschip naar het schateiland. Ik zag het niet zitten om een realistisch schip te tekenen dus bedacht ik een waterreus met het schip als hoedje, wat dan hun vervoermiddel zou worden. In plaats van een schatkaart wordt de weg gewezen door een lieveheersbeestje.

En wat mogen we van de strip verwachten?
Hoofdfiguur van de strip is mijn personage van *Rood Gras*, omdat die zo lekker in mijn vingers zit. Ik heb besloten dat hij Pim heet. In het boek krijgt Pim een gouden schatkistje in handen, dat behalve piraten ook een heks aantrekt. Ineens zit hij in een avontuur in een zoektocht naar een schateiland en gebeuren er onderweg allemaal idiote dingen. Hij leert dat je piraten kunt huren via internet en komt onder water oog in oog te staan met Gerard de haai. Ik hoop dat de lezer er in ieder geval om moet grinniken allemaal.

Is het de bedoeling dat het een reeks wordt?
Ik heb geen idee of het een reeks wordt. Ik heb veel tijd en energie in deze strip gestoken en hoop nu dat het boek goed verkoopt en goede recensies krijgt. Ongeacht het succes van de strip heb ik er in ieder geval veel van geleerd en was het een enorm leuke uitdaging.

Heb je veel reactie gekregen op de voorpublicatie op je website?
Nou ja, redelijk. Op mijn Facebookpagina gaven in ieder geval 100 mensen aan het leuk te vinden. Ik heb de strip op mijn website geplaatst als een stok achter de deur, om elke week aan de strip te werken en voor mezelf wekelijks een deadline te hebben. Daarnaast hoopte ik er natuurlijk ook al wat aandacht mee voor de strip te genereren.

Betekent dit nu dat je de *Rood Gras*-avonturen voor eeuwig opbergt?
Oh nee, ik denk dat *Rood Gras* vast wel weer een keer terug komt. En ook al is dat niet zo, dan beleeft het figuurtje van Rood Gras (die dus Pim heet) vast wel genoeg avonturen.

SHERPA

Arman & Ilva
Gelimiteerde editie van 500 exemplaren

Thalia (Khing + van Banda)
Thalia speelt zich af op de gelijknamige theaterplaneet. Drama, hartstocht, huichelarij en andere valse sentimenten voeren er de boventoon en leiden zelfs tot... de dood van Ilva?!

Capricornus 13

Gekooide Droom (Andreas)
Capricornus droomt en zijn droom lijkt op een echte droom: hij komt terecht in een doolhof van gebeurtenissen en ontmoetingen met personages uit eerdere avonturen.

Roodbaard - De Schrik van de Zeven Zeeën integraal 1

De Demon van de Caraïben / De Koning van de Zeven Zeeën (Hubinon + Charlier)

SILVESTER

Hauteville House 8

Fort Chavagnac (Gioux / Quet + Duval)

De Havik Dossier Editie 4

(Pellerin)
Eindelijk de start van de 3 dossieredities die aan deel 8 voorafgaan.

De Legendariërs 3

Vijandige Broers (Sobral)

De Orde van de Drakenridders verzamelbox deel 7-8-9

Deel 10 verscheen in januari. De reeks zal uiteindelijk 16 delen tellen.

De Pijl van Nemrod 6

De Moord (Griffo / Mangin + Bollée)
Voorlaatste deel.

Prins Valiant 20

Jaargang 1956 (Foster)

Prins Valiant verzamelbox deel 16-20

(Foster)

Texas Kid, Mijn Beste

(Kordey)
Dit album met strips en een biografie van Igor Kordey is gratis voor wie twee albums koopt en verschijnt naar aanleiding van de Stripboekgeschenkdagen.

STANDAARD UITGEVERIJ

F.C. De Kampioenen 75

Hello Poepa (Leemans)
Boma krijgt bezoek van zijn zoon. Een liefdeskind van 30 jaar geleden, waar hij uiteraard geen weet van had. Deze zoon, Arthur, is het sprekende evenbeeld van Balthazar Boma. Zijn komst zorgt voor de nodige verwarring bij de Kampioenen.

Mega 2013

(diverse auteurs)

Suske en Wiske 321

Het IJzeren Duel (Studio Vandersteen)
Lambik herontdekt zijn oude liefde voor de schermkunst. Wanneer hij wordt uitgedaagd voor een belangrijk duel, wil hij niet verliezen en gaat hij op zoek naar een magische degen. Lambik komt terecht in het jaar 1680, de glorieperiode van de musketiers.

STRIP2000

Rembrandt

Vroeg Werk (Hogenbirk + Roozen)
Van de makers van *De Ruyter* wordt nu ook hun eerdere samenwerking Rembrandt gebundeld.

Snippers 1

Het Is Weer Zo'n Dag (De Jongh)
Het semi-autobiografische *Snippers* is nog geen jaar jong en staat sinds dit jaar in de Nederlandse versie van *Metro*.

Swamp Thing 5

Duikt Weer Op (Oudshoorn)

Tom Carbon 4

Kunst en Vliegwerk (Cromheecke + Letzer)
De laatste heruitgave en de reeks is weer compleet.

Ype 5

Uit! (Driessen)

SYNDIKAAT

BunBun 2

Oh No, Not Again (Baay)
In *BunBun* spoken venijnige konijnen rare dingen uit. Geweld en seks zijn weerkerende thema's.

Kapitein Salami

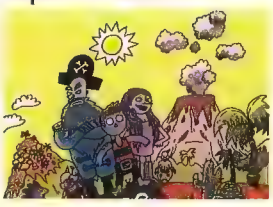

De Schat van Salami (van Barneveld)
Het eerste lange verhaal van Rob van Barneveld, die ons even goed aan het lachen weet te brengen als te verbazen met zijn atypische gevoel voor humor in *Rood Gras*. In zijn versie van *Schateiland* verwerkte hij robots en heksen. Dat wordt lachen!

Otto 2

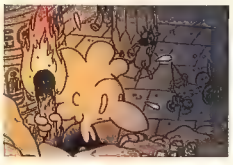

Op Hete Kolen (De Decker)
Voor dit album kon uitgeverij Syndikaat subsidies loskrijgen bij het Vlaams Fonds voor de Letteren waardoor een grotere oplage mogelijk is. Mag wel, want Otto (en tekenaar Frodo) zijn het ontdekken meer dan waard.

UITGEVERIJ DE BOEMERANG

The Champions 23

(Gürsel)
Gags over voetballers, scheidsrechters, trainers en supporters. De perfecte mix voor wie strips en voetbal wil combineren. Al kunnen we het je niet aanraden tijdens een voetbalwedstrijd de strip te lezen.

BS UITGELEZEN

"Het belangrijkste is dat we geen Jacobs willen maken maar wel een Blake en Mortimer!"

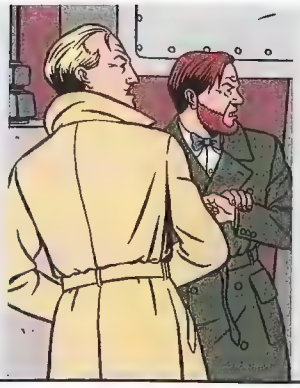

Interview Juillard en Sente

blz. 60

Louterende roadtrip

Mick, een dertiger zonder enige ambitie in zijn leven en zijn verbitterde vader, weduwnaar Charles mijden elkaar jarenlang tot de dood van Micks oma hen weer samenbrengt. Ze laat een erfenis na waarmee Charles een wereldreis wil maken en hij vraagt zijn zoon mee. Aangezien er een vergoeding tegenover staat, besluit Mick op het aanbod in te gaan. Zo beginnen vader en zoon aan een roadtrip die hen naar alle plekjes brengt waar Charles herinneringen aan linkt uit zijn getrouwde leven. Naarmate de reis vordert, wordt de band tussen vader en zoon intenser. De tekenstijl van Frédérik Salsedo voelt in het begin wat vreemd aan. In zijn humorreeks *Ratafia* past een karikaturale stijl zeer goed maar in een verhaal met een ernstigere ondertoon is het even wennen. Scenarist Olivier Jouvray kon eerder al bekoren met zijn *Lincoln* en laat nu ook zien dat hij in staat is om een gevoelig thema in een strip om te vormen. Het heeft er jaren naar uitgezien dat deze strip nooit vertaald zou worden. De originele Franse versie verscheen immers al in 2010. Blij dat dit pareltje niet onvertaald is gebleven. (TV)

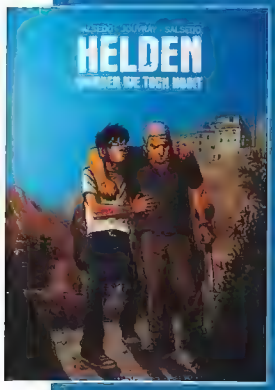

Helden worden we toch nooit
Tekst / tek : Jouvray / Salsedo
Biloan, 88 blz., HC 16,95 euro

Franka, de Jane Bond van de stripwereld

Na haar tragische liefdesperikelen met Rix die een reeks van tweemaal drie albums doorspekten (van album 14 t/m 21) heeft Kuijpers eindelijk een verhaal gemaakt dat niet vervolgt. De lezer moet bijgevolg geen jaren wachten om het vervolg en einde te kennen. Het betreft hier wel twee kortere verhalen die vervolgen in één album. We vinden onze heldin terug op een zwoele zomeravond op wandel op het Leidseplein met haar hondje Bars. Op dat moment wordt een jonge vrouw ontvoerd en Franka, die getuige is van deze misdaad, grijpt natuurlijk onmiddellijk in. Hoe kan het ook anders? Dankzij haar deductievermogen en ook dankzij vrij recente communicatiemiddelen (bv. iPad) slaagt ze er in om het slachtoffer op te sporen. Na een adembenemende rit met de Mini Cooper S van dat slachtoffer, waarvan de tekeningen zo zouden kunnen gebruikt worden in een reclamefolder van het model, kan ze met de iet-

KLOKKENLUIDER IN DE KERK

Het heeft een tikkeltje langer geduurd alvorens het 23ste album van de avonturen van J.K.J. Bloks in de boekenrekken lag maar misschien wachtte Alain Dodier (en Dupuis) tot in 2012 omdat zijn held dat jaar 30 jaar bestond. Toen ik Dodier interviewde voor *BS Magazine* in het voorjaar van 2009 had hij wel wat last van gewrichtspijn in zijn bovenste ledematen maar hij zou later in het jaar een kuur van thalassotherapie volgen die dat probleem moest verhelpen. Hij werkte toen aan de laatste platen van het 21ste album van J.K.J. Bloks en vertelde dat hij zijn inspiratie gewoon uit de dagelijkse faits divers haalde. Er zijn dus gewone kleine gebeurtenissen uit de krant die hem plots opvallen en inspireren, voor *Post Mortem* heeft hij het bekend thema van de 'klokkenluider' gebruikt maar ook een nieuw intiem element want we leren de dood gewaande vader van Elisabeth Kalouguine, bijgenaamd Babette, het eeuwig liefje van Jerome, kennen. Het begint allemaal met brieven van een anonieme klokkenluider aan sommige prominenten van de parochie van vader Arthur, de plaatselijke priester en goede vriend van Jerome, waarin ze aangemaand worden om een fikse som te schenken aan de parochie om het kerkorgel te laten herstellen. Doen ze het niet dan zal een héél vervelend feit over hen publiek bekend gemaakt worden, chantage dus, maar wel voor het goede doel... Aangezien vader Arthur verveeld is met deze zaak en tevens verdacht wordt, schakelt hij zijn vriend Jerome in om deze lastige kwestie op te lossen. Ongeveer op hetzelfde tijdstip staat de vader van Babette plots op een mooie namiddag voor haar deur. Hij heeft haar en haar moeder kort na haar geboorte in de steek gelaten.

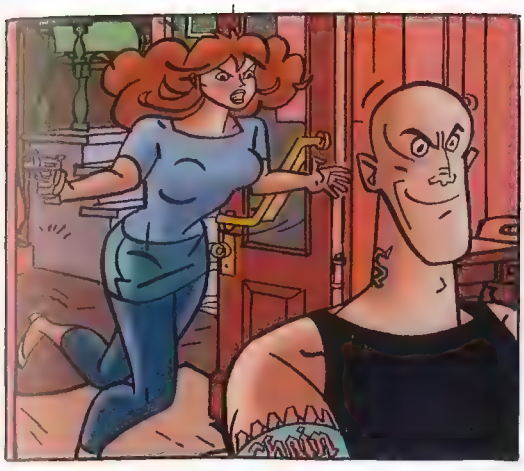

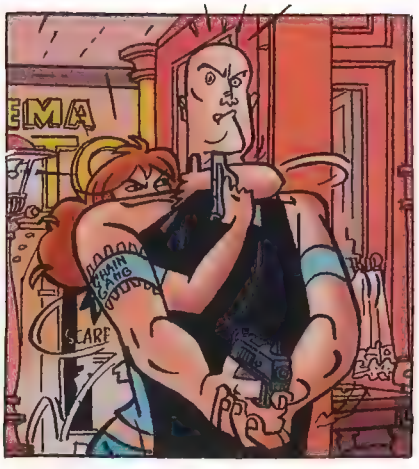

Franka n° 22:
Onderwereld
Tekst / tek: Henk Kuijpers
Franka Uitgeverij, 51 blz., SC: 8,95 euro

wat afgedwongen hulp van een vrouwelijke politie-inspecteur (een kennis uit album nr. 16 die net zoals album nr. 17 nergens meer te vinden is) een bende plaatselijke misdadigers oprollen. Maar daar eindigt dit verhaal niet want de huishoudster van de gangsters zint op wraak. Heel subtiel wordt Franka enige tijd later in de val gelokt in Duitsland. Haar tien jaar jonger zusje, of liever halfzusje, die we sedert album nr.20 kennen en die nu een mooie puber geworden is, vergezeld haar in de tweede helft van dit avontuur. De manier waarop Franka uit de vergeetput, waarin de booswichten haar achtergelaten hebben, geraakt en aan de dood ontsnapt is wel lichtjes ongeloofwaardig. Maar ja, ze is nu eenmaal de Nederlandse 'Jane Bond' geworden! Al bij al een mooi album met heel veel details in de klare lijn tekeningen zoals we het al jaren gewoon zijn van Henk Kuijpers. Ik vermoed dat hij zelf wel eens met een Mini Cooper gereden heeft of dat hij toch goesting had om er eentje aan te schaffen gezien de fraaie tekeningen van deze auto. Verder is het draaien van een film in Amsterdam een excuus om opnieuw heel mooie oldtimers in beeld te brengen net als de levering van de Thunderbird uit de jaren zestig aan het Wirtschafswunderwagen Museum in Hellstein. Dat het openingsmechanisme van een geheime gang ongeveer 900 jaar later nog werkt bewijst het vakmanschap van de toenmalige ambachtslieden. Het einde is nogal gewelddadig, maar de moraal is zoals gewoonlijk gered. Het is altijd een plezier om de mooie gedetailleerde, maar soms wat drukke tekeningen van Henk Kuijpers te mogen aanschouwen, zijn verhalen blijven steeds spannend, zijn heldin wordt er steeds mooier op en ze is Rix bijna vergeten, een aanrader dus! (AR)

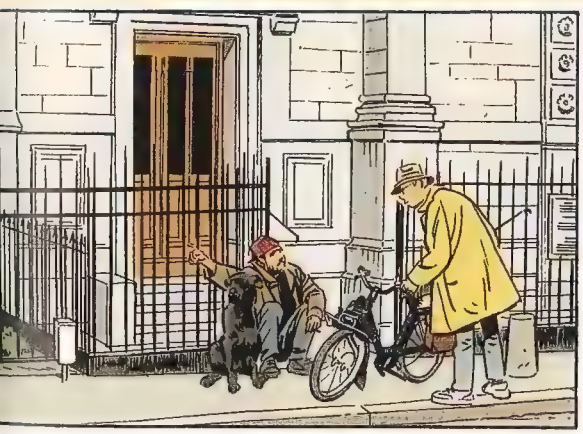

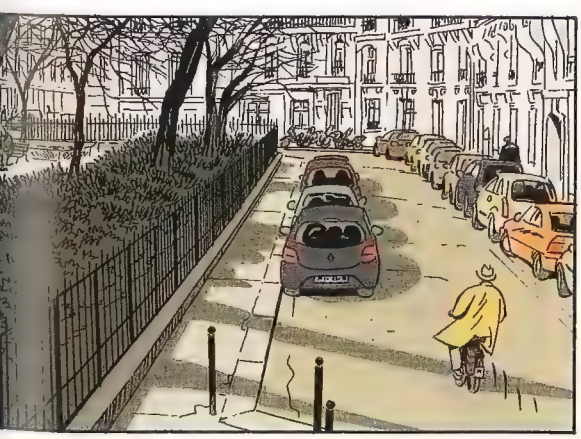

Daarbij is later gebleken dat hij een oplichter was en zijn vrouw heeft moeten opdraaien voor een berg achtergelaten schulden. Toen ze in financiële moeilijkheden geraakte ten gevolge van het wangedrag van haar ex-man werd ze ziek van verdriet en stierf.
Dodier is nog een tekenaar van de 'oude school' die vanuit zijn appartement, met zicht op de Noordzee, werkt met papier, potlood en gom. Alhoewel hij (bijna) altijd voor Dupuis werkte leunt zijn stijl meer aan bij de klare lijn van de collega's van het weekblad Kuifje. Zijn tekeningen worden steeds 'klaarder' en beter eigenlijk. Dit verhaal is niet echt spannend maar wel vrij sentimenteel aangezien Babette opnieuw bedrogen wordt door haar vader die nog maar eens op een verkeerde manier uit haar leven verdwijnt. Kortom de manier waarop J.K.J. Bloks zijn onderzoek leidt en vooral de manier waarop hij de zaak oplost blijft excentriek maar steeds plezant en alhoewel het er deze keer vrij kalm aan toe gaat (geen gestolen Solex!) is het een goed verhaal, vooral door het plots opduiken van de vader van Babette (in eerdere albums hadden we de moeder en de vader van Jerome reeds leren kennen). Benieuwd of hij ooit opnieuw zal opduiken in een later verhaal? De cover is sedert vorig album in een nieuw, moderner zwart kleedje gestoken... het steekt wel af in de boekenkast bij de 21 vorige albums uit de reeks "repérages" van Dupuis! (AR)

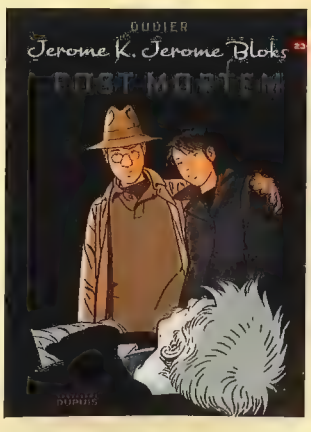

Jerome K. Jerome Bloks n° 23: Post mortem
Tekst / tek : Dodier
Dupuis, 48 blz., SC: 6,95 euro

Aquareltekeningen op hoog niveau

Halverwege de jaren zeventig komt de novice Gabriël de la Serna in Nicaragua terecht waar volop een revolutie aan de gang is. Priester Rubén vraagt hem of hij een fresco kan aanbrengen in de kerk. Schilderen is immers Gabriëls grote liefde. Vanop zijn stelling observeert Gabriël het doen en laten van de dorpsbewoners. Lepage's kleurengebruik en -palet staan hier op een absoluut hoogtepunt. Het blauw van de nachtelijke scènes, het geelgroen voor de broeierige, plakkerige sfeer in het woud... alles in dit verhaal ademt sfeer uit. Tevreden zijn we dus dat uitgeverij Dupuis beide albums, waarvan een deel was uitverkocht, nu gebundeld heeft in deze mooie integrale. Jammer dat er geen extraatje is toegevoegd. Dat zou bij een integrale uitgaven toch best mogen. (TV)

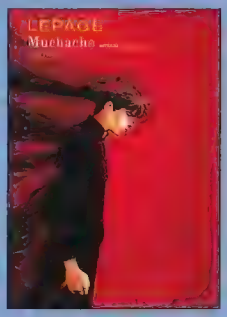

Muchacho – integrale versie
Tekst / tek. : Emmanuel Lepage
Dupuis, 184 blz., HC: 24,95 euro

JONES IN HANDEN VAN DE TALIBAN

Ik heb altijd een zwak gehad voor de knappe Jones uit de reeks *XIII*. De manier waarop ze op de cover vanachter tralies de lezer aankijkt, is voor velen wellicht voldoende om het album te kopen. Jones dient als lokaas voor XIII, die in Frankrijk verblijft bij markies Armand de Préseau en Betty Barnowsky. En het plannetje lukt. XIII reist samen met generaal Carrington af naar Banitsjistan om Jones te bevrijden. Tekenaar Jigounov bewijst zich een meester in het tekenen van helikopters, tanks en indrukwekkende skylines. Ook zijn personages zet hij knap neer. Het houterige van zijn voorganger William Vance is er nog maar in veel mindere mate. Op een of andere manier zit er meer schwung in zijn tekeningen. Seizoen twee is met dit tweede album definitief uit de startblokken geschoten. (TV)

XIII n° 21: Het lokaas
Tekst / tek : Sente / Jigounov
Dargaud, 48 blz., SC: 6,95 euro / HC: 12,95

GRAPPEN EN GROLLEN

In het langere verhaal, waar de *Kleine Robbe*-albums traditioneel mee beginnen, krijgen we meer informatie over de woelige jeugd van Vader Angelusse. De gags bieden het oude, vertrouwde recept aan van de schelmstreken van Robbe en zijn vrienden. Turnleraar Meneer Peuk is vaak aanwezig in dit album. Zo leren we dat hij aan arachnofobie lijdt en zien we hoe hij voortdurend in aanraking komt met de politie. Robbe blijft op vrijersvoeten en wil zijn geliefde Suzanne op een wel heel bijzondere plaats een aanzoek doen. Rechtsonderaan elke grap staat een piepklein zwart-wit-tekeningetje dat à la Franquin voortborduurt op de grap. De moeite om die na elke pagina eens te bekijken. Geen minpunten dan? Toch wel: de knappe juffrouw Cijfer komt nergens voor in dit album. (TV)

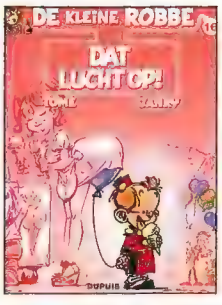

De Kleine Robbe n° 16: Dat lucht op !
Tekst / tekeningen: Tome / Janry
Dupuis, 48 blz., SC: 5,95 euro

TWEEMAAL THORGAL

Kriss van Valnor krijgt een pijl in haar hartstreek en zal enkel overleven als ze snel een daad stelt die past bij een volwaardige en gedistingeerde koningin. Voor een op wraak beluste vrouw met een aangeboren talent voor slechte daden, is dit geen lachertje. Ook in deze parallelreeks duiken verwijzingen op naar albums uit de 'hoofdreeks'. Je voelt als lezer bijna letterlijk hoe tijdsprongen uit de hoofdreeks door dit soort albums worden opgevuld. Rasechte *Thorgal*-fans kunnen alleen maar blij zijn met een reeks als *De Werelden van Thorgal*, want zij kunnen zo drie albums per jaar lezen van hun favoriete reeks. Deze spin-offs stofferen het universum dat Rosinski en Van Hamme ruim dertig jaar geleden hebben geschapen. Tekenaar De Vita brengt het er ook nu uitstekend van af. Vooral de close-ups van de personages doen denken aan de *Thorgal*-albums van de jaren tachtig. Alleen in zijn decors vind ik hem vaak nogal slordig. Ook figuren die op de achtergrond getekend zijn, komen soms over als haastig getekend. Maar dat is dan ook écht detailkritiek. (TV)

De Werelden van Thorgal:
Kriss van Valnor n° 3:
Een koningin waardig
Tekst / tek : Sente / De Vita
Le Lombard, 48 blz.,
SC: 6,95 euro / HC: 12,95

Dit buiten reeks-album geeft tekst en uitleg bij het ontstaan van de parallelle reeks *De Werelden van Thorgal*. Eerst komt tekenaar Rosinski aan het woord, bij wie het idee ontstaan is om een reeks te scheppen die bepaalde fases in Thorgals leven in beeld brengen. Na Rosinski worden achtereenvolgens nieuwe scenarist Sente, tekenaars Giulio De Vita en Roman Surzhenko en scenarist Yann aan het woord gelaten. Veel meer dan een interviewboek voorzien van heel wat illustraties, coverstudies en schetsen is het dus niet. Onmisbaar hebbeding voor de vele fans maar geen *must have*. Ik had er eigenlijk meer van verwacht. (TV)

Tekst / tek: Sente, Yann / Rosinski, De Vita, Surzhenko
Le Lombard, 48 blz.,
SC: 6,95 euro / HC: 12,95

INDOCTRINATIE IN RUSLAND

Wanneer Viktor Gorski zijn schoolvriendinnetje Agata wil kussen tijdens een propagandafilm over Stalin, wordt de vertoning stilgelegd. De kleine Viktor wordt op het matje geroepen bij de schooldirecteur. Daar volgt een regelrecht kruisverhoor. De directeur vermoedt immers dat Viktors papa gedichten schrijft die illegaal in het buitenland gepubliceerd worden en dat vanuit het buitenland strips naar Rusland overwaaien. Wat niet door de beugel kan voor het autoritaire schoolhoofd. Alles wat maar een beetje 'anti-Stalin' ruikt, zorgt voor commotie. Klinkt allemaal zwaar maar toch is dit album leesvoer voor een breed publiek. De kinderlijk naïeve tekeningen van Sandrine Revel zorgen ervoor dat dit album geen moeilijk te verteren verhaal is. Scenarist Marzena Sowa bewijst dat ze via een toegankelijk verhaal een politieke situatie kan aanklagen. Dat deed ze ook al met de onderschatte reeks *Marzi*. Waarvan jammer genoeg slechts een deel vertaald werd naar het Nederlands. (TV)

Zoen niet zomaar iemand
Tekst / tek : Savoia / Revel
Blloan, 96 blz., HC: 19,95 euro

WIE IS NU ZIJN ECHTE VADER?

De Schorpioen tracht nog steeds de waarheid over de tragische dood van zijn moeder te achterhalen. In het vorige album konden we zien hoe de Schorpioen zich verbergt achter het masker van Rochnan, leider van de krijgsmonniken. In deze vermomming hoort hij dat Trebaldi niet zijn biologische vader is. De hoogste tijd dus om uit te zoeken wie dan wel zijn vader is. Scenarist Desberg en tekenaar Marini brengen de tweestrijd tussen de Latals en de Trebaldi's heel spannend in beeld. Het verhaal dendert vooruit als een op hol geslagen hogesnelheidstrein. Het tekenwerk van Marini is traditiegetrouw van een hoog niveau. Vooral de setting in en rond de Sint-Pietersbasiliek waar de duels worden uitgevochten, maakt dit album tot een lust voor het oog. De cliffhanger op het einde doet reikhalzend uitkijken naar deel elf. (TV)

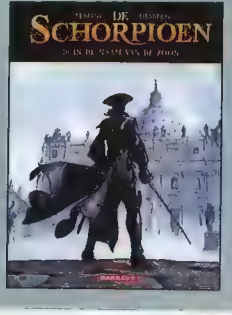

De Schorpioen n° 10:
In de naam van de zoon
Tekst / tek : Desberg / Marini
Dargaud, 48 blz., SC: 6,95 euro

Eind 2012 verscheen weerom een gloednieuw *Blake en Mortimer*-album. In *De Eed van de vijf lords*, laat het auteursduo Yves Sente en André Juillard de bekende helden van Edgar P. Jacobs terugkeren naar hun vertrouwde Engeland. Een bewuste keuze?

VIJFDE EERB

INTERVIEW: SCENARIST YVES SENTE EN TEKENAA

DOOR **TOM VERMEEREN** EN **GERT BUSSENS**

"Toch wel", vertelt scenarist Yves Sente in de Brusselse Galeries Champaka waar een expositie doorging van schetsen en originelen uit hun nieuwste album. "Als het definitieve scenario klaar was, zijn André (Juillard, nvdr) en ik enkele dagen naar Oxford gegaan. Ter plekke hebben we het scenario hier en daar nog wat aangepast of verfijnd. We namen veel foto's die ons bij het uitwerken van het verhaal van pas kwamen."

Juillard: Tegenwoordig kan je wel veel op internet vinden. Maar als je ter plaatse bent, voel je toch nog meer hoe je bepaalde 'gaten' in het scenario kan opvullen. Ik vond het vooral interessant om zelf rond te lopen in het Ashmolean Museum. We hadden veel scènes voorzien in de zalen van het museum. Het was dan ook interessant om ter plaatse te kiezen welke objecten ik in de verschillende zalen zou tekenen. Zo waren we allebei onder de indruk van de zaal waar oude violen werden tentoongesteld. Daar is dan ook het idee ontstaan om één van de sleutels te verstoppen.

Yves Sente en André Juillard in Oxford

ETOON AAN E.P. JACOBS

NDRÉ JUILLARD OVER HET NIEUWSTE *BLAKE EN MORTIMER*-ALBUM

Het nieuwste verhaal begint met een flashback waarin het personage van Lawrence of Arabia centraal staat. Mogen we het een première noemen dat een historisch personage opduikt in *Blake en Mortimer*?

Sente: Toen Jacobs in de jaren vijftig en zestig zijn verhaal vertelde, situeerde hij al zijn ideeën in het heden. Vandaag de dag spelen de albums van *Blake en Mortimer* zich af in het verleden. Vandaar dat bij mij het idee ontstond om historische personages in het verhaal te laten meespelen. Thomas Edward Lawrence is vooral bekend als kolonel tijdens de Eerste Wereldoorlog. Maar hij was ook een getalenteerd schrijver en archeoloog. Hij slaagde erin om veel financiële steun van de Britten te krijgen om zo een efficiënt guerrillaleger te vormen in de Arabische gebieden.

Hij behaalde enkele overwinningen maar keerde toch verbitterd terug naar Groot-Brittannië. Er kwam immers geen onafhankelijkheid voor de Arabieren. Groot-Brittannië en Frankrijk verdeelden achteraf alle overwonnen gebieden. Een ontgoochelde Lawrence wilde een subversief boek schrijven over al deze wantoestanden. De Britse contraspionage kreeg lucht van dit plan en wilde met alle middelen voorkomen dat dit boek er zou komen... Een mooi vertrekpunt voor een verhaal, vind je niet? *(mysterieuze glimlach)*

De decors ogen heel realistisch en zitten vol details. Schilderijen aan de muren, al dan niet toevallige voorbijgangers...

Juillard: Ik houd er inderdaad van om gebouwen, decors tot in het kleinste detail te laten

Eerbetoon aan overleden Moebius

"Het belangrijkste is dat we geen Jacobs willen maken maar wel een Blake en Mortimer!"

kloppen. Het verhoogt de authenticiteit van een verhaal. Dat vind ik heel belangrijk. *(neemt het album vast en begint te bladeren)* Soms ontstaat een knipoog of cameo ook heel toevallig. Toen ik pagina 44 en 45 tekende, vernam ik het trieste nieuws van de dood van tekenaar en collega Jean Giraud. Ik besloot als een soort eerbetoon een schilderij te verwerken met een Moebiusring (Moebius is een alter ego van Jean Giraud, nvdr.) en ook zijn beroemdste personage Mike Blueberry loopt op deze pagina's rond. Al zullen wellicht niet veel lezers die twee verwijzingen hebben opgemerkt. Bij deze is dit geheimpje prijs gegeven. *(minzame glimlach)*

In de geest van Edgar P. Jacobs werken is dat niet bijzonder moeilijk? Er zijn toch heel veel regels waaraan je je moet houden?

Sente: Er is inderdaad een kader waarbinnen je je verhaal moet situeren. De vertelstijl van Jacobs moet bewaard blijven. De elegantie in het taalgebruik wilde ik ook behouden. En uiteraard zijn er kleine details die gerespecteerd moeten blijven. Zo spreken Blake en Mortimer elkaar aan in de beleefdheidsvorm, Mortimer drinkt altijd whisky en Blake houdt meer van sherry. *(lacht)* Toch vind ik dit universum allesbehalve verstikkend. Ik beschouw het eerder als een uitdaging om een kruising te vinden tussen de vertel- en tekenstijl van Jacobs en de onze. Zowel André als ik zijn ons hele leven al dol op de verhalen van *Blake en Mortimer*. Dus is het juist stimulerend om een mix te vinden tussen beide werelden. Het belangrijkste is dat we geen 'Jacobs' willen maken maar wel een 'Blake en Mortimer'! *(lacht)* Ik ben al lang fan van deze reeks en vind het dan ook heel aangenaam om zelf een verhaal te kunnen schrijven. Het is voor mij een uitdaging om een verhaal te schrijven dat zich afspeelt in die typische sfeer die ik me nog herinner uit mijn kindertijd.

Juillard: Soms horen we dat de rol van vrouwen in de recent verschenen albums opvallend groter geworden is. Dat vind ik logisch. Indien Jacobs nu nog zou leven dan zou hij ongetwijfeld ook veel meer vrouwelijke personages laten opduiken.

Het valt inderdaad op dat Blake en Mortimer in de voorbije albums veel menselijker geworden zijn. Het zijn geen papieren personages meer.

Sente: Dat klopt. Dat was ook een bewuste keuze. Het is nodig dat de reeks evolueert

35 JAAR LATER LIJKEN DE GEESTEN VAN THOMAS LAWRENCE EN ALISTER LAWLESS OP TE DUIKEN IN DE SNEEUWJACHT DIE WOEDT BOVEN DE DAKEN VAN DE UNIVERSITEITSSTAD OXFORD.

en zich moderniseert. Daarom zijn we ook in het verleden van Blake en Mortimer gedoken. Jacobs heeft in zijn albums best veel pistes open gelaten en die kunnen wij nu bewandelen. In *De Sarcofagen van het 6de continent* doken we voor het eerst in het verleden van Blake en Mortimer. Dat beviel ons zo goed dat we dat ook voor ons nieuwste album gedaan hebben.

Kunnen jullie beschrijven hoe jullie samenwerking verloopt?
Sente: In het begin maken we altijd tijd voor een discussie- en brainstormmoment. We beginnen enkel aan een nieuw verhaal als we allebei enthousiast zijn. Alle losse ideeën worden door mij verzameld. Dan maak ik een eerste synopsis die ik doorstuur naar André (Juillard, nvdr.). Dan volgt er feedback. Met die reacties ga ik dan weer aan de slag. Daarna volgt een tweede, aangepaste synopsis. Pas als er geen vragen meer komen van André, kan ik aan de definitieve pagina-opbouw beginnen. Per plaatje noteer ik hoe ik het verhaal zie. Maar ook tijdens het uittekenen van het verhaal blijft er contact tussen ons. We mailen en bellen heel vaak met elkaar.

In 2000 verscheen jullie eerste album van *Blake en Mortimer*. Vinden jullie dat er sprake is van evolutie?
Juillard: Oh ja, absoluut. Ik vind dat je in *Het Voronovcomplot* nog goed kan zien dat ik nog niet zo vertrouwd was met de stijl van Jacobs. Mijn personages leken toen nog heel houterig. Ik vond het best moeilijk om de personages naar mijn hand te zetten. Vooral de gezichten van Blake en Mortimer vind ik niet echt geslaagd in ons eerste album. Gelukkig heb ik inmiddels veel bijgeleerd. *(lach en knipoog)* Nu voel ik dat ik gevonden heb hoe ik een *Blake en Mortimer*-verhaal kan tekenen vanuit respect voor Jacobs' werk en tegelijk ook vanuit een zekere vrijheid van mezelf.

Er zijn nog andere duo's die verhalen van *Blake en Mortimer* maken. Overleggen jullie met hen?
Sente: Overleg moet er zijn. We moeten er immers over waken dat we de coherentie behouden en geen tegenstrijdigheden doen ontstaan. Voor ik aan een nieuw verhaal begin, besteed ik veel tijd aan het herlezen en uitpluizen van de bestaande albums. Het is immers niet simpel om de juiste chronologie te volgen. Je moet je voortdurend afvragen of het wel kan dat een bepaald personage dat ik wil laten opduiken een ander personage ontmoet? Het is een arbeidsintensief werkje maar voor een nostalgisch lezer als ik is dat net een groot plezier. *(brede lach)* Overleg is dus inderdaad nodig. Maar we zijn allesbehalve concurrenten. Integendeel, we hebben één ding gemeen. We werken allemaal in de geest van Jacobs vanuit een diep respect voor hem.

Het gaat om een oude viool, maar daar ziet u een Stradivarius die een vermogen waard is. Als ik de dief was, dan had ik die meegenomen!
Heel eigenaardig...

Van links naar rechts:

Het dak van het Ashmoleon museum getekende versie en gefotografeerd door Sente

Vioolzaal in het Ashmoleon museum getekende versie en gefotografeerd door Sente

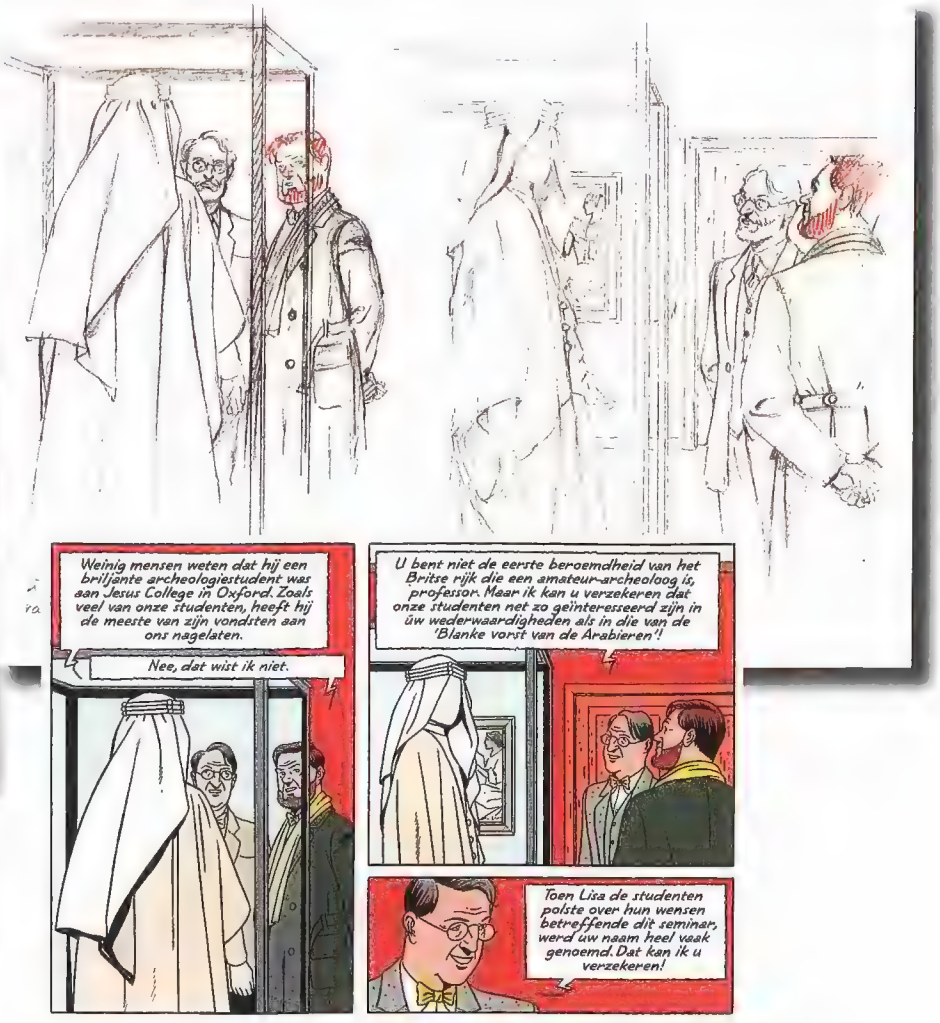
Weinig mensen weten dat hij een briljante archeologiestudent was aan Jesus College in Oxford. Zoals veel van onze studenten, heeft hij de meeste van zijn vondsten aan ons nagelaten.
Nee, dat wist ik niet.
U bent niet de eerste beroemdheid van het Britse rijk die een amateur-archeoloog is, professor. Maar ik kan u verzekeren dat onze studenten net zo geïnteresseerd zijn in uw wederwaardigheden als in die van de 'Blanke vorst van de Arabieren'!
Toen Lisa de studenten polste over hun wensen betreffende dit seminar, werd uw naam heel vaak genoemd. Dat kan ik u verzekeren!

Lawrence of Arabia foto van echte kostuum gemaakt door Sente, voorstudie en defintieve versie

Wat is jullie favoriete album van *Blake en Mortimer*?
Sente: Als kind was ik dol op *Het Mysterie van de Grote Piramide* en *Het Gele Teken*. Als kind heb ik in bed die strips bijna kapot gelezen. De rillingen liepen me over de rug bij de spannende scènes. Dit zijn echt heel nostalgische herinneringen. De sfeer, het kleurgebruik, de spanning... dit album toont een Jacobs op het hoogtepunt van zijn kunnen.
Juillard: Als kind was mijn absolute favoriet *SOS Meteoren*. Vooral de algemene sfeer vond ik super. Het is een donker album. Het is koud, het regent of sneeuwt bijna de hele tijd. Heel sterk in beeld gebracht. Op latere leeftijd ging mijn voorkeur vooral naar *Het Gele Teken*. Ik heb altijd een zwak gehad voor de klare lijn van Jacobs en Hergé. Ik werk zelf ook het liefst op die manier.

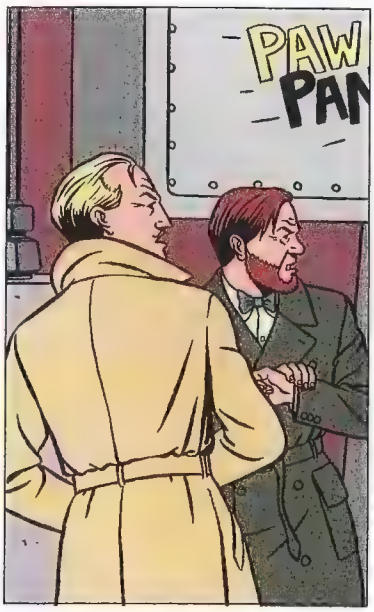

Hebben jullie eigenlijk een lievelingspersonage?
Juillard: Ik heb het nogal voor Olrik. Al doet hij in dit verhaal jammer genoeg niet mee. *(gulle lach)* Ik teken Olrik heel graag. Vooral wanneer hij uit zijn rol van slechterik valt en zijn nederlaag moet toegeven. Tussen Blake en Mortimer zou ik echt niet kunnen kiezen. Ik houd vooral van scènes waarbij ik beiden kan tekenen. Ik voel me met allebei even veel verbonden.
Sente: Ik deel dezelfde mening. Als ik mijn verhaal schrijf, kruip ik echt in de huid van elk personage. En dat doe ik niet alleen voor Blake, Mortimer of Olrik maar ook voor nevenpersonages. Zo kan je ze pas een echte persoonlijkheid meegeven.

Wat zijn jullie volgende projecten?
Sente: Ik blijf verhalen schrijven voor de hoofdreeks van *Thorgal* en *De Werelden van Thorgal*. Ook met *XIII* wil ik nog een tijd verdergaan. En uiteraard hoop ik dat er nog albums van *Blake en Mortimer* zullen volgen. Het is nu toch een historische reeks geworden dus alle ingrediënten zijn aanwezig opdat ze nog heel lang avonturen kunnen beleven.
Juillard: Momenteel werk ik aan een vervolg van *Wuivende Veder*. Het zal geen nieuwe cyclus worden maar wel een dik oneshot.

Weer iets om naar uit te kijken!

Blake & Mortimer 21:
De eed van de vijf lords
André Juillard & Yves Sente
Uitgeverij Dargaud-Lombard
8,95 euro

TEKENINGEN: KRISTOF FAGARD
TEKST: KURT MORISSENS

KREO'S KIJK OP DE WERELD

Kreo alias Kristof Fagard is eminent medewerker aan de populaire stripreeks *De Kiekeboes* en dat doet hij goed. Dat hij kan tekenen, bewijst hij elke dag door Twitter- en Facebookgewijs zijn schetsjes, doodles en andere pareltjes aan de mensheid te tonen. Zonde vonden wij dat alleen de virtuele mensheid kan genieten van zoveel talent en dus reserveren wij vanaf nu graag een pagina voor de striptekenaar waarin hij zijn licht laat schijnen op enkele opmerkelijke, leuke, vreemde en fijne gebeurtenissen van de afgelopen maanden.

15 januari 2013

Patrick Van Gompel kent menig mens van zijn reportages voor het VTM-nieuws. Gewapend met helm en kogelvrije vest – althans dat hopen wij toch – trekt de onverschrokken reporter oorlogsgebied in om zo de Vlaamse televisiekijker op de gruwel van oorlog te wijzen. Van Gompel werd op 15 januari 56 jaar. De man die strips hoog in het vaandel draagt en jarenlang de Turnhoutse stripdagen mee organiseerde mag er minstens 56 jaar bijdoen. En wij zien hem liever een tomaat interviewen, die wegens de plotse sneeuwval met uitsterven is bedreigd, dan hem te zien wegspringen voor een of andere granaataanval.

6 januari 2013

De manga-reeks *Fist of the North Star*, geschreven door Buronson en getekend door Tetsuo Hara verscheen 30 jaar geleden voor het eerst in het magazine *Weekly Shonen Jump*. Uiteindelijk verschenen er 245 hoofdstukken in vijf jaar tijd. In een post-apocalyptische wereld vernietigd door een nucleaire oorlog maken we kennis met Kenshiro, een krijger die gespecialiseerd is in de krijgskunst Hakuto Shinken. Kenshiro gebruikt zijn uitstekende vechttalent om de zwakkeren in de maatschappij te verdedigen maar ook om zijn rivalen, die even bedreven zijn in de edele kunst van het vechten, uit te schakelen. De populaire manga werd uiteraard ook – tot tweemaal toe – ook in tekenfilmversie uitgebracht.

30 december 2012

Ridder Marc Sleen mocht op 30 december 2012 negentig kaarsjes uitblazen. Zijn verjaardag zorgde voor een opleving van Sleen-interviews. Krantenpagina's werden gevuld met verjaardagswensen voor de stripgrootmeester, cameraploegen stonden in bosjes in de rij om de ouwe stripreus te interviewen en de vraag naar een nieuwe *Nero* werd weer iets harder gesteld. En laten we duidelijk zijn, al die aandacht is meer dan verdiend! 90 jaar word je immers niet elke dag.

Geïnteresseerd in een gelegenheidskaartje getekend door Kreo of zin in nog meer pareltjes van Kreo? volg hem via twitter @kreo_d15 of via zijn Facebookpagina https://www.facebook.com/kristoffagard ❖ contact: kfagard@me.com

Als gevolg van zijn overstap in 1965 van Het Volk naar de Standaardgroep verschenen de *Nero*-albums van Marc Sleen niet langer bij Uitgeverij Het Volk maar bij Standaard-Boekhandel. De tekenaar ontwierp een lay-out voor de nieuwe reeks albums (zie ook *BSM 104* uit 2001) maar zijn nieuwe uitgeverij negeerde die en gebruikte een lay-out gelijkaardig aan die van haar andere reeksen zoals *Biggles* en *Karl May* (Studio Vandersteen) en *Kari Lente* (Bob Mau). Tussen 1965 en 1967 verschenen in die vormgeving negen Neroalbums (verhalen 55 – *Het Bobo beeldje* t.e.m. 63 – *De Kouwe Kwibus*): ongekleurd en met niet geplastificeerde kaft.

DOOR **YVES KERREMANS**

Ter gelegenheid van de "dubbele verjaardag 20-100" ("20ste verjaardag van Nero en het 100ste album van Marc Sleen") bracht Standaard-Boekhandel vanaf 1968 de albums uit met een geplastificeerde kaft en met gekleurd binnenwerk. Meteen de aanleiding om de prijs te verhogen van 20 frank naar 35 frank.

Arthur de Vetvogel was het eerste Nero-album dat in die vorm verscheen: op de achterkaft van het album werd dat uitvoerig in de verf gezet. En in de kranten van de Standaardgroep verschenen advertenties die dat jubileumalbum aanprezen. In 1968 was de 20ste verjaardag van *Nero* eigenlijk al een jaar voorbij. En ook hoe de uitgeverij aan 100 albums kwam is onduidelijk: met 64 Neroalbums, 5 albums van *Oktaaf Keunink*, 10 albums van *Piet Fluwijn en Bolleke*, 10 van *De Lustige Kapoentjes*, 1 van *Doris Dobbel* en 1 van *De Ronde van Frankrijk* staat de teller in 1968 niet op 100 maar 'slechts' op 91 albums...

"De uitgeverij hield blijkbaar van jubilea want in 1970 verscheen het 'jubileum-stripverhaal' De Dolle Dina's"

De uitgeverij hield blijkbaar van jubilea want in 1970 verscheen het 'jubileum-stripverhaal' *De Dolle Dina's*: '40 bladzijden in veelkleurendruk + glimmend kaft' voor 35 fr. In een grote krantenadvertentie had men het over een jubileum omdat Marc Sleen 'sinds 25 jaar de spannende avonturen van Nero & Co tekent (en schrijft)'. De uitgeverij was ook bij deze gelegenheid niet sterk in rekenen: in 1970 tekende Sleen *Nero* 23 en niet 25

Boven en pagina 67: Albumreclames voor Arthur de Vetvogel (Het Nieuwsblad juni-juli 1968)

maak een verre reis met
NERO en MARC SLEEN in...

"ARTHUR, DE VETVOGEL"

Jubileumalbum-volledig in kleur
Prijs 35 fr: Overal verkrijgbaar

VOL SPANNING
& AVONTUUR...

is het nieuwste album van
Nero en Co
"ARTHUR, DE VETVOGEL"
Marc Sleen
Prijs: 35 fr - Overal verkrijgbaar
VOLLEDIG IN KLEUREN

Haast u!!!

om het nieuwste album van
Nero en Co (en Marc Sleen)
te bemachtigen.

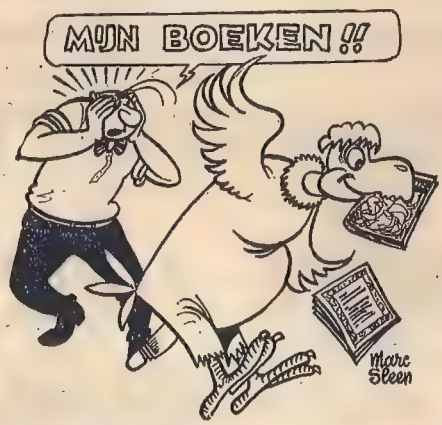

Prijs: 35 fr - VOLLEDIG IN KLEUREN
"ARTHUR, DE VETVOGEL"
OVERAL VERKRIJGBAAR

Het begon met een...

ei...

Jubileumalbum van de
avonturen van Nero en Co
(bestaan reeds 20 jaar)
"ARTHUR DE VETVOGEL"
VOLLEDIG IN KLEUREN
Prijs; 35 fr - Overal verkrijgbaar.

Boven: Ongeplastificeerde exemplaren van De Dolle Dina's (1970) en De Paprikanen (1971)

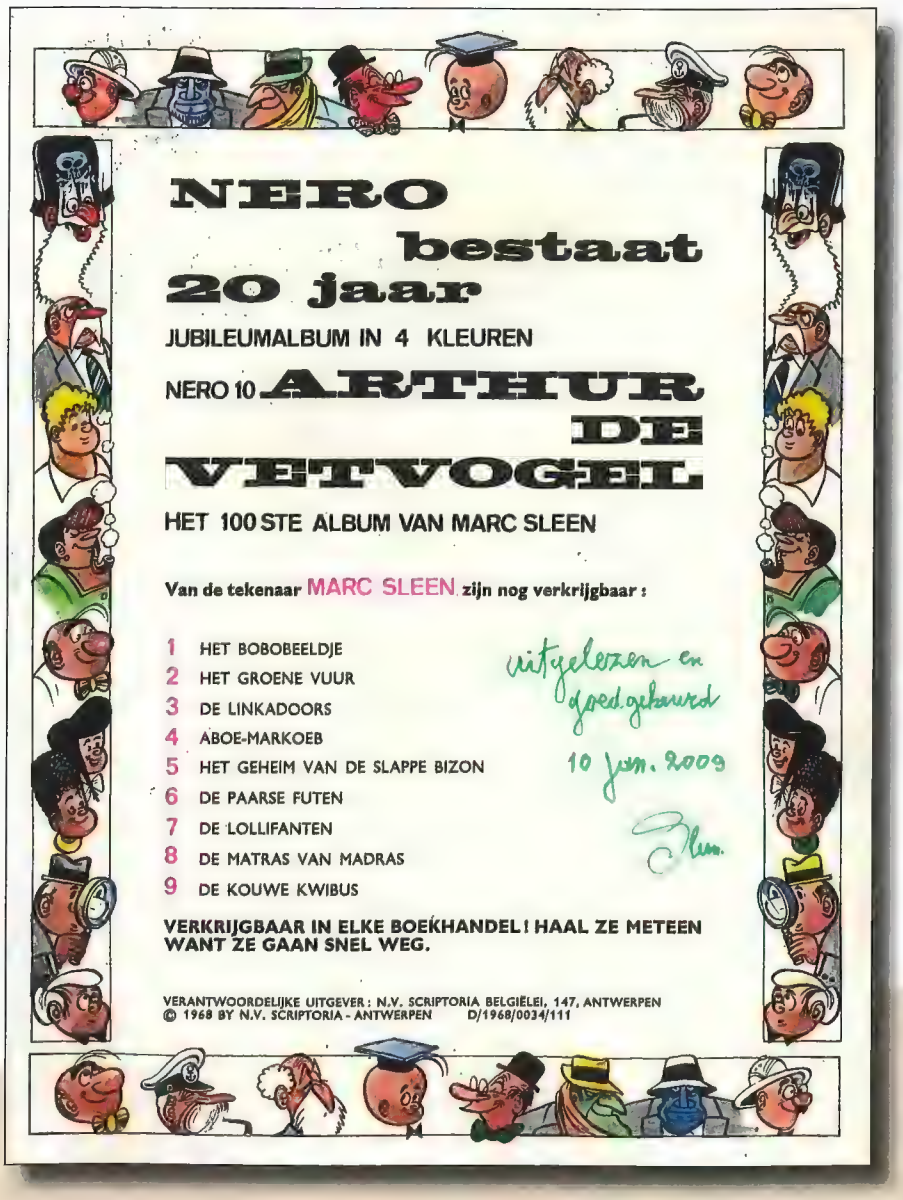
NERO
bestaat
20 jaar
JUBILEUMALBUM IN 4 KLEUREN
NERO 10 ARTHUR DE VETVOGEL
HET 100STE ALBUM VAN MARC SLEEN
Van de tekenaar MARC SLEEN zijn nog verkrijgbaar :
1 HET BOBOBEELDJE
2 HET GROENE VUUR
3 DE LINKADOORS
4 ABOE-MARKOEB
5 HET GEHEIM VAN DE SLAPPE BIZON
6 DE PAARSE FUTEN
7 DE LOLLIFANTEN
8 DE MATRAS VAN MADRAS
9 DE KOUWE KWIBUS
uitgelezen en goed gekeurd
10 jun. 2009
VERKRIJGBAAR IN ELKE BOEKHANDEL! HAAL ZE METEEN WANT ZE GAAN SNEL WEG.
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER : N.V. SCRIPTORIA BELGIËLEI, 147, ANTWERPEN
© 1968 BY N.V. SCRIPTORIA - ANTWERPEN D/1968/0034/111

jaar; de aankondiging van het eerste verhaal (toen nog *De Avonturen van Van Zwam*) verscheen namelijk op 2 oktober 1947 in de krant. In de bewuste advertentie was er geen sprake meer van de eerste negen albums bij Standaard Boekhandel. De verschijningsvorm van die eerste negen albums paste niet meer in het stripgamma van de uitgeverij en de albums werden op dat moment hoogst waarschijnlijk al niet meer aangeboden.

Tussen 1971 en 1973 worden uiteindelijk ook die eerste 9 albums in die nieuwe vorm (ingekleurd en geplastificeerde kaft) uitgebracht. Het is opvallend dat *Het Bobo beeldje*, het eerste album uit die reeks herdrukken een technisch probleem vertoont: de plastiek laag op de cover is bij veel exemplaren losgekomen; waarschijnlijk het gevolg van een overschakeling op een nieuw plastificeringsprocedé. Dat probleem bleek snel opgelost want de volgende albums vertonen dat euvel in veel mindere mate.

In de loop der jaren doken twee zeer bijzondere afwijkende Nero-albums op: *De Dolle Dina's* (verhaal 74, album 20 in de Standaardreeks) en *De Paprikanen* (verhaal 77, album 23 in de Standaardreeks) beide in kleur maar met niet geplastificeerde kaft! Beide albums werden door dezelfde boekhandel in Turnhout verkocht (getuige een stickertje in het album) en vertonen leessporen. Het zijn dus geen albums die voortijdig uit het productieproces zijn genomen en bij een medewerker van de drukkerij terecht kwamen, maar ze zijn wel degelijk in het reguliere verkoopcircuit terecht gekomen. Dat de strips van Standaard Boekhandel (later Standaard Uitgeverij) gedrukt werden in Turnhout kan misschien een deel van de verklaring leveren...

Links: Achterkaft van Arthur de Vetvogel met opdracht door Marc Sleen
Pagina 69: Albumreclame voor het 'jubileumstripverhaal' De Dolle Dina's (Het Nieuwsblad okt.-nov.1970)

Nu bij uw DAGBLADVERKOPER

DE DOLLE DINA'S

het
jubileum-stripverhaal
van
Marc Sleen*

40 bladzijden in veelkleurendruk + glimmend kaft

35 F

Uw dagbladverkoper
heeft ook alle andere SLEEN-albums in voorraad
ARTHUR DE VETVOGEL • DE WALLABIETEN • DE GOUDEN KABOUTER • BARINGO • NERO TEGEN DE FFF • TOFFE THEO • MAMA KALI • DE BLAUWE MANNEN • DE WOEFWASSERIJ • DE NEROTIEKERS

(*) Sinds 25 jaar tekent (en schrijft) MARC SLEEN de spannende avonturen van NERO & C°. In fleurige, keurige luxe-albums - voor slechts 35 fr. bij uw dagbladverkoper - steeds een een welkom cadeau voor de jeugd van alle leeftijd!

SG-1/A/18

48001

SCHEEPSJOURNAAL

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.

reclamestripclub@telenet.be

Op bezoek bij **Peter Bonte's tweedehandswinkel**

Ik dacht even in de tweedehandswinkel van Peter Bonte een vondst te doen. Helaas toen ik het reclameboekje opende, bleek het voor mij moeilijk om dit een strip te noemen. De illustraties volgen elkaar redelijk op en worden breed uitgesmeerd. De grens is soms moeilijk te nemen en je moet nu eenmaal kiezen.
Het verhaal gaat over Gert en Samson, die een speeltuin bezoeken. Het is een Studio 100 uitgave in samenwerking met de Alvo-supermarkten. Hoe de actie verliep, konden we niet achterhalen. Wel staat er vermeld '20 jaar Samson & Gert'. Er waren al 6 reclameboekjes die verschenen in 2010.
Toch is dit boekje uiteindelijk een vondst maar dan als reclameboekje, niet als reclamestripboekje. Het gaat per uitzondering dan toch in de reclamestripopbergrekken. Zo weet u dat ook weer, mocht u nieuwsgierig zijn! (JEAN-PIERRE LEGEIN)

Jommeke vogelvriend

De Vogelvriend is een album van *Jommeke* dat met beperkte oplage verscheen bij *Het Nieuwsblad* en staat los van de huidige reeks. Daarvoor moest je vanaf 1 december 2012 gedurende drie weken, elke zaterdag een spaarpunt uit de krant knippen. Met die spaarpunten kon je je gratis *Jommeke* afhalen in een Standaard Boekhandel.

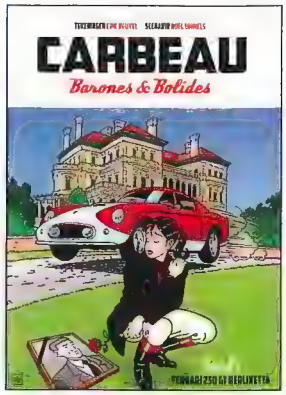

Eric Heuvel en AutoWeek

Carbeau, barones & bolides, de speciaal voor *AutoWeek* ontwikkelde strip die wekelijks in het blad te lezen is, is nu ook verkrijgbaar als stripalbum. Het spannende verhaal vol snelle wagens, mooie dames en zware criminelen is een eigen strip van *AutoWeek*, en wordt getekend door Eric Heuvel. Het script is van Noel Ummels, eind- en webredacteur bij *AutoWeek*.
Het verhaal (deel 1) draait om het overlijden van Frederik de Carbeau, waarna zijn dochter Berli het familielandgoed en een collectie klassiekers erft. De oude baron koesterde de auto's als zijn kindjes, maar de jonge barones stort zich ermee in het avontuur. Samen met haar vriend Logan gaat Berli op zoek naar de Ferrari 250 GT Berlinetta, die een paar maanden voor de dood van haar vader gestolen werd. Stukje bij beetje lossen ze de puzzel op, waarbij ze lijnrecht tegenover een topcrimineel en zijn huurmoordenaars komen te staan. Maar of de dief daarmee gevonden is? *Carbeau, barones & bolides* (8,95 euro/soft cover edition) is het allereerste stripalbum van AutoWeek. Het is verkrijgbaar in stripwinkels en ook online te bestellen via onder andere www.autoweek.nl/bestel.

WINTERGROENTEN EN DONALD DUCK

Een online onderzoek op de Nederlandse website van *Donald Duck* onthulde dat wintergroenten bij kinderen populair zijn. Jawel, die koters van tegenwoordig worden wild van een Hollandse pot en raken in extase als ze een bloemkool in hun bord zien zwemmen. Bij de Nederlandse supermarktketen C1000 kregen deze gezonde kinderen tot 12 februari 2013 een speciale Wintergroenten Donald Duck cadeau. Krijgen? Jawel, al moesten ze daar eerst een wintergroente of aardappelen voor kopen. De speciale editie van Donald Duck staat vol met strips, recepten en weetjes over wintergroenten.

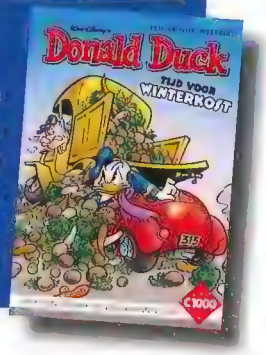

Sterke Jan

Dit Blauwboekje Nr 1, zoals het genoemd wordt door de uitgever, is een Vlaams sprookje dat opnieuw verteld en getekend werd door Eric Hulsens en Gorik. Het bevat per pagina 1 of 2 gekleurde platen. Gorik tekende het. Zo ontstond een modern prentenboek dat een stuk oude Vlaamse cultuur voor kinderen weer levend maakt.

Een leuk verhaal over een gierige boer en zijn gemaal de boerin. Hun werknemers krijgen watersoep, worden als slaven behandeld en gestraft. Een knecht wordt door de hereboer de neus afgesneden en doet zijn beklag bij Sterke Jan. Jan is verbolgen en vernielt met zijn enorme kracht een schuur waarop de woedende boer hem gebiedt schadevergoeding te betalen met geld al komt het van de duivel uit de hel. Sterke Jan gaat naar de hel, vernielt de toegangspoort, slaat de gedrochten, schepsels der hel genoemd, neer en graait een zak geld mee. Bij de boer gekomen smijt hij de zak naar zijn hoofd in het bijzijn van de diverse gedrochten. Met behulp van de schepsels der hel sleuren ze het gierige echtpaar naar de hel waar ze in een kookpot belanden om opgegeten te worden. De boerderij wordt geschonken aan de mensen die werkten voor de boer. Het is niet echt een reclamestrip maar toch een rariteit van Uitgeverij Infodok uit Leuven dat verscheen in 1982. Het gekleurde stripboekje had ik nog nooit gezien, voor mij een vondst.

(JEAN-PIERRE LEGEIN)

Bibbers durven dromen

Om te werken aan een bibliotheek van de toekomst hield de bibliotheek van Rotselaar een dromencampagne. Er kwam zelfs een strip met de uitbeelding van de verzamelde dromen. "Kris Wollants, een multifunctioneel artiest, schrijver en tekenaar uit Averbode bekeek al de dromen en zorgde voor een humoristische uitbeelding van die dromen in een strip: *Bibbers durven dromen*. De strip is inmiddels een groot succes en is te koop in de bib voor 5 euro,' zegt bibliothecaris Kristel Heylen.

Schoenen & strips

In november 2012 verscheen bij Eureducation de strip De 9 levens van Van Bommel. De strip, getekend door Steve Van Bael op scenario van Jan Kragt, vertelt het verhaal van de familie Van Bommel die al 278 jaar schoenen maakt.

"We hebben ons best gedaan om de harde strijd om het voortbestaan van dit tot de verbeelding sprekende familiebedrijf op aansprekende wijze weer te geven. In het verhaal beleef je als lezer de intense successen en diepe dalen van 9 generaties die op het scherpst van de snede hun bedrijf moeten leiden. Je overleeft samen met hen wereldoorlogen en stakingen en investeert als anderen niet meer durven."

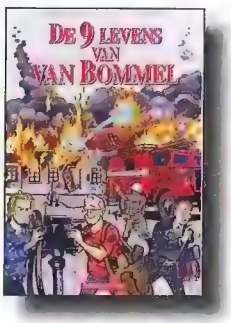

Het stripboek verschijnt zowel in het Nederlands, als in het Engels en het Duits. In alle taaledities is een hc versie en een sc versie verkrijgbaar. Het stripalbum is te koop en bestelbaar bij de stripwinkels en de betere boekhandel in Nederland of per e-mail via info@eureducation.nl. Voor het onderwijs zijn bij het stripboek lespakketten ontwikkeld die gratis kunnen worden gedownload via www.avans.nl.

Met dank aan o.a. Willem Gay, Marc Lezy, Gunter Piot, Stefaan Lezy, Rob den Houter, Hans Matla, Danny Warmoes, Johan Van Ransbeeck, Christian Van Lint,...

Stripboek over afasie

Alles anders?, dat is de veelzeggende titel van een stripverhaal over de veranderde situatie thuis als een van je ouders hersenletsel met afasie krijgt. Het is voor jongeren met een (groot) ouder met hersenletsel moeilijk uit te leggen, wat dat betekent in het dagelijks leven. De vaak ingrijpende veranderingen blijven daardoor meestal onbesproken. In dit stripboek staat Ricks leven op zijn kop als zijn vader wordt getroffen door een hersenbloeding. Kreeg Rick eerst een lift van zijn vader op de motor, nu moet zijn vader opnieuw leren lopen en praten. Rick herkent zijn vader bijna niet meer en moet erg wennen aan deze nieuwe situatie. Maar kan hij dat wel? Anderen kunnen helpen bij het leren omgaan met alle veranderingen thuis; erover praten helpt. Er worden regelmatig familiedagen en meeloopdagen voor jongeren georganiseerd. Met deze strip van Studio Noodweer kan men de veranderde situatie en communicatie bespreekbaar maken met anderen. Het boekje is bedoeld voor volwassenen en jongeren vanaf ongeveer 12 jaar. Het stripboek kan vrienden en bekenden laten zien wat afasie kan betekenen voor een familie. Meer info vind je op http://www.afasie.nl/praatatelier/stripverhaal.php

STRIP 2000

STRIPS MET HUMOR

Nieuwe uitgaven maart 2013

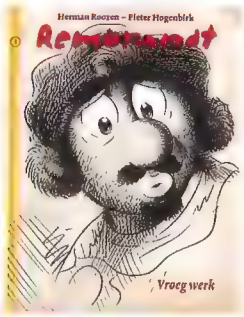

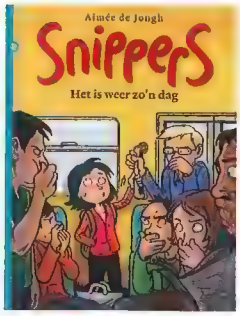

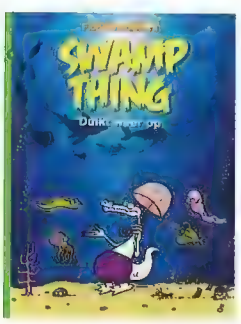

Tom Carbon 4
Kunst en vliegwerk

"Dit album is verplichte kost voor liefhebbers van absurditeiten."
Robin Schouten in Eppo over Tannenbaum

"Hij is een meester van expressie, timing en zwier."
Peter Moerenhout over Luc Cromheecke in Zone 5300

www.strip2000.nl

Maak kennis met
Elie Van Damme,
tekenaar van
covers van
't Kapoentje!

pagina 76

COLLECTIE FENIX IN 2013: 8 NIEUWE ALBUMS

Twee nieuwe albums van Kari Lente: Drosera Nervosa en De Frigimo's

Deze albums zouden oorspronkelijk verschijnen bij uitgeverij Adhemar maar we nemen de fakkel over. Stallaert tekende de twee prachtige covers.

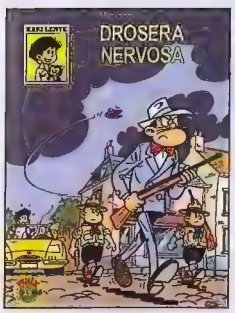

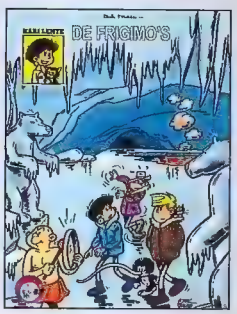

Ook twee nieuwe albums van Dees Dubbel!

De Schat van Bibi is in chronologische volgorde het 50ste verhaal van *Dees Dubbel*. Dees en Cesar beleven hun heldendaden in Japan! Gaan we weten wie de geheimzinnige gemaskerde is? 26 jaar na het Rubensjaar willen we u de spanning niet onthouden in *De Geroofde Rubens*. Dees, Cesar en Pigoe als super detectives in een geheimzinnige zaak.

Twee onuitgegeven albums van De vrolijke bengels uit de topperiode van Willy Vandersteen!

We zetten onze reeks *De vrolijke bengels* verder met een chronologische uitgave in oorspronkelijke kleuren van de gags die verschenen in *Ons Volkske* vanaf 1949. Naar aanleiding van 100 jaar Willy Vandersteen beginnen we echter met de kers op de taart! Vandersteen tekende in zijn topperiode – die van *De Tartaarse helm* en *De schat van Beersel* – een zestigtal gags met grote titelprent en o.a. Suske en Wiske in de hoofdrol. Als hommage aan de Bruegel van het beeldverhaal brengen we eerst de twee albums uit met deze veruit mooiste afleveringen in hun oorspronkelijke kleuren.

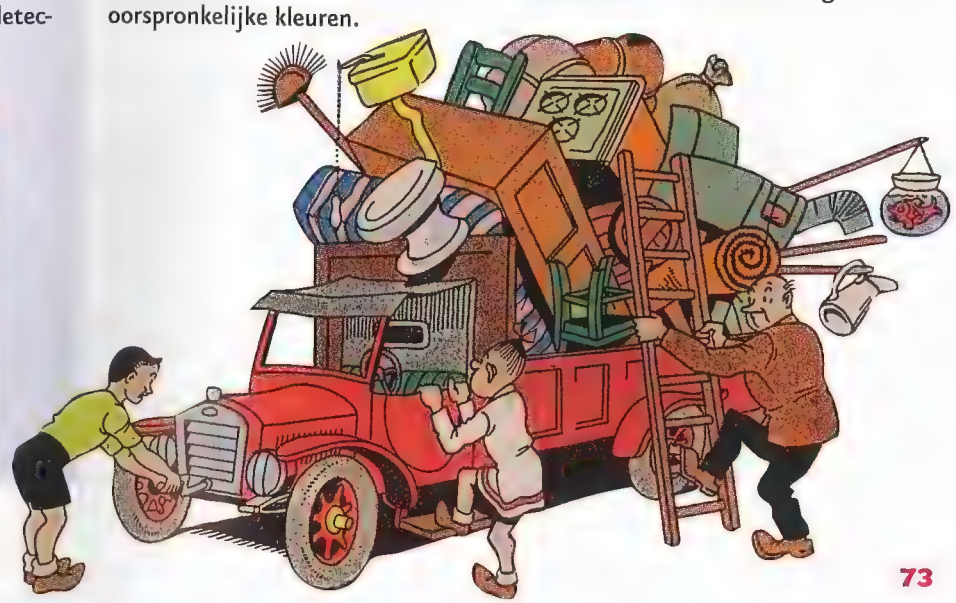

Kramikske : de eerste gags

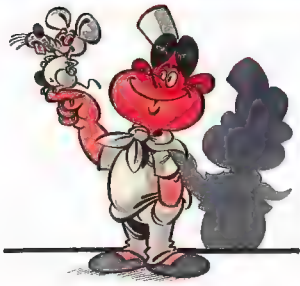

Kramikske van de bakker begon zijn avonturen in 1970 in *De Volksmacht*. Jean-Pol tekende de eerste 36 gags op oblongformaat. In de Fenix collectie verschijnen deze gags voor het eerst volledig in een album à la *Oktaaf Keunink*!

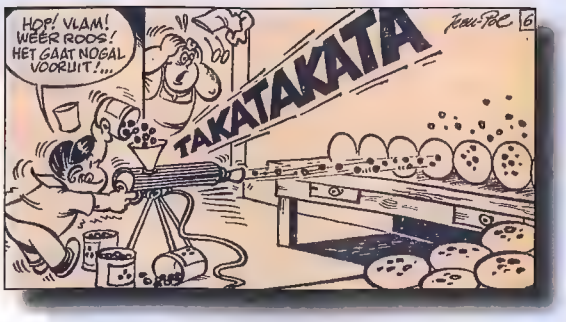

JIM LONT : PITTON PLEES DOOR ERIK

Nu *Skyfall* de meest succesvolle James Bond-film aller tijden is, kan Brabant Strip niet achterblijven: *presenting* geheim agent 0,02 *Jim Lont*!
Geen high-tech, maar het échte sixties-werk, wat ook blijkt uit de titel, een vervlaamsing van het destijds immens populaire TV-feuilleton *Peyton Place* dat toen door bijna alle vrouwen gevolgd werd, maar met dit album (gelukkig) ab-so-luut niets te maken heeft.
Het album wordt uitgegeven in de stijl van de oorspronkelijke reeks en vormt een onmisbare schakel in het oeuvre van deze sterk onderschatte tekenaar die in 2012 zijn zeventigste verjaardag vierde.

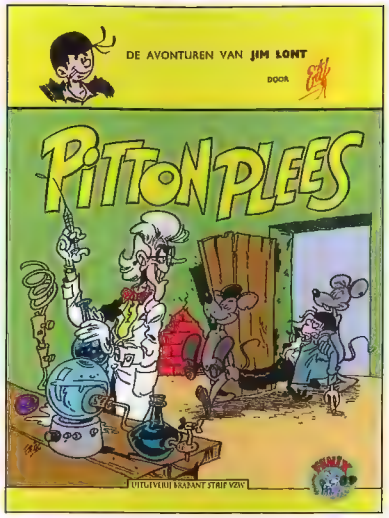

Hoe kan je deze mooie albums bemachtigen?

Leden kunnen intekenen voor **54 euro** wanneer de 8 albums afgehaald worden op een van onze ledendagen of op een van de beurzen waar Brabant Strip vzw aanwezig is. U wil die albums toch liever thuisgestuurd hebben?
Dat kan, maar dan betaalt u **79 euro**. Nog eens benadrukken dat per album reserveren niet kan. Wie dat toch wil doen, contacteert best zijn stripspeciaalzaak. De officiële verkoopprijs is 9,95 euro per deel.

Uiterste intekendatum is 1 april 2013.

Het geld moet dan overgeschreven zijn op onze Belgische rekening **BIC GEBABEBB IBAN BE76 0012 9809 2695**
(als rekeninghouder altijd Brabant Strip vzw Nossegem vermelden).

COLLECTIE FENIX

BS AGENDA

Organisatoren kunnen info sturen via e-mail naar:

johan.van.ransbeeck@telenet.be.
De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

Meer up-to-date info over beurzen vindt u op www.brabantstrip.be.

7 tot 11 maart
Brussel

Foire du livre, in Tour & Taxis, Havenlaan 86c
van 10u00 tot 20u00 (vr tot 22u00, ma 18u00)
Met diverse signeersessies, l'Imaginarium, 9éme avenue,...
Info : http://www.flb.be/

8 tot 10 maart
Brussel

Made in Asia 5, in Brussel Expo, paleis 5, parc des exposit in Heysel
Vr 19u00 tot 21u00, zat 10u00 tot 20u00, zon 10u00 tot 18u00
Info : http://www.madeinasia.be/

8 tot 10 maart
Brussel

Le formidable Salon de la Bande Dessinnee
In Brussel Expo, paleis 8 parc des expositon Heysel
Vr 19u00 tot 21u00, zat 10u00 tot 20u00, zon 10u00 tot 18u00
Met signeersessies van Trondheim, Guillaume Bianco, Nicolas Keramidas, Barbara Canepa, Etienne Davodeau, Dominique Bertail,...
Info: http://www.fsbd.be/

9 en 10 maart
Gorinchem

De Stripdagen, in Evenementenhal, Franklinweg 2
van 10u00 tot 17u00, met tal van signeersessies
Info: http://www.destripdagen.nl/

16 en 17 maart
Wilrijk

25ste Wilrijkse stripdagen, in Valaarhof, Letterkundestraat 135
van 10u00 tot 17u00
Met tal van signeersessies
Info: www.vlaamsstripcentrum.be

23 maart
Utrecht

6de kunststripbeurs, in Nicolaïkerk, Nicolaaskerkhof 8, van 10u00 tot 17u00
Met tal van signeersessies
Info: http://kunststripbeurs.blogspot.be/

24 maart
Geraardsbergen

2de stripfestival en Ledendag Brabant Strip
Ieder lid heeft recht op een gratis ruilstand.
Vooraf reserveren bij Hendrik Neyts: hendrik.neyts@skynet.be
In JC De Spiraal, Zakkaai 29 van 10u00 tot 18u00
Met signeersessie van Marijn De Valck, Hec Leemans, Christophe Simon, Steven Dupré, Renaud, Ersel, Olivier Pâques, Ingrid De Vuyst, De Marck, Hermann en Yves Huppen, Eugeen Goossens, Yvan Bulté, Wouter Van Gijzeghem, Bart Pletinckx, Cédric Hervan, Jean-Pol, Léonardo Palmisano, Mario Boon, Pascal Schokaert, Frédéric Toublanc, Alain Maury, Andrei Arinouchkine,...
Info: www.bloggen.be/geraardsbergsstripfestival_2012/

24 maart
Thuin

3de Bourse de la BD et du jouet ancien
In Ecole industrielle, rue verte 1
van 09u00 tot 14u00
Met aanwezigheid van tekenaars
Info : doulou63@hotmail.com

6 en 7 april
Tiel

Betuwse stripbeurs
Met signeersessies van Alberto Jiménez Alburquerque (Aja), Eduardo Ocaña, Oriol Hernandez Sanchez (Oriol), Dejan Nenadov, Sinisa Radovic,...
Info: http://www.betuwsestripbeurs.nl/

14 april
Maasmechelen

9de Maasland strip, in Cultureel Centrum, Koninginnelaan 42 van 10u00 tot 17u00
Met signeersessies van Wim Swerts, Hachel, Eugeen Goossens, Jean-Pol, Eric De Rop,...
Info: http://www.maasland-strip.be/

14 april
Oostende

Cosmost 2013, in de vismijn, Wandelaarskaai, van 10u00 tot 17u00
Info: www.cosmost.be

20 april
Bastogne

Traits pour bulles, in Le Séminaire
Info: +32 495 61 74 66 of quedal@gmail.com

28 april
Antwerpen

3de Antwerp Convention, in Antwerp Expo, Jan Van Rijswijklaan 191 van 10u00 tot 18u00
Met signeersessies van Chris Evenhuis, Liam Shalloo, Philip Paquet, Brecht Evens, Adrian Stone,...
Info: http://www.antwerpconvention.be/2013/

5 mei
Knokke – Heist

Voor de tiende verjaardag en het thema 100 jaar Willy Vandersteen brengt de Gemeente Knokke - Heist een luxe *Suske en Wiske* uit op 500 exemplaren van *Het Eiland Amoras* aangevuld met een info strip over de Gemeente Knokke-Heist. Dit album is alleen verkrijgbaar met voorinschrijving en op de dag van het stripfestival. Wie voorinschrijft krijgt twee vip-kaarten voor de pers en sponsoravond in het casino op 4 mei. De prijs van het album is 60 euro.
In het Casino van Knokke - Heist tussen 10 en 17 uur. Toegang gratis.
Info: www.stripfestivalknokkeheist.be

12 mei
Gent

Gentse stripbeurs, Iskerk, Grote Markt
van 18 van 10u00 tot 17u00
Rond Stripalbum Pierke.
Met signeersessies van Willy Degryse,...
Info: http://gentsestripbeurs.be/index.html

18 mei
Zwolle

15de Oost-Nederlandse stripboekenbeurs
In St-Michaëlskerk, Grote Markt 18
van 10u00 tot 17u00
Met diverse signeersessies
Info: http://www.oostnederlandsestripboekenbeurs.nl

ELIE VAN DAMME

TEKENAAR VAN COVERS VAN 'T KAPOENTJE

In nummer 189 van *BSM* werd een oproep gedaan wie wist welke de tekenaar was die menige *Kapoentjes*albums van een cover heeft voorzien. Iedereen kent die covers, maar niemand heeft zich blijkbaar afgevraagd wie de illustere onbekende tekenaar was. Dit artikel heeft een beetje op zich laten wachten, maar we hebben vrij snel na het verschijnen van het magazine het antwoord binnen gekregen.

DOOR **JOERI DELAMANE** EN **YVES KERREMANS**

Bij Marc Platteau, een lid van Brabant Strip uit Kalken, ging er meteen een belletje rinkelen. Hij herinnerde zich een zelfde stijl van tekeningen in zijn oude scoutsboeken. Dan maar het jong verkennershandboek en het handboek voor patrouilleleiders er bij halen! Effectief, de tekeningen die de *Kapoentjes*albums sieren en de tekeningen in de scoutshandboeken lijken qua stijl enorm op elkaar. Een stap in de goede richting, maar de naam ontbrak.

Dan maar bij schoonbroer, Yvan Morival uit Zelzate (Brabant Striplid eerste klas) te rade gaan. Samen ontdekten ze toch een naam op één van de tekeningen: 'Eli'.

Het bestuur kent zijn leden. Daniel De Sutter uit Sint-Niklaas is naast stripfanaat ook een fervent verzamelaar van alles wat met scouts te maken heeft. Toen we hem vroegen om in zijn archief te duiken en tekeningen te zoeken van een zekere 'Eli' kregen we supersnel een antwoord. In scoutstijdschriften stond naast de tekeningen een volledige naam: Eli Vandamme. Meer nog, Daniel speurde het internet af en vond het volgende:

VAN DAMME Elie Georges (°Merelbeke, 1928)
Schilder, tekenaar, aquarellist, ontwerper van glasramen, sculpturaal keramist. Zoon van Médard, broer van Maximiliaan en Willy Van Damme. Opleiding aan Sint-Lucas te Gent, waar hij de Grote Prijs behaalde voor beeldhouwen, schilderen en grafiek. Vindt de inspiratie voor zijn teken- en schilderwerk in de natuur. Kleine doeken kunnen tot verwisselbare, grote gehelen samengesteld worden. Als keramist ontwerper van o.m. figuren en dieren in 'chamotte'-klei. In sommige beelden worden ook materialen verwerkt zoals spiegels, koper, zink, lood. Behaalde een tweede prijs op de "Sint-Franciscusprijskamp voor Beeldhouwkunst" te Vaalbeek in 1980 voor zijn "Zwevende Franciscus". Was werkzaam als ontwerper van sculpturale keramiek bij "Amphora" te Sint-Andries/Brugge. Was leraar tekenen aan het "Technisch Instituut Glorieux" en docent waarnemingstekenen en vormstudie aan Sint-Lucas te Gent. Stelde o.m. tentoon te Vaalbeek, Brugge, Damme, Oostende. Vermeld in het "Lexicon van Oost-Vlaamse Schilders en Beeldhouwers 1700-1940" (Daniël Van Ryssel, 2008).

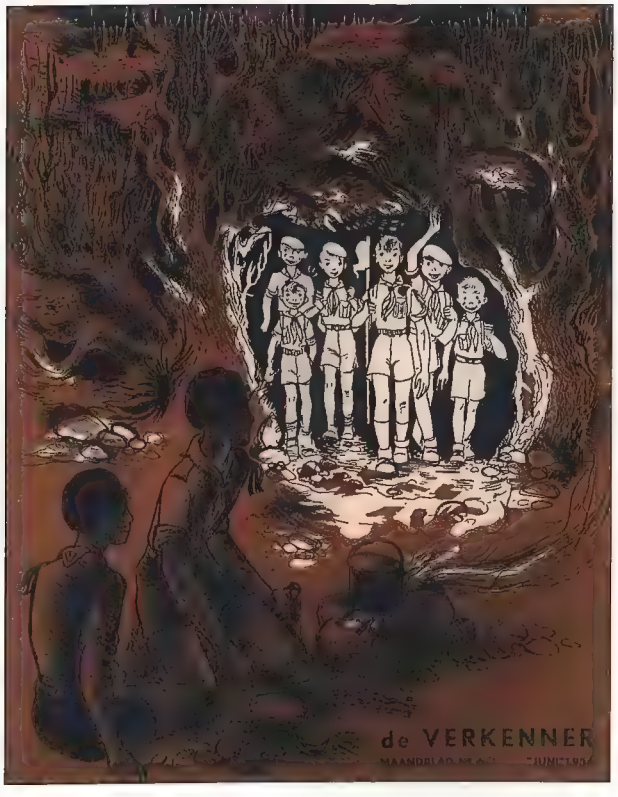

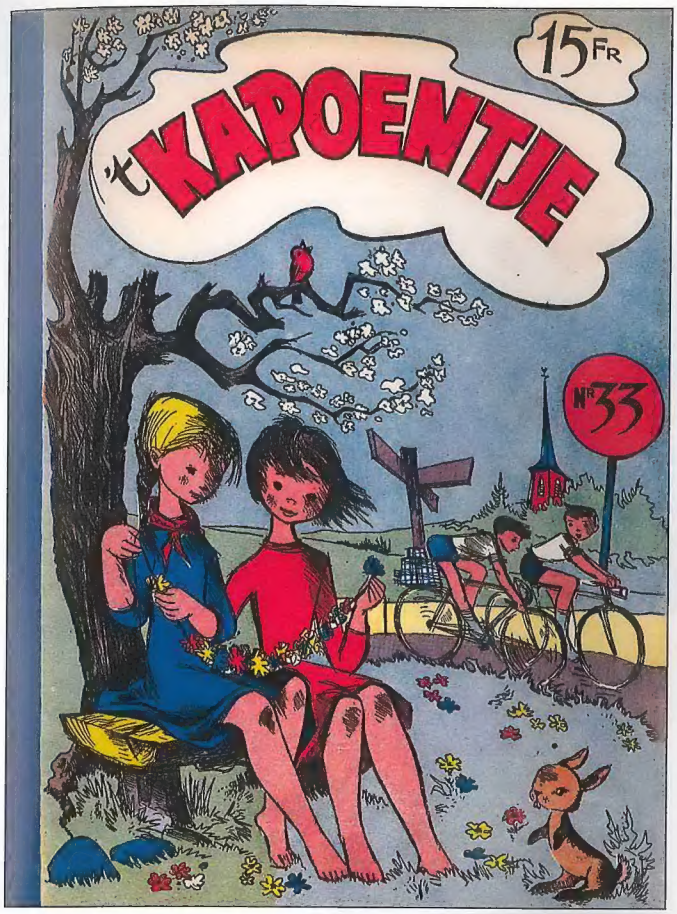

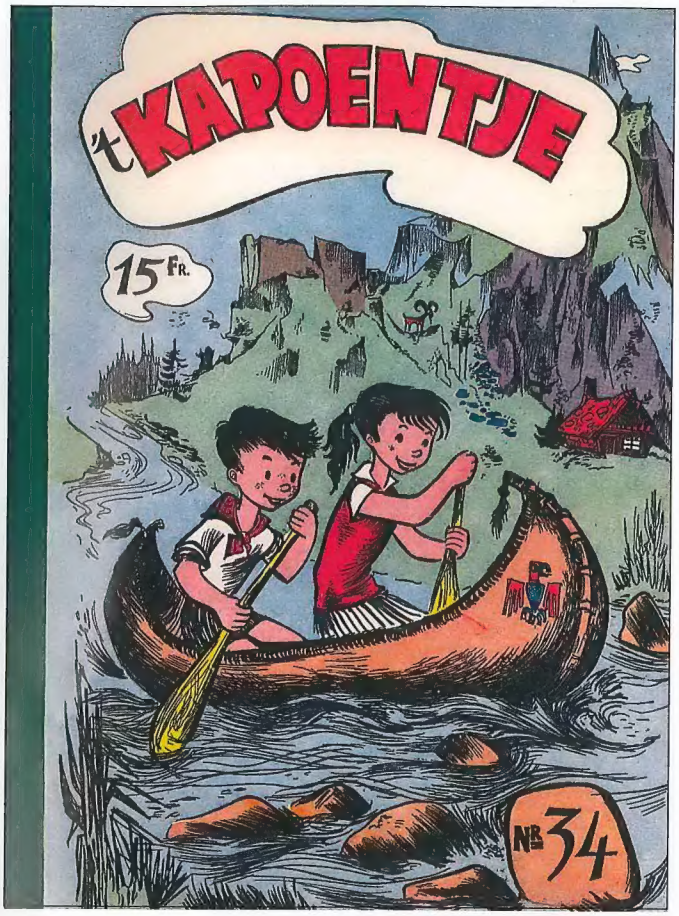

Dan maar het telefoonboek er op nageslagen. We vonden een Elie Vandamme in Merelbeke. Het was meteen raak. Hij was de tekenaar van de *Kapoentje*scovers. We maakten meteen bekend wie we waren en maakten prompt een afspraak.

We werden hartelijk ontvangen door meneer en mevrouw Van Damme. Het echtpaar was zeer verwonderd over de aandacht voor de striptekeningen van de kunstenaar. 'Strips zijn toch geen kunst' volgens Elie Van Damme. Over zijn striploopbaan herinnerde Van Damme zich dat hij bij *Het Volk* geïntroduceerd werd door Nico De Jager (hoofd van de promotiedienst van *Het Volk*). Net als de zoon van De Jager zat Van Damme bij de scouts. Van Damme zegt sterk beïnvloed te zijn door Pierre Joubert (Frans illustrator, 1910-2002) maar het is net zijn voorbeeld dat hij geleidelijk begint te vervangen in de scoutspublicaties omdat men volgens Van Damme niet tevreden was over Joubert. Voor *Het Volk* blijven zijn bijdragen beperkt tot de enkele covers voor verzamelalbums van het weekblad *'t Kapoentje*. De coverteKeningen zijn niet gesigneerd en tonen meestal 'neutrale scènes' die niet gebaseerd zijn op reeksen die verschenen in het jeugdweekblad. Elie begon wel met het ontwerp van een stripverhaal, op aanraden van zijn oudste broer 'iets met een kraai', maar die ontwerpen zijn nooit bij *Het Volk* geraakt. Van die tekeningen is helaas niets bewaard gebleven. Het striptekenwerk gebeurde 's avonds na de uren. Overdag oefende hij zijn echte job uit: het ontwerp van glasramen en keramiek. Maar zoals mevrouw Van Damme het enigszins verwijtend uitdrukt: "mijn man plaatst zichzelf teveel op de achtergrond en heeft zich nooit voldoende opgeworpen als kunstenaar of striptekenaar".

advertentie

DE LUSTIGE KAPOENTJES

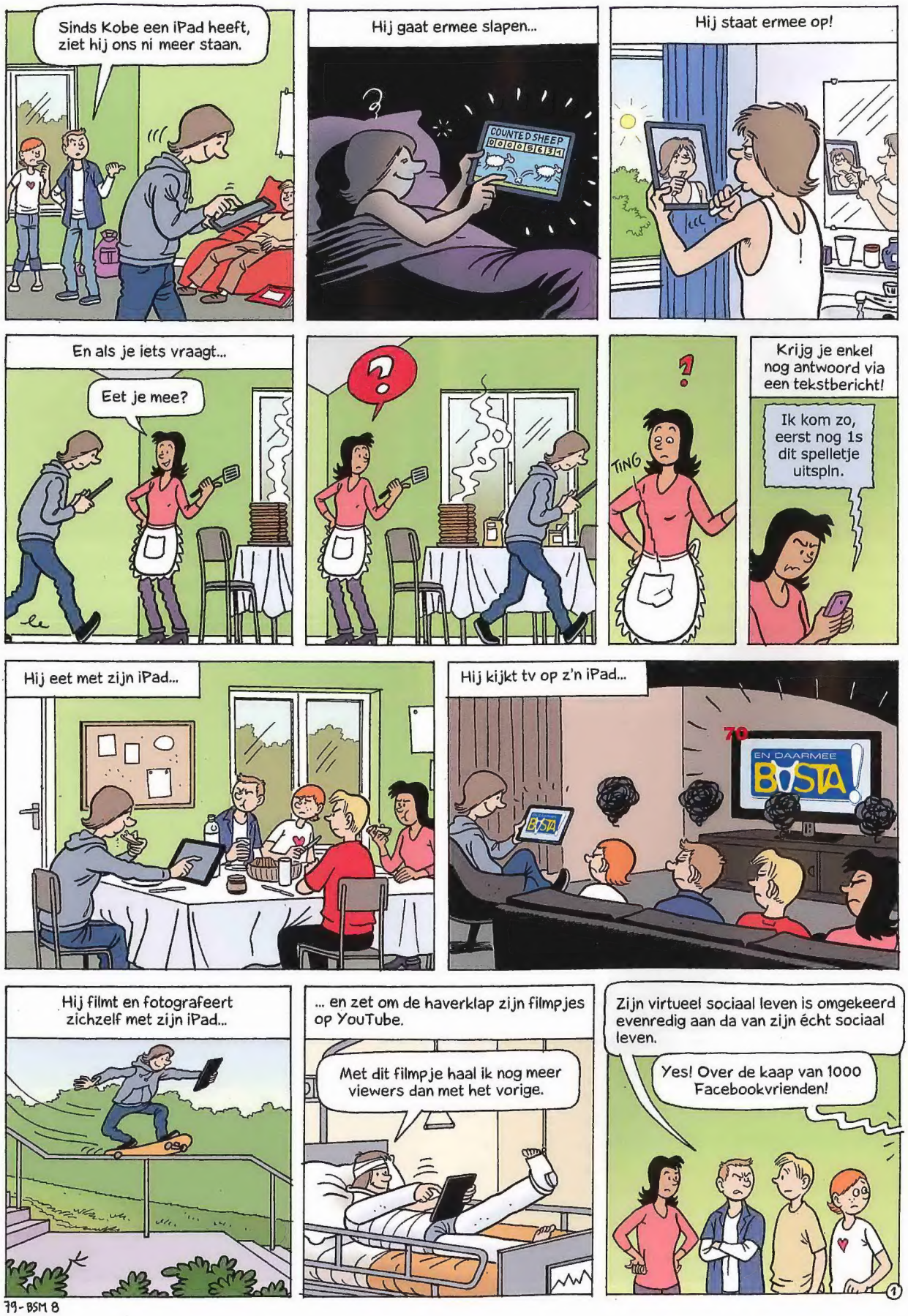
Sinds Kobe een iPad heeft, ziet hij ons ni meer staan.
Hij gaat ermee slapen...
COUNTED SHEEP
Hij staat ermee op!
En als je iets vraagt...
Eet je mee?
?
TING
Krijg je enkel nog antwoord via een tekstbericht!
Ik kom zo, eerst nog 1s dit spelletje uitspln.
Hij eet met zijn iPad...
Hij kijkt tv op z'n iPad...
EN DAARMEE
BOSTA!
Hij filmt en fotografeert zichzelf met zijn iPad...
... en zet om de haverklap zijn filmpjes op YouTube.
Met dit filmpje haal ik nog meer viewers dan met het vorige.
Zijn virtueel sociaal leven is omgekeerd evenredig aan da van zijn écht sociaal leven.
Yes! Over de kaap van 1000 Facebookvrienden!
1

79 - BSM 8

DE LUSTIGE KAPOENTJES

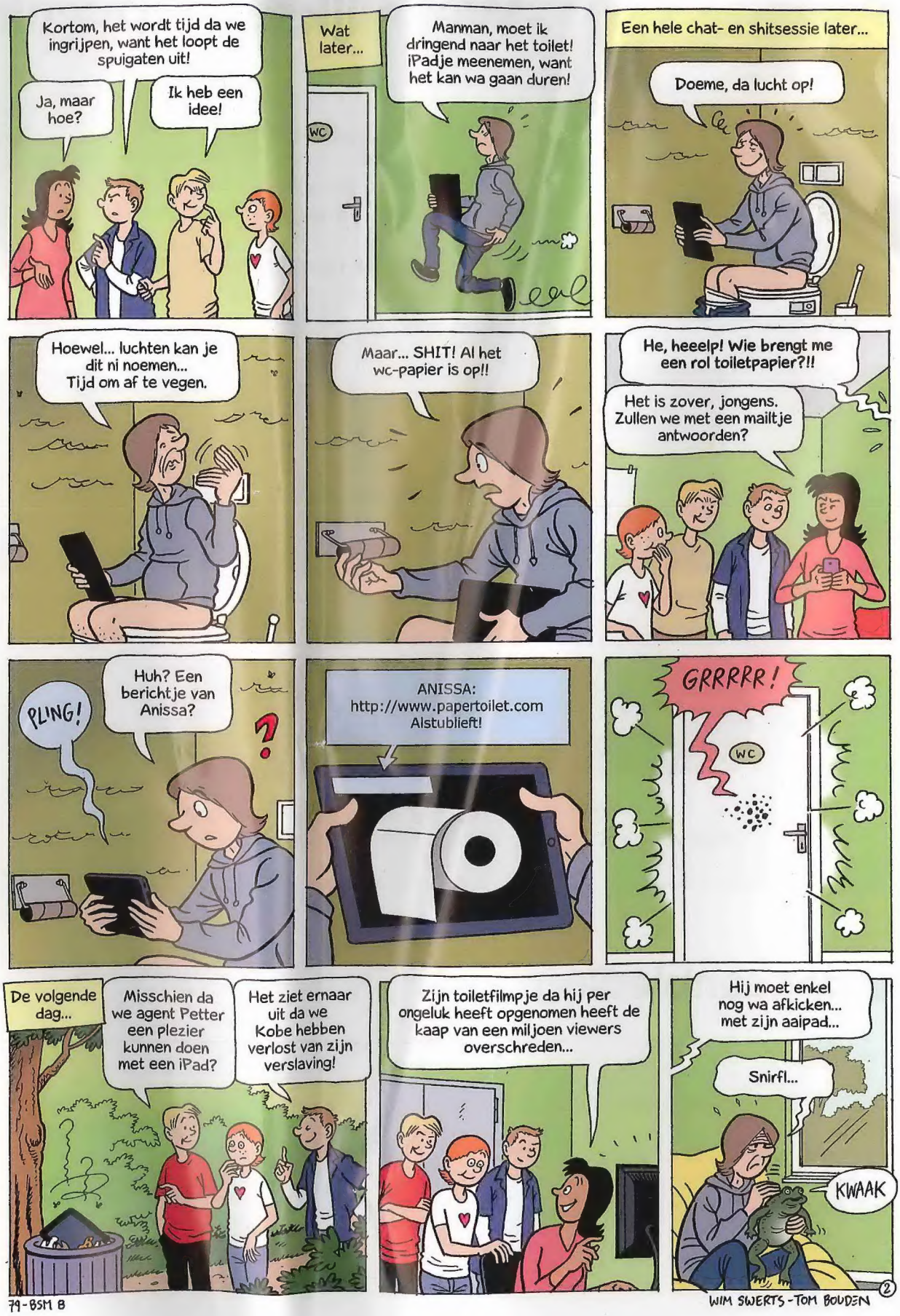
Kortom, het wordt tijd da we ingrijpen, want het loopt de spuigaten uit!
Ja, maar hoe?
Ik heb een idee!
Wat later...
Manman, moet ik dringend naar het toilet! iPadje meenemen, want het kan wa gaan duren!
WC
Een hele chat- en shitsessie later...
Doeme, da lucht op!
Hoewel... luchten kan je dit ni noemen... Tijd om af te vegen.
Maar... SHIT! Al het wc-papier is op!!
He, heeelp! Wie brengt me een rol toiletpapier?!!
Het is zover, jongens. Zullen we met een mailtje antwoorden?
PLING!
Huh? Een berichtje van Anissa?
?
ANISSA: http://www.papertoilet.com Alstublieft!
GRRRRR!
WC
De volgende dag...
Misschien da we agent Petter een plezier kunnen doen met een iPad?
Het ziet ernaar uit da we Kobe hebben verlost van zijn verslaving!
Zijn toiletfilmpje da hij per ongeluk heeft opgenomen heeft de kaap van een miljoen viewers overschreden...
Hij moet enkel nog wa afkicken... met zijn aaipad...
Snirfl...
KWAAK
79-BSM 8
WIM SWERTS-TOM BOUDEN
2

catawiki

catawiki.nl
catawiki.be

Nu 2 avonden
Wekelijkse stripveiling!

- Bieden vanaf **vrijdag**.
- Kavels lopen op twee avonden af: **maandag en woensdag** vanaf 20:00 uur.
- Aanbod van **professionele en particuliere** aanbieders.

Opbrengst **€1.950**

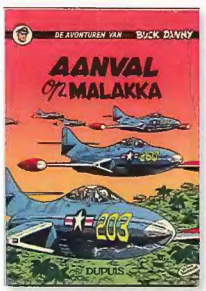

Opbrengst **€500**

Opbrengst **€750**

Opbrengst **€220**

Opbrengst **€420**

catawiki.nl/stripveiling

Zelf verkopen op de veiling?
Kijk voor uitleg op catawiki.nl/stripveiling/verkopen

Bekijk ook onze
Stripdagaanbieding

- Strips, zeefdrukken, beelden, etc.
- Kortingen van 50% of meer.
- Elke dag een unieke aanbieding!

catawiki.nl/dagaanbieding

's Werelds grootste catalogus & marktplaats voor verzamelaars